



Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 17/2004 - 78 pàgines
Sessió ordinària del dia 27 de desembre del 2004

El dia 27 de desembre del 2004, dilluns, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 68/2004, el qual, després d'haver estat modificat a l'inici de la sessió, ha quedat com segueix:

1. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i Jordi Mas Torres, president del Grup Mixt, al Projecte de llei de la seguretat social.

2. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i Jordi Mas Torres, president del Grup Mixt, al Projecte de llei d'atenció social.

3. Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2005, d'acord amb l'article 111 del Reglament del Consell General, així com de les esmenes a la totalitat presentades, i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

4. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i Joan Monegal Blasi, vicepresident del Grup Mixt, a l'Expedient d'expropiació, iniciat pel Comú d'Escaldes-Engordany, per l'eixamplament del carrer de la Urbanització de la partida dels Vilars, part baixa, que connecta amb la C.S. 300, Carretera dels Vilars.

5. Examen i aprovació, si escau, de l'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en relació a l'Informe 1/2004 del Tribunal de Comptes en relació amb les despeses electorals relatives a les eleccions comunals celebrades el 14 de desembre del 2003.

6. Pregunta al Govern amb resposta oral. (segons llistat annex)

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Josep Àngel Mortés Pons, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sra. Olga Areny Sánchez
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre
M. I. Sr. Jordi Daban Alsina
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró
M. I. Sr. Patrick García Ricart
M. I. Sr. Marcel Llovera Massana
M. I. Sr. Esteve López Montanya
M. I. Sr. Jordi Mas Torres
M. I. Sr. Daniel Mateu Melción

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
M. I. Sr. Cándid Naudi Mora
M. I. Sr. Marc Pintat Forné
M. I. Sra. Clara Pintat Rossell
M. I. Sr. Emili Prats Grau
M. I. Sr. Josep Ribera Ambatlle
M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
M. I. Sr. Óscar Rossell Margalef
M. I. Sr. Guillem Valdés Alemany

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat les absències de la Sra. Olga Benazet per trobar-se fora del país, de la Sra. Maria Lluïsa Puig, dels Srs. Roc Rossell i Joan Monegal per motius personals, i de la Sra. Maïtena Manciet per motius de salut.

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Enric Pujal Areny, Ministre de Presidència i Turisme; Juli Minoves Triquell, Ministre d'Afers Exteriors; Olga Adellach Coma, Ministra d'Agricultura i Medi Ambient; Mireia Maestre Cortadella, Ministra de Finances; Mònica Codina Tort, Ministra de Salut i Benestar; Josep M. Cabanes Dalmau, Ministre de Justícia i Interior, i Miquel Àlvarez Marfany, Ministre d'Economia.

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Esteve López Montanya, Secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.10h)

El Sr. síndic general:

Bé, Moltes gràcies.

Passarem, doncs, tot seguit al primer punt de l'ordre del dia.

1. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i Jordi Mas Torres, president del Grup Mixt, al Projecte de llei de la seguretat social.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 42/2004, del 17 de setembre. El Grup Parlamentari Socialdemòcrata i el Grup Mixt hi han presentat, respectivament, 2 esmenes a la totalitat, i han estat publicades al Butlletí número 68/2004, del 17 de desembre.

Demanaria, primer, als grups parlamentaris si desitgen fer el debat i la votació de les esmenes de forma conjunta o separada?

Conjunta?

D'acord. Doncs, només recordar-vos que la defensa de les esmenes seguirà l'ordre cronològic d'entrada.

Doncs, per tal de defensar l'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, intervé el Sr. Esteve López.

Teniu la paraula Sr. López.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Finalment, a les acaballes de la legislatura, podem discutir en aquesta Cambra les famoses lleis socials. I dic "famoses" perquè probablement, per la tardança del Govern a presentar-les, podrien optar a algun premi Guinness...

Tots recordaran com, a començaments de l'any 2002, quan analitzàvem en aquesta mateixa Sala la Proposició de llei de modificació del Reglament tècnic de la CASS presentada pel nostre grup parlamentari, el representant del Grup Parlamentari Liberal i la ministra de Salut i Benestar, es van comprometre a presentar, abans de finalitzar l'any 2002, el Projecte de llei que han presentat ben entrat el segon semestre del 2004. El Diari de sessions en dóna testimoni. Cal dir que l'experiència ajuda i, per tant, en aquell moment no ens vàrem creure les promeses liberals. Cinc anys abans, al desembre de 1997, el cap de Govern ja s'havia compromès a presentar la Llei de la seguretat social "durant l'any vinent", és a dir durant l'any 1998. Sense comentaris.

Això sí, malgrat els anys d'espera i els incompliments reiterats dels compromisos liberals, els soferts ciutadans d'aquest país hem hagut de veure i sentir com el ministre de la Presidència, exercint no com a ministre del Govern d'Andorra, sinó com a militant d'un partit en clares missions de propaganda, es permetia el luxe d'intentar insultar la intel·ligència de tots plegats insinuant que, si les lleis socials no es poguessin aprovar durant aquesta legislatura, la culpa seria dels socialistes que som més dolents que el dimoni. Senzillament vergonyós!

Després de tants i tants anys d'estudi, esperàvem amb impaciència el resultat. Confiàvem que el Govern ens presentés, tal com s'hi havia compromès, una Llei de la seguretat social que millorés, des del punt de vista social, l'actual reglamentació, i que donés resposta a les exigències de l'Estat social que proclama la nostra Constitució.

La realitat, però, ha defraudat totes les esperances i les expectatives. Amb aquests projectes de llei el Govern liberal ha estat capaç, un cop més, d'unir l'oposició per esmenar a la totalitat la filosofia que ha inspirat els projectes de lleis socials i el seu contingut. Convé recordar que el refús als projectes de llei socials prové de tota l'oposició, una oposició que, tot i ser minoritària en nombre d'elegits, representa la majoria absoluta dels electors andorrans.

Però, les crítiques i els desacords amb el Projecte de llei de la seguretat social presentat pel Govern, no vénen únicament de l'oposició. La Sra. ministra ha aconseguit també, després d'anys de negociacions i falsos consensos, una altra fita en la nostra història parlamentària: que el Grup Liberal, -el grup que dóna suport al Govern-, hagués de presentar 31 esmenes parcials al seu Projecte de llei, que s'han sumat a les prop de 500 que hem hagut de presentar des de l'oposició.

Felicitats, Sra. ministra! Davant l'èxit aconseguit amb aquesta unanimitat per esmenar el seu projecte, potser hauria de plantejar-se seriosament presentar la dimissió.

El Projecte de llei que analitzem presenta clars indicis d'inconstitucionalitat pel que fa referència a la regulació o, potser utilitzant terminologia neoliberal, que és la que escau aplicar a aquest Projecte de llei, la desregulació dels règims especials que contempla l'article 15, ja que es pretén una total i absoluta deslegalització de tots els aspectes -sigui la cotització, siguin els drets, siguin els deures- relacionats amb els mateixos. De la mateixa manera el Projecte de llei pretén deixar per al desenvolupament reglamentari, entre d'altres aspectes, alguns tant bàsics i fonamentals de qualsevol legislació de seguretat social com són els percentatges de reembossament per les despeses sanitàries, és a dir el percentatge de diners que ens retorna la seguretat social per les despeses del metge, de farmàcia o d'hospitalització, o els percentatges de les prestacions econòmiques en cas de baixa per malaltia o accident.

Un exemple més d'allò que ja ens té acostumats el Ministeri de Salut i Benestar en les lleis -poques, certament- que ha presentat a tràmit parlamentari. La Llei únicament exposa un marc general, excessivament general, millor dit, i es deixa a la regulació reglamentària la concreció dels drets i de les obligacions. La Sra. ministra fa seva aquella famosa frase d'un polític espanyol de finals del segle XIX quan deia: "Facin vostès les lleis, que jo ja faré els reglaments -i no ho deia, però ho pensava- i en els reglaments faré el que vulgui". Això, naturalment, no és admissible en un Estat de dret.

Així ho han entès no únicament els grups parlamentaris de l'oposició sinó també el grup parlamentari de la majoria, que hem hagut de fer esmenes parcials per salvar la inconstitucionalitat del Projecte de llei i la inseguretat jurídica que comporta la no concreció legal dels drets dels assegurats.

Val a dir que, tot i que és un Projecte de llei relativament llarg, -179 articles i 14 disposicions-, que regula aspectes molt diversos com l'àmbit subjectiu, els diferents tipus de prestacions, l'entitat gestora, els procediments administratius i sancionadors, el règim del personal o el finançament del sistema, existeix una clara desproporció entre la part de protecció social (articles 1 a 83)-, i al nostre entendre molt més important-, i la part de gestió administrativa i financera del sistema (articles 84 a 179). El Projecte de llei, doncs, dedica molt més espai a qüestions administratives i de gestió que a la definició dels subjectes protegits i les prestacions. Així, per exemple, sorprèn que el Projecte de llei dediqui únicament set articles a regular les pensions de jubilació i cinc articles més a regular les diferents pensions de reversió, mentre que trobem que a la regulació de l'organització general de la CASS es destinen més de quaranta articles.

Però- a aquells que, ingènuament, van creure que aquest Projecte de llei de la seguretat social representaria una millora en la protecció social i en l'extensió de l'estat del benestar, els ha de sorprendre molt més veure les importants limitacions que imposa, tant en el nombre de prestacions com en el nivell protector -objectiu i subjectiu- de les prestacions previstes.

Podem afirmar que, tot i que des d'una perspectiva jurídica i amb una interpretació formal i literal de l'article 12.2 de la Carta Social Europea, el Projecte de llei compliria amb els mínims exigits, és evident que, des d'una interpretació més política i de fons, més atenta al context i a les finalitats perseguides per la pròpia normativa internacional aplicable, al grau mig de protecció existent a Europa i a les circumstàncies socials i econòmiques d'Andorra, el Projecte de llei que analitzem no reuneix els estàndards mínims de protecció exigibles a un país desenvolupat de l'Europa del segle XXI.

L'article 12.2 de la Carta Social Europea preveu que els països han de mantenir un sistema de seguretat social satisfactori, equivalent, almenys, a l'exigit pel Conveni núm. 102 de l'OIT, l'Organització Internacional del Treball. Aquest Conveni sobre la seguretat social ha estat considerat tradicionalment per la doctrina com "l'ideal de cobertura", és a dir, la llista de prestacions que, com a mínim, hauria de protegir un sistema de seguretat social. No hem d'oblidar que aquest Conveni es va aprovar fa 52

anys, i que es tracta d'una norma destinada a aconseguir uns mínims comuns internacionals en matèria de protecció social. I els "mínims" no poden ser els mateixos ara, l'any 2004, que l'any 1952, quan es va fer el Conveni, ni tampoc poden ser els mateixos en àmbits geogràfics tant diferents com l'Àfrica o alguns països de l'Àsia, on ja és tot un triomf establir un sistema de seguretat social encara que només protegeixi davant de tres o quatre situacions de necessitat, i a Europa, on és molt habitual protegir tots els ciutadans enfront de les més diverses situacions de necessitat.

Doncs bé, el Projecte de Llei no contempla prestacions reconegudes en el Conveni de l'OIT sobre seguretat social tant bàsiques com les prestacions d'atur i les prestacions familiars, prestacions que sí que estan reconegudes i cobertes en tots els règims de seguretat social dels països de l'Europa comunitària.

I pel que fa referència a les prestacions contemplades en el Projecte de Llei, exigeixen, sobretot en el cas dels riscos comuns regulats en la branca de salut, l'acompliment d'uns requisits molt rigorosos i, a més, la quantia de la prestació o no es defineix i es deixa al desenvolupament reglamentari, o bé és més aviat minsa.

En definitiva, el model de seguretat social proposat, tant per l'insuficient nombre de prestacions previstes com per les exigències i quantia de les regulades, s'atansa més al de països poc desenvolupats que al de països del nostre entorn geogràfic i socioeconòmic. Potser aquesta és una de les "peculiaritats" o "especificitats" d'Andorra que els liberals tant us esforceu a defensar.

Si entrem en l'anàlisi del contingut concret del Projecte de Llei, hem de dir, en honor a la veritat, que trobem alguns aspectes que ens agraden i que compartim. Permetin-me que els exposi molt breument. I si l'exposició és molt breu, no és perquè no vulguem destacar les parts positives. És, simplement, perquè de parts positives n'hi ha ben poques.

Els socialdemòcrates valorem positivament que es proposi que tota la població activa s'hagi d'afiliar obligatòriament a la CASS. Com saben, aquesta era una de les propostes del nostre programa electoral de l'any 2001. No estem d'acord, però, -i després en parlarem-, d'obligar a tota la població activa i no activa a afiliar-se a la branca de vellesa.

Valorem, també, que el Projecte de Llei prevegi una millora substancial de les pensions d'orfenesa -avui manifestament insuficients, per no dir clarament ridícules- així com que les treballadores puguin cobrar el cent per cent del salari durant la baixa per

maternitat. També ens satisfà que es contemplin, de forma específica, les malalties professionals. Està bé. Són bones mesures, i les aplaudim. No ens satisfà, però, que la llista de malalties professionals previstes en l'annex del Projecte de Llei no s'hagi fet segons les característiques de l'economia nacional, per la qual cosa, la incidència real que tindrà serà pràcticament nul·la.

Alguna altra mesura del Projecte de Llei, com l'increment dels períodes de cobertura de les persones que es queden sense feina o la reducció dels dies de cotització per a l'obertura de drets als assegurats en situació d'alta, -tot i que segons el nostre parer són encara insuficients-, també van en la bona línia.

Ara bé, a partir d'aquí poca cosa més que no siguin despropòsits, inconcrecions i mesures restrictives que van retallant la quantia de les prestacions i els pocs drets socials que tenen els assegurats. En citaré només alguns.

- L'obligatorietat que tots els ciutadans de menys de 65 anys, treballadors i no treballadors, excepte els residents passius estrangers, hagin d'afiliar-se obligatòriament a la seguretat social. No compartim el criteri que les persones que no realitzen cap activitat econòmica i que són beneficiàries -assegurades indirectes segons la terminologia del Projecte de Llei- de la seguretat social, com per exemple les mestresses de casa, hagin d'afiliar-se obligatòriament a la branca de jubilació. Estem d'acord i defensem que ho puguin fer de forma voluntària, però l'obligatorietat en l'afiliació comportarà problemes econòmics greus a famílies nombroses amb pocs recursos en les que un dels cònjuges -normalment la mare- es fa càrrec de les feines domèstiques i té cura dels fills.

- La creació de la branca de risc laboral, separada completament de la branca de salut, amb la finalitat exclusiva que els treballadors hagin de pagar una cotització superior a la dels no actius.

- L'eliminació de la regla de passar les pensions d'invalidesa a vellesa als 60 anys. Actualment, més de 1.000 persones es beneficien de les pensions d'invalidesa passades a vellesa, ja que el seu import és sensiblement superior al de les pensions de jubilació. Aquest és un dels avantatges socials més importants que l'actual legislació de la seguretat social atorga a les persones invàlides. El Govern liberal, fent gala d'aquesta sensibilitat social que tant pregona, ens proposa simplement suprimir-lo i que les persones invàlides passin a cobrar una pensió molt més reduïda. L'estalvi per a la CASS serà sens dubte important. El cost per a les persones invàlides, també.

- La no regulació legal de l'import de les prestacions econòmiques en cas de baixa per malaltia o accident, ni del percentatge de reembossament de les despeses mèdiques, hospitalàries i farmacèutiques. Aquesta desregulació, característica de les polítiques neoliberals, deixa la porta oberta a una reducció dels imports que reembossi la CASS als assegurats.

- L'establiment per reglament d'una llista que estipuli l'especialitat del metge que prescriu la baixa i relacioni els dies de baixa i la patologia de manera general, sense tenir en compte les circumstàncies concretes de la malaltia. La finalitat d'aquesta mesura no és la de promoure una millora en la salut de les persones malaltes, sinó simplement un estalvi econòmic. Segons l'informe titulat "Valoració econòmica de les principals mesures en el Projecte de llei de la seguretat social", realitzat pel Sr. Gerard Martínez, fent una hipòtesi prudent, aquesta mesura comportarà un estalvi mínim per a la seguretat social d'1.250.000 euros.

- La disminució de l'import del capital per defunció. L'actual normativa preveu que el capital per defunció sigui igual al salari dels 3 últims mesos treballats, i com a mínim a 3 vegades el salari mitjà mensual declarat pels assalariats. El Govern proposa fer una gran mesura de "justícia social" i de "redistribució", segons podem llegir, amb total estupefacció, en l'informe econòmic del Sr. Gerard Martínez, ja que es fixa l'import, sigui quin sigui el salari del difunt, en dues vegades el salari mitjà mensual declarat pels assalariats. És a dir, la "justícia social" i la "redistribució" liberal consisteix a reduir en un 33%, com a mínim, per a tothom, el capital defunció i, de passada, aconseguir un estalvi de 67.000 euros a l'any. Si no fes riure, faria plorar!

- La supressió de les pensions de viduitat vitalícies per als vidus o vídues amb orfes o amb edats entre 45 i 55 anys i la importantíssima reducció del seu import quan la defunció és conseqüència d'un accident laboral, és un altre clar exemple de "justícia social" i de "redistribució". Per a les persones d'edats inferiors als 55 anys s'estableixen pensions de viduitat d'entre el 60% i el 120% del salari mínim, durant un període d'entre 36 i 84 mesos, i, utilitzant la terminologia del Projecte de llei, aquestes pensions seran "degressives", tot i que seria millor qualificar-les de "regressives", ja que el seu import disminueix un 15% cada any. I per a les pensions vitalícies es fixa un mínim del 30% del salari mínim oficial, és a dir, de 235 euros mensuals. Tot i que amb aquest mínim milloraran algunes pensions en relació al que es paga actualment, el 30% del salari mínim per a un vidu o una vídua de més de 55 anys continua essent una pensió de viduitat completament insuficient.

- Eliminació del complement no contributiu de les pensions de jubilació de l'actual article 41 del Reglament tècnic, sense establir cap mena de complement no contributiu ni cap pensió mínima de jubilació. Aquesta mesura representa, fent meves les paraules del candidat a cap de Govern del Partit Liberal, una política social de, i cito: "capitalisme pur i dur". Sra. ministra, si el candidat a cap de Govern del seu propi partit, en una entrevista publicada en un dels diaris del país fa unes setmanes, té aquesta visió de la seva política social, jo no faré cap més comentari. Afegiré, però, que és una vergonya, i de les grosses, que pretengui que els complements no contributius que s'han concedit fins ara continuïn essent finançats per les cotitzacions dels assegurats sense que el Govern vulgui aportar ni un euro.

- El pas d'un sistema de repartiment a un sistema de capitalització per a les pensions de jubilació és, sens dubte, l'exemple més clar de política dura de dreta duríssima, en matèria social. Cap país d'Europa ha optat per aquest sistema injust i profundament insolidari. A nivell mundial només coneixem un exemple de pas d'un sistema de repartiment a un sistema de capitalització, que és el que es va fer, ja fa uns anys, a Xile, aplaudit només pels propagandistes del neoliberalisme més recalcitrant i per les grans entitats financeres que gestionen els fons d'inversió, i que, a la pràctica, ha portat a la misèria un gran nombre de treballadors xilens jubilats.

- Finalment, i amb això acabo Sr. síndic, el Govern Lliberal ens proposa, per finançar el sistema, mantenir la cotització en la branca de malaltia i augmentar la cotització de la branca vellesa d'un 150%, passant d'un 8% del salari que es paga actualment a un 20% en el termini de 10 anys. Ens proposa, en definitiva, mantenir el sistema de repartiment per finançar la sanitat, i passar d'un sistema de repartiment a un sistema de capitalització, pur i dur, per a les pensions de jubilació. No es planteja, en cap moment, una participació financera del Govern, via transferència del pressupost general, per a sufragar una part de les despeses sanitàries o la part no contributiva de les pensions. I això és molt greu. És molt greu perquè fer recaure tot el pes del finançament en les cotitzacions implicarà un increment molt important dels costos salarials, que, si l'afegim als efectes derivats de la implantació de l'ISI, comportarà la pèrdua de competitivitat de moltes de les nostres empreses. És molt greu, també, perquè, com tots sabem, actualment la branca de malaltia comença a tenir dèficits creixents, i la tendència serà, per la pròpia evolució demogràfica, que les despeses s'incrementin més que els ingressos. Això vol dir, que en un futur més o menys proper, per tal de garantir l'equilibri financer de la branca de

malaltia, caldrà o bé augmentar la cotització o bé disminuir les prestacions. Potser és per això que el Projecte de Llei preveu que l'import de determinades prestacions s'establiran per via reglamentària.

En conclusió, malgrat les promeses i els esforços propagandístics del Govern Liberal, el Projecte de Llei de la seguretat social, que avui analitzem, tot i l'existència d'unes mínimes millores en aspectes concrets i puntuals, representa, en certs aspectes, un pas enrera en relació a la normativa vigent. No compleix amb l'anomenat "ideal de cobertura" que estableix el Conveni 102 de l'Organització Internacional del Treball ni, en conseqüència, amb l'article 12 de la Carta Social Europea. No preveu un finançament diferenciat entre les prestacions contributives i no contributives, elimina la part no contributiva de les pensions de jubilació de l'article 41 del Reglament tècnic sense ni establir unes pensions mínimes o complements no contributius de jubilació de cara als futurs jubilats. No resol, ans al contrari, agreuja, l'equilibri financer de la branca de malaltia i preveu un augment injustificat de cotitzacions a la CASS que comportarà un importantíssim increment dels costos laborals que pot posar en perill la competitivitat de moltes empreses.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Bé, a continuació, per defensar l'esmena del Grup Mixt, intervé el Sr. Jordi Mas.

Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Mas:

Gràcies Sr. síndic.

Examinat el Projecte de Llei de la seguretat social, els representants del Centre Demòcrata Andorrà i de Renovació Democràtica, integrants del Grup Mixt, en primer lloc volem recordar que de forma sistemàtica, periòdica i intermitent, és a dir, amb la deguda freqüència davant d'aquest Consell General, hem insistit perquè es portes en òptimes condicions una llei de la seguretat social que pogués ésser analitzada i ofertar, així, a la nostra ciutadania, una llei amb les garanties d'haver pogut ésser examinada pels grups parlamentaris i en allò possible, reclamant el màxim consens.

De fet, la promulgació d'una Llei que reguli la seguretat social era un propòsit que ja es pretenia en el programa polític de les darreres eleccions, i que la nostra agrupació política analitzava com l'eix vertebrador per a promoure una societat més justa, reclamant la regulació de l'actual Reglament de la

CASS per estendre al conjunt de la població andorrana l'afiliació a la CASS, especialment als autònoms, als patrons i a les mestresses de casa, perquè poguessin gaudir de tots els drets inherents a la cotització; per a fer que la seguretat social, tot i ser tutelada i garantida per l'Estat, fos dirigida pels mateixos assegurats; i també, de perllongar la cobertura sanitària en cas de pèrdua del treball i, també, als estudiants, analitzant igualment la possibilitat que l'usuari pagui únicament el 25% dels actes mèdics i paramèdics, garantint l'accés a la cobertura íntegra en cas de malaltia greu i, òbviament, garantir unes pensions de vellesa i de viduitat dignes i, al temps, sostenibles.

Aquesta aspiració, doncs, ha vingut reivindicada, com hem dit, de forma sistemàtica davant d'aquesta Cambra, i extrec com a exemples d'aquestes reivindicacions els debats d'orientació política. En els referits debats, en ocasions s'ha reconegut per part nostra, que s'estava treballant intensament en diverses comissions en temes importants com ho ha estat la Llei d'immigració, la Llei del contracte de treball, però en canvi, es deia que altres projectes de llei no havien estat encara duts al Consell General, com era el cas del Projecte de Llei de la seguretat social, el qual el Govern s'havia compromès a entrar l'any 2002. Aquestes paraules es deien en el debat d'orientació política del Consell General del 18 i 19 de juny del 2003.

Com a rèplica, el cap de Govern renovava el seu compromís fallit per al 2002, assegurant que la llei seria debatuda en el període de sessions immediat a aquelles dates. En aquella ocasió, és a dir, en el debat d'orientació del juny del 2003, ja assenyalava simultàniament la necessitat i urgència d'obtenir, també, una regulació de l'atenció social.

En una altra línia de crítica a l'actuació del Govern en el retard de l'elaboració del Projecte de Llei relatiu a la seguretat social, havíem denunciat l'absència de dita Llei, i la dificultat que aquesta circumstància significava, a l'hora d'analitzar l'oportunitat de diversos texts legislatius i, especialment, la ja votada Llei sobre el contracte de treball, o, per exemple també, quan s'analitzà la Proposició de Llei laboral formulada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, ambdues iniciatives legislatives debatudes el 12 de juny del 2003 i el 14 d'abril del 2004, respectivament.

Els debats tinguts igualment per l'aprovació de la Carta Social Europea han portat òbviament a discutir la necessitat d'actualitzar la nostra regulació en matèria de seguretat social.

Tots aquests precedents indiquen que els grups parlamentaris que actualment es troben en oposició

a la política de Govern, essent congruents amb les seves disposicions programàtiques, han reivindicat fins al cansament la necessitat d'una regulació en matèria de seguretat social. Però aquest text, havia d'ésser previst, en funció dels compromisos ja adoptats pel Govern, l'any 2002, i en el seu defecte, a la tardor del 2003. De forma sorprenent, però, i malgrat les insistències dels grups de l'oposició, Govern ha portat el text publicant-lo en el Butlletí del Consell General, el proppassat 17 de setembre del 2004.

Perdonin que sigui tan explícit, però, almenys, els representants del Grup Mixt ja havíem desistit de poder obtenir el text tan promès, dins d'aquesta legislatura.

De totes formes, després de les excessives reivindicacions, que d'haver estat mínimament satisfetes, haguessin portat el text a debat davant d'aquest Consell General a principis d'aquest any, ara òbviament, no ens podem felicitar de l'aportació d'aquest text, no tant sols pel redactat dels seus articles i, en definitiva, del seu contingut, que ha facultat per part nostra la interposició de 118 esmenes, sinó per la tardana aportació del text a l'anàlisi de les comissions d'aquest Consell, tot el que ha restat als ulls de l'oposició, òbviament, possibilitats i garanties per analitzar l'oportunitat del projecte.

No escapa a tota lògica, que si el Govern ha tingut com a mínim quatre anys per a l'elaboració del text, sabent que aquest text ja resultava reclamat en l'anterior legislatura, des del 17 de setembre fins que han estat evacuades les esmenes en qüestió, resulta un període de temps impossible per a poder treballar el text i aportar amb garanties un treball coherent que analitzi el projecte, i que ofereixi, finalment, un debat davant d'aquest Consell General digne i efectiu perquè si més no, el text que se'n dedueixi, pugui tenir l'oportunitat d'ésser mínimament efectiu i satisfactori per als nostres ciutadans.

La forma, doncs, tardana amb excés, d'aportar el text davant d'aquesta Cambra, vulnera d'entrada, i sense majors motivacions, tota garantia d'oferir un treball parlamentari correcte i coherent amb la institució que representem, tot el que, en definitiva, podríem qualificar que aportant texts de la transcendència del que ens ocupa davant d'aquest Consell General d'aquesta forma, allò que s'assoleix és desvirtuar les facultats i competències del poder legislatiu.

Però tot això ens porta finalment, ja que analitzem la forma amb la qual Govern ha gestionat la redacció del Projecte de Llei que regula la seguretat social, a veure com també s'han fet oïdes sordes a totes les proclames que, des d'almenys, els representants del

Grup Mixt, s'han fet arribar al Govern perquè el text fos gestionat amb el consens polític necessari.

La protecció social esdevé un tema d'Estat. És un dels elements que entra en joc per la viabilitat d'Andorra del futur, i que ens afecta a tots en general i sense exclusions. Essent així una matèria tan sensible que es nodreix dels drets i llibertats proclamats constitucionalment, i que indubtablement té una influència en el creixement sostenible del nostre país, no podia descartar-se d'entrada, per part de Govern, l'oportunitat de conduir els grups parlamentaris a una redacció consensuada, almenys, de l'estructura i punts bàsics de la Llei.

Aquest consens dissortadament no s'ha ofert per part del Govern. Tot al llarg de la legislatura únicament s'ha assolit amb la redacció del Codi penal i del Codi de procediment penal, però en canvi en una matèria de tanta rellevància com la regulació de la seguretat social, el Govern no únicament no ha possibilitat dit consens, sinó que, fins i tot, entenem que ha dificultat el treball dels grups parlamentaris, aportant el text a les portes del tancament del període legislatiu.

Però, endemés d'aquests raonaments que al nostre entendre legitimen clarament la interposició de l'esmena a la totalitat del Projecte, a l'analitzar el text per tal d'oferir una resposta parcial mitjançant esmenes a l'articulat, hem detectat gravíssims plantejaments i omissions que, al nostre entendre i opinió, desvirtuen clarament la viabilitat de la Llei i fins i tot posen en compromís la seva constitucionalitat.

Hem trobat que el text efectua un excessiu recurs o remissió a la via reglamentària.

Un exemple flagrant d'aquesta dinàmica ha estat detectat en la secció segona, articles 14, 15 i concordants del Projecte de Llei.

Així és, dita secció pretén regular, però en realitat no regula, els règims especials, que són aquells que deriven de situacions o activitats que, per causa de la seva naturalesa o peculiaritats, cal integrar també en el règim de seguretat social (treballadors temporers, aprenents, persones internades en establiments penitenciaris, voluntaris d'associacions o altres entitats, etc.)

Ara bé, si aquesta és la definició, l'article 15 darrerament esmentat, preveu en el seu apartat segon, que el desenvolupament dels règims especials, les seves condicions, les bases i tarifes de cotització s'estableixin per reglament.

El seu apartat tercer recomana igualment el desenvolupament reglamentari, la creació i regulació d'altres règims especials.

Doncs bé, l'article 30 de la Constitució, estableix el reconeixement al dret a la protecció de la salut i a rebre prestacions per atendre altres necessitats personals, i amb aquestes finalitats, commina a l'Estat a garantir un sistema de seguretat social.

El referit article 30 es troba inclòs en el capítol V i dins el títol II relatiu als drets i llibertats que proclama la nostra Constitució.

Finalment, en el capítol VII que regula les garanties dels drets i llibertats, en concret l'article 40, la Constitució ens diu que la regulació de l'exercici dels drets reconeguts en aquest títol (és a dir en el títol II) només es pot dur a terme per llei. Afegeix que els drets del capítol III i IV s'han de regular mitjançant llei qualificada.

Així doncs, veiem que trobant-nos l'article 30 abans referit quan indica que l'Estat garantirà un sistema de seguretat social, dins el títol II, i veient com per l'article 40 de la Constitució, s'estableix que els drets reconeguts en el referit títol, només es poden dur a terme per llei. Així dit, entendríem que, remetre la creació i regulació d'altres règims especials no previstos en dit Projecte de llei, així com remetre el desenvolupament de les condicions, les bases i les tarifes de cotització dels règims previstos en el Projecte, al desenvolupament reglamentari, vulnera el referit precepte constitucional, que imposa el principi de reserva de llei per les matèries relatives als sistemes de seguretat social.

El Tribunal Constitucional pel que fa al règim tributari, és a dir, pel que fa a la Llei d'ordenament de bases tributàries, concretament, ja ens deia que els elements essencials dels tributs han de ser continguts en la pròpia llei i no remesos per via reglamentària.

Per analogia, doncs, els elements essencials dels referits règims especials (condicions, bases i tarifes de cotització, així com justament la creació de nous tipus de règims especials) no pot ser entregada al desenvolupament reglamentari sinó que ha de trobar la correcta adequació i desenvolupament en el cos propi de la Llei.

Aquests aspectes no únicament queden contrets a l'article 14 i 15 abans esmentats, i que afecten plenament i de forma íntegra a la secció segona del capítol segon del títol I, llibre primer de la Llei, sinó que endemés detectem les mateixes mancances i, per tant, els mateixos elements d'inconstitucionalitat en l'article 20.1, pel qual s'encomana per via reglamentària el desenvolupament de modalitats de pagament i de reembossament específics per a

col·lectius determinats; també en el cas de l'article 31 que disposa que les prestacions de reembossament de l'assegurança per maternitat comprenen els actes sanitaris que s'estableixin per reglament, essent obligat, segons la nostra opinió, precisar dits actes sanitaris per no ésser contraris a la Constitució; també l'article 34.4 quan remet la base i la modalitat de càlcul de la prestació a desenvolupar per reglament, afectant en concret el status del règim especial abans indicat; i així per no ésser tan detallista en la menció dels articulats, podríem continuar mencionant una diversitat d'articles com per exemple el 62, 83.3, 83.4 i una diversitat més de supòsits, tot el que desvirtua, entenem, l'eficàcia del Projecte de llei, i el que és més greu, l'intoxica d'elements d'inconstitucionalitat.

Però més enllà d'aquestes reflexions, entenem igualment que el Projecte de llei significa una greu retallada de drets socials. De fet, una de les acusacions que efectuem al Projecte de llei en relació, a què entrega moltes matèries al reglament perquè siguin desenvolupades, la trobem també en aquest aspecte, veient que el Projecte deixa per la via reglamentària, l'establiment dels percentatges que la parapública cobrirà als afiliats per malaltia. Aquest aspecte crea una greu inseguretat jurídica pels afiliats.

Un altre aspecte és que el text que se'ns proposa aprovar no possibilita que una persona que està de baixa cotitzi, tot el que comporta que la pensió, finalment, futura que ha de rebre, quedi minvada per aquests períodes de no cotització; un altre aspecte que trobem en el nou Projecte de llei és que les persones amb invalidesa passaran a la caixa de malaltia i cobriran la pensió de jubilació a partir dels seixanta-cinc anys, però el que hem de tenir present és que la pensió per invalidesa en la majoria dels casos és superior a la que perceben els afiliats amb motiu de jubilació a partir dels seixanta-cinc anys; en definitiva, que el Projecte remet la potestat a Govern perquè els percentatges i modalitats de reembossament siguin determinats per aquesta administració per via, també, de reglament.

Finalment, destacar que el Projecte de llei no ha tingut en compte els efectes d'instaurar un sistema de seguretat social obligatori sobre aquelles persones que disposen actualment d'un treball per compte propi, autònoms, i que ja gaudeixen, per haver-lo contractat, d'un sistema privat d'assistència mèdica i fons de pensions de vellesa. Aquestes persones concernides, hauran de rescindir els contractes privats ja que fa molts anys que els tenen contractats, perden part dels drets adquirits sinó tots, traspasant endemés uns nous possibles dèficits de la CASS per corregir aquest diferencial.

El Projecte de Llei establint l'obligatorietat i la generalitat del sistema, tot en un període transitori tan curt, faculta que una part important de les persones amb una franja avançada d'edat, incrementin probablement la despesa mèdica farmacèutica de forma molt sensible. Ara bé, la problemàtica que destaquem en la present esmena a la totalitat, esdevé justament pel fet que la disposició transitòria quarta del Projecte de Llei estableixi un termini de tres anys perquè les persones no assalariades puguin regular, la seva situació i s'adaptin a les disposicions d'aquesta Llei.

El termini és realment curt. A mode d'esmena parcial els representants del Centre Demòcrata Andorrà hem proposat un termini mínim de quinze anys perquè es pugui efectuar la regularització i adaptació dels particulars a les disposicions del Projecte de Llei.

Tanmateix, el termini tan curt previst per la disposició transitòria quarta, entenem que pot significar per als administrats que es troben en dita situació, motiu de denúncia d'inconstitucionalitat amb possibilitats de prosperar, perquè preveiem que dit termini tant breu, no preserva els drets adquirits a la seva aplicació.

Dita circumstància, únicament pot ésser salvada possiblement, ampliant el termini de transitorietat.

Així doncs, per aquestes argumentacions exposades, formalitzem la nostra esmena a la totalitat al Projecte de Llei de la seguretat social.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

El Govern vol intervenir ara o al final?

Doncs, molt bé.

Té la paraula pel Grup Liberal el Sr. Joan Albert Farré.

El Sr. Joan Albert Farré:

Gràcies Sr. síndic.

En data 12 de juliol del 1966, el Consell General, aprovà la creació del règim andorrà de seguretat social, que entrà en vigor el dia 1 d'abril del 1968.

Aquest règim de seguretat social reposa sobre uns grans principis d'acció que han demostrat, àmpliament, la seva eficiència en quant a la protecció solidària de les persones, davant de situacions de malaltia, de maternitat i de jubilació.

Els trets diferenciadors del nostre sistema han estat a títol d'exemple: la llibertat d'elecció del professional de la salut; finançament mitjançant les cotitzacions

preservant sempre l'equilibri econòmic del sistema, i sense haver de recórrer al finançament per part de l'Estat; finançament de les pensions mínimes per a tots aquells que no van poder cotitzar a falta d'existir un sistema de seguretat social; i model de jubilació que responsabilitza a tots i a cadascú.

D'ençà la seva entrada en vigor, el nostre sistema de seguretat social ha anat complint, en gran part, els objectius pels quals va ser creada.

No obstant això, és lògic que els importants canvis institucionals, econòmics, demogràfics i socials que s'han produït al nostre país des de l'any 1968, comportin, també, la necessària evolució d'aquest règim, sense renunciar, però, a alguns dels seus grans principis rectors, que creiem que hem de preservar i, fins i tot, potenciar en un nou marc legal adaptat.

El nou Projecte de Llei presentat pel Govern se sustenta en aquests mateixos principis, així com en preceptes constitucionals, informes tècnics, estudis actuàrials aprofundits i té, també, en compte la legislació comparada i el Codi europeu de seguretat social. El Projecte de Llei entrat a tràmit estructura de manera duradora un sistema modern, solidari, viable i perfectament adaptat al nostre país.

Amb l'afany de millorar encara el text presentat pel Govern, el Grup Parlamentari Liberal ha aportat algunes esmenes que tenen per objectiu la clarificació i concreció d'algun article, evitant: una formulació excessivament general que comporti incertesa jurídica i, per altre costat, millorar la cohesió de la Llei amb els altres texts legals que vertebran la legislació social andorrana i, en particular, la Llei d'atenció social i la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat.

Els principis que vertebran el sistema de seguretat social són:

El de la solidaritat entre tots els col·lectius de la societat andorrana, i no solament entre assalariats.

El de justícia i igualtat de tractament entre aquests col·lectius.

El de responsabilització de tots els ciutadans.

El de millora del sistema de prestacions existents.

El de creació de noves prestacions.

El de racionalització de la gestió.

El de millora de la cohesió del sistema sanitari.

El de garantia de la viabilitat del sistema de jubilació.

El de progressivitat en l'aplicació de la Llei.

El de flexibilitat pels beneficiaris del sistema.

El de generalització del sistema tractant problemàtiques específiques.

Solidaritat entre els diferents col·lectius.

El Projecte de Llei presentat és d'afiliació obligatòria, no només limitat al col·lectiu dels assalariats, sinó ampliable a tots els treballadors per compte propi, a les persones que viuen dels rendiments del seu patrimoni i als altres col·lectius de la societat andorrana.

D'aquesta manera, el principi de solidaritat s'aplica al conjunt de la societat sense excepcions, de forma que tots i cadascun dels ciutadans, qualsevol que sigui la seva condició socioeconòmica són solidaris de tots els altres.

El principi d'igualtat de tractament.

La legislació actual genera una sèrie de discriminacions que el Projecte de Llei elimina, per tal de respondre als principis de justícia i igualtat de tracte.

Citarem dos models dels múltiples exemples que podríem donar.

- La modalitat de càlcul de les pensions de reversió per viduïtat i orfenesa:

Amb la legislació actual les pensions per viduïtat poden ésser substancialment diferents segons la causa de la defunció. En cas de malaltia, la pensió es calcula en base al nombre de punts de jubilació adquirits pel difunt i en cas d'accident laboral, es calcula en base al seu salari. Les diferències entre una i altra pensió poden ésser molt importants, així ens trobem actualment amb pensions de viduïtat mensuals que poden variar entre 2,35 euros a 3.122 euros, i amb pensions d'orfenesa que poden variar entre 1,36 euros i 253 euros.

El Projecte de Llei elimina les diferències en funció de la causa de defunció, i acorda un tractament idèntic a les dues pensions. D'altra banda, el Projecte de Llei atorga unes pensions mínimes de reversió per viduïtat del 30% del salari mínim oficial, i s'augmenta també de forma substancial les pensions d'orfenesa perquè siguin equivalents també al 30% del salari mínim oficial, d'aquesta manera es milloren substancialment les pensions de reversió i d'orfenesa.

- La modalitat de càlcul de les pensions d'invalidesa per risc laboral:

Amb la legislació actual les persones amb un grau d'invalidesa inferior al 55% cobren una pensió calculada en base a la meitat del seu salari, i les persones amb un grau superior al 55% una pensió calculada en base a la totalitat del seu salari.

El Projecte de Llei, basant-se sobre el principi de justícia i igualtat, garanteix la proporcionalitat dels imports de les pensions en funció del grau d'incapacitat de l'assegurat per exercir una activitat professional, així qualsevol que sigui el seu grau

d'incapacitat, la seva pensió serà igual al 80% d'aquest grau, multiplicat pel salari de l'interessat.

Responsabilització de tots els ciutadans.

Com bé sabeu, la legislació actual només fixa obligatorietat de cotització pels assalariats, tot i donant opció als no assalariats a cobrir-se per salut i jubilació.

Malgrat aquesta possibilitat oferta als no assalariats, el sistema actual permet, per exemple, que una persona s'eviti de cotitzar a la branca jubilació durant tota la seva vida activa professional. Així ens podem trobar casos que aquesta persona, en arribar als 65 anys, no tingui recursos i hagi de recórrer a les ajudes de l'Estat. En aquests tipus de casos veiem com és l'Estat qui ha d'acabar suplint la falta de previsió d'alguns interessats.

Per evitar aquestes situacions, el Projecte de Llei responsabilitza tota persona major de 18 anys obligant-la a cotitzar per jubilació. Però, més enllà del simple fet de cotitzar i, doncs, de preveure el seu propi futur, creiem que aquesta regla contribueix a sensibilitzar, tots i cadascun de nosaltres, al principi de responsabilitat social i de solidaritat. En base a aquesta regla, tot assegurat, qualsevol que sigui la seva condició socioeconòmica tindrà garantida una pensió mínima en el moment de la seva jubilació.

Millora general de les prestacions existents.

El Projecte de Llei aporta moltes millores al sistema actual de prestacions, i en citaré alguns exemples:

Anticipació de l'obertura de drets dels afiliats que passarà a ser de 5 dies a comptar de l'alta laboral, quan actualment és de 40 dies.

Allargament de la cobertura de les prestacions que passarà a ser de fins a 120 dies després de la data de baixa laboral, quan actualment es de 25 dies.

Augment de les prestacions econòmiques per maternitat passant a ser del 100% del salari, quan actualment són del 90%.

Augment significatiu de les pensions de reversió i orfenesa, i garantia d'unes pensions mínimes del 30% del salari mínim, tant per viduïtat com per orfenesa.

Publicació en la Llei d'una llista de patologies greus, el tractament de les quals es reembossarà als afectats el 100%.

Creació de noves prestacions.

El Projecte de Llei crea la cobertura de les malalties professionals integrant-les a la cobertura de risc laboral. El text inclou en el seu annex la llista de les malalties professionals internacionalment reconegudes.

El Projecte de Llei també crea una nova prestació: el suport a l'autonomia, com ajudes assistencials a les persones que necessiten l'ajuda d'una tercera persona per desenvolupar les activitats essencials de la vida diària.

Cal remarcar la gran utilitat social d'aquesta prestació i la seva perfecta complementarietat amb les disposicions de la Llei d'atenció social i de la Llei de garantia de drets de les persones amb discapacitat. La seva aplicació representarà una millora substancial en la qualitat de vida de molts assegurats, que podran romandre al seu domicili en lloc d'haver d'ingressar en centres d'internament o d'hospitalització.

Racionalització de la gestió.

Aquesta preocupació és bàsica a l'hora d'organitzar el nostre model de seguretat social, ja que del grau d'eficiència de la seva gestió dependrà, en gran part, l'equilibri del sistema, i, doncs, la preservació i el desenvolupament dels drets i de la qualitat de les prestacions dels nostres assegurats.

Sense voler entrar en el detall de totes les disposicions que revelen aquest principi, citaré dos exemples significatius.

El Projecte de Llei crea la branca de risc laboral, dissociant d'aquesta manera la cobertura del risc laboral de la cobertura de salut. D'aquesta manera es permet avaluar d'una manera molt més precisa el grau d'equilibri econòmicofinancer de la cobertura risc laboral, (cosa impossible amb la legislació actual) i, d'altra part, facilitarà la cobertura opcional d'aquest risc pels no assalariats.

El Projecte de Llei estableix una disposició que permet relacionar la patologia, el nombre de dies de baixa i l'especificitat del facultatiu habilitat per prescriure la baixa. Aquesta disposició revesteix una especial importància per racionalitzar i controlar la despesa sanitària.

Millora en la cohesió del sistema.

La cohesió entre els diferents partícips del sistema és un element molt important per millorar la seva eficiència, i és d'interès de tots els afiliats. En aquesta línia, el Projecte de Llei introdueix una sèrie de disposicions que facilitaran el diàleg i les modalitats de col·laboració entre la CASS i els professionals sanitaris.

A títol d'exemple, el Projecte de Llei fixa una diferència molt clara entre el reembossament de les prestacions segons que aquestes són efectuades per professionals convencionats o no. L'objectiu d'aquesta disposició és d'incitar als professionals a acollir-se als convenis amb la CASS, fomentant la

consolidació d'un sistema sanitari en el qual preval realment la lliure elecció del professional sanitari.

Un altre exemple està constituït per la disposició del Projecte de Llei, que fixa la consulta prèvia als professionals de la salut en exercici a Andorra, per l'elaboració d'una taula de patologies que permeti racionalitzar i controlar millor la despesa sanitària originada per les baixes per malaltia.

Garantia de la viabilitat del sistema de jubilació.

Quan va entrar en vigor el règim andorrà de seguretat social, l'any 1968, la branca de jubilació es va calcular sobre un sistema basat en una esperança de vida d'aquells temps de poc més de 71 anys. Durant els darrers 36 anys, l'esperança de vida a Andorra ha augmentat de manera molt significativa, situant-se a l'entorn dels 78 anys. El canvi d'aquestes condicions objectives, sobre les quals es va articular el sistema, fa del tot necessari introduir correccions per tal de garantir-ne la seva viabilitat futura.

Però, la necessitat d'una reforma en profunditat, no ha de representar una ruptura traumàtica que produeixi disfuncions difícils o impossibles d'assumir, i que perjudiquin els nostres pensionistes. Per aquesta raó, el Projecte de Llei organitza la reforma del sistema de jubilació sobre tota una dècada, garantint el futur del sistema, obligant l'Estat en un llarg període i, permetent als interessats (empreses i particulars), dosificar els seus futurs esforços de cotització amb la previsió necessària.

Progressivitat en l'aplicació de la Llei.

La profunditat de la reforma ha suposat, per evitar ruptures traumàtiques, que algunes disposicions del Projecte de Llei s'apliquin de forma progressiva, per tal de no provocar excessives dificultats i frens a la seva plena aplicació.

Tres exemples il·lustren aquest enfocament de progressivitat.

- La Llei entrarà en vigor en un termini d'un any des de la seva publicació en el BOPA, el que permetrà al Govern de desenvolupar els reglaments escaients, i a la Caixa Andorrana de Seguretat Social de preparar els sistemes de gestió informàtica.

- Els augments de cotització proposats per garantir el nostre sistema de jubilació seran distribuïts sobre un període de 10 anys després de l'entrada en vigor de la Llei, permetent, d'una banda, garantir el poder adquisitiu de les pensions actualment vigents i, d'altra banda, la possibilitat dels assegurats de continuar comprant un nombre de punts de jubilació idèntic, malgrat l'augment del valor del punt.

- Les persones que no tenen obligatorietat d'afiliació amb la legislació actual, disposen d'un termini de 3

anys d'ençà l'entrada en vigor de la Llei per regularitzar la seva situació.

Flexibilitat dels afiliats.

Aquesta característica del Projecte de Llei queda il·lustrada pels següents exemples.

- L'edat d'obertura dels drets de jubilació és lliure sempre que l'interessat hagi cotitzat 480 mensualitats. El sistema permet, d'aquesta manera, d'acollir persones que han iniciat la seva vida professional molt joves i que, legítimament, decideixen de gaudir de la seva jubilació per anticipat.

- De la mateixa manera l'edat d'entrada en la jubilació pot ésser ajornada fins l'edat de 72 anys. Així el sistema permet a les persones que han iniciat la seva activitat professional tard, per causa d'estudis llargs, o per qualsevol altra causa, de seguir treballant fins a l'edat màxima de 72 anys.

- En tots els casos i fins l'edat de 72 anys, els interessats poden seguir treballant i tenir opció a lliurement cotitzar a la branca de jubilació per ampliar a completar la seva pensió, al moment de l'aturament definitiu de la seva activitat professional.

- Els treballadors per compte propi tenen opció a cobrir-se per tal de gaudir de les prestacions econòmiques en cas de baixa mèdica, i a escollir la seva base de cobertura.

- Els assegurats beneficiaris d'una pensió d'invalidesa, i qualsevol que sigui la categoria o el grau, poden seguir exercint una activitat professional, si el seu estat de salut ho permet tot i gaudint de la seva pensió.

Generalització del sistema tractant problemàtiques específiques.

Com ja s'ha dit, el Projecte de Llei de seguretat social generalitza la cobertura a tots els col·lectius de la societat andorrana. La gran diversitat d'aquests col·lectius i de les seves problemàtiques particulars, ha obligat a crear una sèrie de règims especials per tal de millor respondre a les peculiars característiques d'alguns col·lectius. El redactat del Projecte de Llei enriqueix per les esmenes del Grup Liberal defineix les bases mínimes dels règims especials, que els reglaments hauran de complir en desenvolupar aquests règims.

El Grup Parlamentari Liberal és conscient que molts de vostès desitjarien que el sistema de seguretat social andorrà superés les prestacions proposades en el nostre Projecte de Llei. Però el sentit de la responsabilitat que ens guia, la presa en compte de la nostra idiosincràsia i la necessària progressivitat de la reforma, per tal que aquesta pugui ésser assumida per la nostra economia, són alguns dels fonaments que

han marcat la concepció d'aquest Projecte de Llei i les propostes d'esmenes del Grup Liberal.

Tots aquests elements ens donen a pensar que el nostre sistema de seguretat social, que s'ha mantingut des de fa 36 anys ha estat, i és, un èxit rotund, valorat no només dins de les nostres fronteres, sinó també fora de les mateixes, i és en aquestes condicions que el nostre grup parlamentari només podem apostar per un sistema de continuïtat, millorant les prestacions dels assegurats; però sense introduir elements al sistema provinents d'altres sistemes que puguin acabar distorsionant -lo.

És perquè estem convençuts que aquest text presentat al Consell General, les esmenes a la totalitat del qual avui es debaten, donarà lloc a una legislació moderna i perfectament adaptada a l'Andorra del demà, amb caràcters innovadors i alhora sostinguts, però garantint de manera realista les expectatives dels assegurats, i també, perquè volem continuar apostant per un sistema de referència mundial, que el Grup Parlamentari Liberal no pot donar suport a les esmenes a la totalitat presentades avui en aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Govern intervé la Sra. ministra de Salut i Benestar.

Teniu la paraula.

La Sra. Mònica Codina:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, després d'haver escoltat les diferents intervencions, m'agradaria començar recordant en Fasterlawn, que és un pensador alemany que va dir: "massa sovint tothom té la raó, però pocs són els raonables". Penso que aquesta frase recull força bé el que vostès, Srs. de l'oposició, n'han fet dels seus discursos, però també del que esperen vostès de la seguretat social.

Estem en festes nadalenques i esperant que arribin els Reis que ens portin molts regals, però la seguretat social no es pot fer servir com una joguina.

Potser vostès no han pensat que ja fa dies que els ciutadans sabem que els regals s'han de pagar, i s'han oblidat de dir que han passat festes, en el cas seu, les eleccions, ens passaran les factures, allò dels impostos indirectes per poder fer front al pagament. S'han oblidat de fer números, i si no se n'han oblidat, perquè ja ho han inclòs en les esmenes del pressupost, diguin avui Srs. consellers de l'oposició als ciutadans del nostre país, a tots, el que ens

costarà de més en les seves nòmines, en els seus negocis, en la seva economia.

Per favor, els regals fan molta il·lusió, però hem de saber el que ens costaran sinó potser no ens interessa comprar-los. Perquè endemés el preu per a cadascun de vostès és diferent.

A més, compren una joguina que és la seguretat social de tots i no s'han llegit les instruccions. Perquè té més peces de les que li corresponen, sobretot la que porten els socialdemòcrates. I segon, han muntat les peces malament i els hi ha quedat un nyap, cosa que ja apuntava l'editorial de fa uns dies, d'un mitjà de comunicació no precisament afí al Partit Liberal.

Perquè se m'entengui aniré per parts.

Pel que fa al Grup Socialdemòcrata, vostès canvien el nostre model de seguretat social, que com a finançador dels serveis de salut estan canviant en conseqüència el model sanitari actual, així com les pensions de jubilació d'acord amb el nostre sistema de capitalització.

Sr. López, vostè diu que el sistema que tenim és de repartició. Jo que sàpiga, quan una persona que cotitza pel seu salari, això és la conseqüència de la seva jubilació. Això, a tots els països del món se li diu sistema de capitalització. Que el model actual té trets de repartició, no li diré que no. Però el nostre sistema és de capitalització.

Ara, vostès ens plantegen una barreja. Difícil de pair, doncs, com que saben que el nostre model sanitari és excel·lent, el quart del món segons l'OMS, i en aquesta valoració hi té molt a veure el model de finançament. Intenten fer un "matxambrat". Una seguretat social finançada pels cotitzants. No tots. Per a vostès hi ha una obligatorietat, com vostè molt bé ja ha dit, Sr. López, no a la branca de jubilació, no a la vellesa, perquè estàvem parlant de la nova; i per l'Estat, quan els ingressos de l'Estat provenen dels ciutadans. Per tant, una sanitat més pública i menys mixta, pública i privada, que és el model actual. I aquest model provocarà el que ja passa en els nostres països veïns: llistes d'espera per operar-se, deixar a fora la lliure elecció del metge, i un llarg etcètera.

És a dir, és una seguretat social que els ciutadans pagarem doblement, com a cotitzants de la seguretat social per una banda, amb conceptes que són de l'atenció social, és a dir de l'Estat, i com a ciutadans per l'altra amb impostos directes, ja que no hi ha altra solució per fer front al que vostès plantegen.

En definitiva, vostès canvien allò que funciona bé, enlloc com fem nosaltres que és millorar i no posar en situació de risc el que ja funciona bé, i que ens ha donat un rànking molt alt per part dels organismes internacionals. I amb el seu canvi tenim l'agreujant

que no tots els ciutadans tindran dret a les mateixes prestacions com vostès plantegen.

Vostè, Sr. López, diu que es rebaixen els drets, el Sr. Jordi Mas també diu que es rebaixen els drets. En el cas del Partit Socialdemòcrata aquests drets ni tan sols són iguals pels mateixos cotitzants.

I anem a citar algun exemple.

Les prestacions que vostès creen per la branca d'atur de treball, que a més a més ha dit, doncs, que no segueixen, Sr. López, la Carta Social Europea. Jo li recomanaria que es tornés a llegir l'informe del Sr. Peters, que en el seu moment se li va adreçar quan vam enviar la Carta Social Europea revisada per ratificació d'aquesta Cambra. I no seran aquestes prestacions per la branca d'atur de treball, només seran pels treballadors per compte d'un altre. És a dir, els treballadors per compte propi que els obliguem ara a cotitzar, no els hi donen opció.

Un micro empresari que li va malament el seu negoci no tindrà dret a prestació d'atur; ara, els seus treballadors sí, diu. D'això se'n diu justícia social.

Ara bé, els ciutadans que ens escolten, que sàpiguen que si prosperés el seu model de seguretat social els càrrecs polítics sí que podrien percebre atur de treball. És a dir, que s'acabi una legislatura és per a vostès una pèrdua d'ingressos involuntària, d'acord amb la definició que en fan els socialdemòcrates.

Miri, Sr. López, potser vostè no ho té clar, però quan alguns ens decidim a dedicar-nos a la política, no ho fem per augmentar-nos el sou o per percebre una prestació d'atur. Ho fem per servir el nostre país, sense treure'n res a canvi, encara que vostès pensin el contrari. Sort que la justícia andorrana no ho veu igual.

Per no allargar-me massa, tot i que és difícil en un tema tan complex, citaré alguns punts de com vostès veuen la seguretat social.

Vostès, no fan ni cas dels estudis actuarials que posen en situació de risc les pensions de jubilació dels nostres cotitzants, ja que no cal augmentar les cotitzacions. Hem d'imaginar-nos, doncs, amb els seus números, que no hem vist enlloc, ni avui tampoc ens han dit els seus números, -on 2 i 2 fan 8-, i que ja ho tenen tot solventat.

Però endemés, fan que la cotització a la branca de jubilació, com vostè ha dit, no sigui obligatòria per als treballadors com fins ara. Quan aquest ha estat el forat negre motiu de la reforma principal.

I encara ha fet el més gros, creant noves pensions mínimes, quan endemés les hauran de donar a tots aquells que no els haurà obligat a cotitzar. Perquè vostè ja els exclou, i que són els treballadors per compte propi i els assegurats indirectes; i se n'ha

deixat un, Sr. Esteve López, els que viuen del rendiment del seu patrimoni.

Quina coherència! Mantenen vostès l'actual injustícia al mantenir-la opcional. Seran els treballadors els que pagaran la jubilació dels que no s'hi vulguin acollir.

Per altra banda, si la part no contributiva de les seves noves pensions mínimes les pagarà el Govern via transferència a la seguretat social, què és el que pagaran vostès en el concepte de pensions de jubilació de la Llei d'atenció social? Potser m'ho diran en el punt següent de l'ordre del dia.

Segons vostè, Govern, és a dir en la seva forma de finançament de la seguretat social, la part no contributiva de l'article 41, -que vostè Sr. López diu que nosaltres l'hem tret-, doncs, evidentment, vostè sap que la part no contributiva de l'article 41 venia donada perquè, com que la seguretat social es va crear l'any 68, hi havia persones que havien treballat amb anterioritat, i aquesta part es donava, justament, a les persones que podien justificar, doncs, que havien treballat amb anterioritat. D'això, en el seu moment, se'n va dir pensió mínima. Però, és que vostès en creen unes altres que ja no tenen res a veure amb això.

A més, de la part no contributiva d'aquestes pensions mínimes noves que vostès creen, més d'un 25 a un 75% sobre el total de les despeses pressupostades són per donar-les a la branca general, que inclou totes les prestacions de salut, de risc laboral, i les seves prestacions familiars.

Pot dir, Sr. López, als ciutadans de quina quantitat estem parlant? Perquè em sembla que els números no quadren.

Parlen que ha de cotitzar obligatòriament tota la població activa. Alguns ja veiem que no tenen l'obligatorietat de cotitzar. Aleshores, després deixa que cotitzin els que viuen del seu rendiment. Què entén vostè per població activa, Sr. Esteve López?

S'han passat part d'aquesta legislatura i part d'aquesta criticant el Govern liberal per la composició del Consell d'Administració de la CASS on hi ha 4 membres nomenats pel Govern. I ara que tenen l'oportunitat de canviar-ho, no ho fan. Això se'n diu tenir discurs polític coherent.

Pels metges no convencionats, que vostè també ha parlat de les característiques dels metges, patologia i tal, que diu que per a vostè això, doncs, no arreglarà res; parli vostè amb els membres del Consell d'Administració de la CASS, i a veure que li explicaran.

No reemborsen els metges no convencionats, però per altra banda pagaran el 100% del que prescriuen

aquests. Això ens demostra el desconeixement que tenen de quina és la problemàtica per la CASS dels metges no convencionats. Al mateix temps, es carrega la lliure elecció del metge, com ja he avançat a l'inici, una de les coses més ben valorades del nostre model sanitari.

Pel que fa a la maternitat, agraeixo Sr. López, que ens hagi felicitat pel 100% del salari. Però, evidentment, com a dona, jo no he de felicitar, doncs... no els he de felicitar a vostès, i els hi explicaré per què.

Augmentant els dies de baixa per maternitat, pensi que ens fan un favor a les dones. Per què he de suposar que això no ho fan vostès pels 2 homes dels 700 i escaig parts que tenim a Andorra que agafen la baixa de paternitat. Mirin, senyors, aquesta mesura que pot semblar aparentment bona, perquè així podem gaudir més dels nostres fills petits, a l'hora de la veritat és un parany per a les dones. Cap associació ni grup de dones m'ho ha demanat, perquè saben que a la llarga es tirar-nos pedres sobre el nostre propi sostre. I els diré el perquè.

En el 99% dels casos, les baixes per maternitat les agafen les dones. Això és així perquè la nostra cultura patriarcal encara ens fa cuidadores exclusives dels nostres fills. El que vol dir, que quan hem d'estar de baixa per tenir-ne cura, ens hem d'absentar dels nostres llocs de treball. Jo, això encara que no ho vulguem i que ni vostès canviaran en dos dies, perquè és un tema cultural no d'ideologia política, és un problema entre cometes per les empreses, encara que no hauria de ser així, i ho reconec.

La situació no seria la mateixa si hi hagués igualtat entre homes i dones alhora d'agafar les baixes. Però la realitat al nostre país no és aquesta senyors: 2 homes sobre 700 i escaig dones. I per tant, ens comporta menys possibilitats de promoció laboral, menys accés a càrrecs de responsabilitat i ens relega a ocupar llocs de treball menys qualificats, en conseqüència menys remuneració per a la unitat familiar. Vostès ens estan provocant tornar a quedar relegades com a mestresses de casa. Per això no m'estranya, Sr. López, que no trobi bé que hi hagi una obligatorietat de cotització de la pensió de jubilació per les mestresses de casa, perquè és clar, serà massa cost, perquè acabarem totes i no ho podrem assumir. Sense que ho sigui per decisió pròpia, evidentment, i continuant fent feines menys qualificades.

És a dir, que en el sostre de vidre, vostès ens han posat el sostre de ciment. Per tant, el que han de pensar vostès, en els seus partits, és en polítiques d'igualtat d'oportunitats. Facin campanya amb els seus col·legues homes perquè tinguin cura dels seus

fills, i després estarem tots d'acord en fer els augmentos. Però això sí, jugant tots amb la mateixa igualtat.

El que sí que era una injustícia, ja ho he dit, i que vostè, doncs, de les poques coses que ens ha felicitat, és la penalització econòmica per estar de baixa al tenir un fill o filla, que els hi recordo hem estat els liberals que hem proposat el cobrament del 100% dels salaris.

Una altra contradicció, vostès fan opcional la jubilació, però tens dret a percebre-la, quan vostès mateixos la consideren un ingrés de substitució. Substitució de què? Si no tinc obligació de cotitzar.

Aquests són alguns dels moltíssims exemples del que volen vostès de la seguretat social, la llista és molt llarga.

Bé, els senyors del CDA... a perdoni, Sr. López, també ha parlat vostè del tema del percentatge de reemborsament per reglament. Bé, primer li diré que ja vostè varies vegades ha demanat la meua dimissió. Jo ja sé que té ganes de perdre'm de vista, perquè ja fa dos anys que volia que dimitís, però bé, això ja en tot cas ja m'ho diran els meus companys polítics.

A veure, també ha dit que la Llei de seguretat social que nosaltres presentem, s'atansa a la dels països poc desenvolupats. És a dir, és clar que som el quart país del món amb la millor sanitat i, evidentment, hi té en compte el seu finançament, deu ser per això. Deguem estar per sota dels països poc desenvolupats.

Després també ens parla de la disminució del capital de defunció. Miri, Sr. López, jo penso que no s'ho ha mirat bé això tampoc, perquè el que hi ha actualment és que el que té més salari, és a dir... avui sí que hi ha una discriminació. Perquè és clar, el capital de defunció es calcula sobre el salari del difunt o de la difunta, i per tant, doncs, el que tenia més salari, és a dir, l'enterrament, per dir això, li costava més car o més barat.

Nosaltres, el que hem fet és... el que sí que nosaltres entenem com a justícia social, és que tothom percebi el mateix en capital de defunció, independentment del salari si és més alt o més baix. I per tant, els que guanyen són les persones que tenen salaris més baixos perquè tindran un enterrament digne, i com es mereix tota persona.

Les pensions de viduïtat vitalícies. És a dir, vostès es queixen que hem tret les pensions de viduïtat vitalícies, però que sàpiguen els nostres ciutadans que vostès no ho canvien.

I també que l'accident laboral, és clar, ara la causa, com ja ha dit molt bé el meu company, el Sr. Farré, avui en dia es presenta el greuge que quedar-se viuda o vidu, i pel motiu de malaltia o d'accident laboral;

ara escolti, sembla que quedar-se vidu per accident laboral és una millora. Llavors, és clar, nosaltres entenem que quedar-se vidu és independent del motiu. Per això ho hem canviat. Si a vostè això li sembla una injustícia, doncs, serà la seva opinió.

Pel que fa a la part de les vitalícies, bé, reconeix que les hem millorat. Evidentment, ja s'han donat aquí certes xifres, però li semblen insuficients. Jo el que li dic és que, Sr. López, vostè del que s'ha oblidat és que ha parlat que, -a veure, que moltes coses diu bé...-, vostè confon la Llei de seguretat social; per això dic que crea més peces de les que hi ha, perquè hi ha una altra Llei que es diu d'atenció social. I que per tant, doncs, vostè ja em dirà després quan discutim en el següent punt, doncs, què hi posarà en les pensions que regulen la Llei d'atenció social, si tot ho està donant a la Llei de seguretat social.

Sr. Jordi Mas, bé, a veure, tots dos coincideixen amb el tema dels reglaments. A veure, jo quan hem estat treballant amb el Govern la Llei de la seguretat social, evidentment, -i que ja els hi vam acompanyar-, hi ha un informe del constitucionalista Sr. Carrillo, que els hi vam adjuntar. I en cap moment, com vostès saben, deia, doncs, que molts dels aspectes que es regulaven per reglament, a la llei es diguéssim que això fos inconstitucional. Però, evidentment, a veure, nosaltres, el Govern liberal de cap de les maneres volem rebaixar, com diuen vostès, cap dels tipus de dret social. Perquè fent-ho per reglament, és clar, no serà ara que les cotitzacions, els percentatges i tot això ara ens ho baixaran, perquè com que va per reglament i tenen una gran confiança vostès amb el Govern, doncs... o els governs que vinguin, perquè és clar, estem parlant no només del Govern liberal sinó del govern que vingui, el que això ja ha sigut així sempre. Doncs, vaig ser jo mateixa que els hi vaig dir, doncs, als meus companys del Grup Parlamentari Liberal, que per tal que no hi hagués cap lloc a dubte, i evidentment, per a la seguretat dels nostres ciutadans, -no perquè pensés que això podia ser anticonstitucional-, doncs, que fessin aquesta esmena, perquè realment ens quedéssim tots tranquils perquè, en cap moment, el Govern liberal ha volgut posar en un reglament el fet de una rebaixa de cap de les prestacions que avui en dia s'estan atorgant. Al contrari, estava fet amb la voluntat de què si es volien pujar fos bastant més àgil. Però bé, és igual, ja passarà pel Consell i el tràmit serà més llarg, però no passa res.

Després, també, Sr. Mas, és interessant, doncs, algunes de les esmenes que vostès plantegen a la seva totalitat. Perquè cosa curiosa, és a dir, en fan moltes, i a la balalaica, no entraré a valorar. Però hi ha un punt interessant que demostra el

desconeixement del que estaran canviant. Perquè vostès canvien el 66% quan parlen de les valoracions i de les pensions d'invalidesa, que les hauríem de passar a vellesa, -ja en parlarem ara-, doncs, s'estan canviant les valoracions de les discapacitats d'acord amb el barem de Padomani. I és clar, els hi explico: una cosa són les valoracions de les discapacitats d'acord amb el barem de Padomani, que és el que actualment utilitza la CASS, i l'altre és el barem que utilitza la CONAVA, que són les taules AMA, reconegudes internacionalment i que estan publicades al BOPA, on hi ha diferents percentatges de càlcul segons la valoració de les discapacitats.

I per tant, quan vostès diuen, doncs, que les pensions d'invalidesa, doncs, ara es passen a vellesa, doncs, és clar, el que entenem és que es passen a vellesa, doncs, justament, perquè no siguin en detriment d'altres persones que no tenen una invalidesa, i que realment, doncs, han cotitzat tota la seva vida laboral per això, i que llavors es presentava un greuge entre les persones que havien cotitzat per la branca de vellesa. Però evidentment, les persones que tenen pensions d'invalidesa no queden descobertes perquè hi ha una cosa que se'n diu la Llei de garantia dels drets a les persones amb discapacitats, en la qual es valoren les invalideses i que, per tant, d'acord amb aquest reglament de la CONAVA aquestes persones poden percebre prestacions complementàries.

Justament, aquesta és una de les esmenes que també ha presentat i que ha presentat el Grup Parlamentari Liberal, que és justament que això quedi per via reglamentària el tema de la valoració de les invalideses, doncs, perquè tant la CONAVA com la CASS utilitzin els mateixos paràmetres.

Vostè, Sr. Jordi Mas, també ha comentat el greuge del tema de l'obligatorietat dels treballadors per compte propi, que perden drets i tal. Miri, escolti, quan parlem del forat negre que té, perquè escolti si un es llegeix l'estudi actuarial que els hi vam adjuntar quan els hi vam entregar la Llei, bé, vostès sabran que l'única... bé això a vostès els hi deu semblar igual...

El Sr. síndic general:

Sra. ministra, permeteu, el Sr. Jaume Bartumeu suposo que vol fer una puntualització reglamentària.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Invoco l'article 66 per demanar-vos que verifiquem si estem discutint ara una esmena a la totalitat, dues esmenes a la totalitat al Projecte de Llei de la

seguretat social, o bé si s'estan discutint unes esmenes parcials, de les quals la majoria de consellers generals no en tenen coneixement.

Per tant, em sembla que algú s'està equivocant de debat, i en tot cas us demano que ho interpreteu en base a l'article que he invocat.

El Sr. síndic general:

D'acord, en tot cas, és cert que estem duent a terme el debat de totalitat i no el debat de les esmenes, per tant, doncs, demanaria que no entréssim a debatre les esmenes avui.

Sra. ministra, podeu continuar.

La Sra. Mònica Codina:

Jo, ja sé que estic en un debat d'esmena a la totalitat, i el que estic fent és veure quin és el model de seguretat social que els consellers de l'oposició...

El Sr. síndic general:

No, però és cert que dins del debat dóna la sensació que es debat esmena per esmena, i no és la qüestió d'avui.

Endavant si us plau.

La Sra. Mònica Codina:

Miri, no tinc la mateixa sensació, però bé, em centraré.

Bé, això no és cap esmena sinó que ho ha dit el Sr. Jordi Mas, que apareix el període transitori perquè els voluntaris actuals s'acullin a la seguretat social, doncs, ha de ser de 15 anys. Llavors, és clar, veient els estudis actuàrials, segurament han fet això. No sé si els seus companys d'Andorra la Vella pensen més l'interès general que amb el particular, no? No sé com donar-li una explicació més convincent, que ho dubto.

Bé, aquest és a trets generals el model de seguretat social que volen vostès.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Molt bé, doncs, passarem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Esteve López teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, en primer lloc preferiré entrar en la intervenció que ha tingut el company Farré, del Grup Parlamentari Liberal. Naturalment, amb el problema que s'ha limitat a llegir en el seu discurs sense respondre als arguments que acabem d'exposar, els arguments de l'esmena a la totalitat. Després, és clar, haurem de fer la mateixa reflexió quan parlem del discurs, de les paraules de la Sra. ministra.

Del Sr. Farré, jo he apuntat algunes notes, i ens diu com una gran cosa, com un gran mèrit de l'actual sistema de la seguretat social, que s'ha pogut finançar únicament per via de cotització sense haver de recórrer a les transferències. Per a vostè això és una gran cosa, per a nosaltres, justament, això és un greuge. Pensem que tota la part no contributiva de les pensions de l'article 41 del reglament tècnic, s'haurien hagut de finançar via transferència del pressupost. Aquests 110 milions d'euros, que ara en euros constants serien 180 milions d'euros, són uns diners que haurien d'estar dins del sistema de la seguretat social, i si s'haguessin pagat per transferència hi serien, i ara no hi són.

I aquesta és una de les raons que expliquen per què ara se'ns demana que augmentem les cotitzacions. Perquè tots aquests diners, que són dels assegurats, han servit per fer polítiques socials, Sr. Farré. Per a vostè, segurament, és una gran cosa. Nosaltres, pensem que no és bo. Al revés, que és dolent.

A veure, un altre aspecte que també s'hi ha referit la Sra. ministra, és la diferència entre les pensions de viduitat, si és per accident de treball o per accident normal, per a una persona que s'ha mort i que no ha sigut per accident de treball. Mirin, potser sí que s'haurien d'igualar, però no entenem perquè s'han d'igualar a la baixa. Això és un dels aspectes que nosaltres no entenem. És a dir, se'ns diu que per evitar un greuge, doncs, del que es tracta és de retallar aquelles pensions que són més altes. Actualment, les pensions per accident de treball, les pensions de viduitat, ja ho sabem, són més altes que les pensions de viduitat quan no és accident de treball. Però, bé, això no veiem nosaltres que sigui tant un problema. Quan una persona es mor en el seu treball, i a la seva vídua o vidu li quedi una pensió superior, no veiem que sigui cap problema.

Un tercer aspecte, doncs, que vostè ha dit, i que crec que queda molt clara la filosofia tant d'aquesta Llei de la seguretat social com la d'atenció social, que comentarem després. Ens diu que es tracta de què tothom cotitzi per evitar que en un futur l'Estat hagi d'assumir pensions d'atenció social.

Naturalment, ja ho explicarem després, però si la filosofia és que tothom cotitzi, perquè l'Estat no hagi de posar pensions d'atenció social, doncs, potser que a l'altra llei no les posem.

I un últim punt, Sr. Farré. Miri, vostè fa referència a les malalties professionals. Jo, ja he destacat en la meua intervenció que jo creia que era una bona mesura, i al Grup Parlamentari Socialdemòcrata estem satisfets, pensem que és bo, així ho hem dit, i així ho tornem a dir. Perquè no tenim problema per reconèixer-ho. Però miri, Sr. Farré, el problema està en la llista que s'annexa, és a dir en la llista que hi ha en annex de les malalties professionals. Miri, l'informe econòmic del Sr. Gerard Martínez, ens ho explica de forma claríssima. Més clar que això és impossible. Ens diu, en relació a les malalties professionals: "El sobrecost corresponent a aquesta mesura no és significatiu tenint en compte, d'una part, la llista de malalties professionals adjunta a l'annex de la Llei, d'acord amb el Codi europeu de la seguretat social, i d'altra, les activitats econòmiques desenvolupades a Andorra. Com a conclusió, "sobrecoast no significatiu per a la CASS." Naturalment, aquestes malalties, aquí a Andorra, que són malalties relacionades amb la indústria, especialment amb la mineria, i indústries que aquí a Andorra no tenen incidència. Hauríem de buscar les malalties reals que pateixen els nostres treballadors.

A veure, un altre aspecte que se n'ha parlat molt poc, i penso que és l'aspecte més important d'aquesta Llei de seguretat social, és l'increment de les cotitzacions a la branca de vellesa que passaran, com he dit abans, d'un 8% a un 20% sobre el salari en el termini de 10 anys. Miri, nosaltres creiem que aquest increment no està en absolut justificat. I si més no, no està justificat en la documentació que el Govern ha aportat al Consell General.

El Govern ha portat al Consell General dos documents per justificar aquest increment. D'una banda, un estudi que es va fer l'any 1996 dirigit per un professor, que es diu Sr. Lluís Buey, que és del BBVA. I és clar, era un estudi. Quan el vam poder llegir, tots ens van preocupar molt. Però quan hem pogut veure i contrastar les previsions que es feien en l'estudi amb la realitat, amb els números reals, hem vist tots que aquell estudi era molt, molt alarmista. Jo citaré algun exemple. L'estudi del Sr. Lluís Buey, aquest de la CASS de l'any 1996, preveia, -i així està escrit-, que l'any 2005 els ingressos de la branca de vellesa serien de 45 milions i mig d'euros. Segons el pressupost de l'any 2005 seran de 70 milions d'euros, en números rodons.

Ens deia també que les despeses de la branca vellesa serien de 51,5 milions d'euros, quant en el pressupost del 2005 seran de 39 milions d'euros. Ens deia que el

superàvit que tindria, o el dèficit de la branca de vellesa segons l'estudi aquest, hi hauria un dèficit l'any 2005 dins de la branca de vellesa de 6 milions d'euros; el pressupost del 2005 preveu un superàvit de 30,8 milions d'euros; i a nivell de patrimoni, de reserves, per tant de la seguretat social, segons aquest estudi, doncs, hi hauria 381 milions d'euros quan tots sabem que ja n'hi haurà més de 550 milions.

Bé, aquest estudi al qual em refereixo augura un inici del desequilibri financer, és a dir, del dèficit de caixa a partir de l'any 2008, i la fallida tècnica l'any 2017.

Per tant, realment preocupant. Jo entenc que a partir d'aquest estudi tothom, des del Govern i l'oposició, que tothom es preocupés.

Ara bé, en aquell moment, amb aquest escenari catastrofista es proposava incrementar la cotització fins un 14%, i fixar el factor de conversió, anar-lo modificant fins arribar a un 7,22% l'any 2026. Això és el que deia l'estudi al davant d'aquesta situació.

El Govern, ara, ens proposa, quan tots sabem que la realitat no és aquesta, sinó que els números són molt millors, es proposa augmentar la cotització el 20%, i fer que el factor de conversió, és a dir el que s'ha anomenat tradicionalment el rendiment del punt, passi al 6,24% en 11 anys. És a dir, que ens està proposant unes mesures molt més dràstiques, però molt més amb molta diferència, de les que preveia aquell estudi tan alarmista. I crec que és una de les coses que val la pena que tothom les tingui clares.

A veure, pel que fa referència a la Sra. ministra, en primer lloc, com ha dit el meu company, Sra. ministra, avui discutim una esmena a la totalitat. No discutim les esmenes que el nostre grup parlamentari ha presentat, i que la majoria de consellers no tenen. Per tant, jo entenc que no és avui el moment de discutir aquestes esmenes. I a més Sra. ministra, permeti'm que li digui que se les ha llegit molt malament.

Segona cosa, i amb això acabaré les nostres esmenes. Miri, sabem que esmenar un Projecte de Llei que és un desastre, és molt difícil. Ja ho sabem. I s'ha d'intentar arreglar aspectes determinats, però no és aquest el nostre model de seguretat social. És a dir, no es cregui vostè que si s'haguessin aprovat totes les esmenes, -bé, impensable-, però que diguéssim això és el model de seguretat social que tenen els socialdemòcrates? No. Es tracta d'arreglar aquells despropòsits que vostès han presentat.

Ens parla també de la carta als reis de l'oposició, i que els de l'oposició volem que els reis portin molts regals. Miri, Sra. ministra, el que passa, malauradament, és que els liberals, la majoria, el que voleu és que portin molt carbó, perquè amb el

Projecte de Llei és el que hi ha: és carbó pels assegurats.

Bé, una qüestió Sra. ministra, si us plau. Jo he dit que estem passant d'un sistema de repartiment i que actualment hi ha un sistema de repartiment per un fet molt elemental. Perquè la Llei ho diu. Ho diu dues vegades. No sé si vostè s'ha llegit els reglaments de la seguretat social que tenen rang de Llei. Ho diuen clarament. Si a vostès els és igual el que diu la Llei, i diuen: "no, no, si és el mateix". Això, és el problema. Nosaltres creiem amb el que diu la Llei.

A veure, una altra qüestió. Nosaltres, sabem i som conscients, que les mesures que proposem tenen uns costos, i tenen uns costos importants; ho sabem, i no els hem pogut quantificar. Jo no li puc dir exactament quina quantitat de diners suposaria això pels pressupostos de l'Estat i per la seguretat social. Jo, en aquest moment li reconec que no li sé dir. Nosaltres, no hem disposat de tots aquests anys, ni tenim tots els assessors que vostès tenen ni els mitjans econòmics per fer-ho. Però, som conscients que tenen uns costos. Sabem, això sí, que actualment la despesa en protecció social a Andorra és completament insuficient. I si nosaltres volem que Andorra sigui un país europeu també en matèria social; jo no dic que ens haguem d'igualar a la despesa social que tenen a Suècia, a Dinamarca o als països nòrdics, potser llunyans d'Andorra, amb molta experiència de governs socialdemòcrates, i que tenen molt desenvolupat l'estat del benestar. Probablement ara seria... hi ha tant camí, hi ha tanta distància que seria utòpic pretendre-ho. Ara bé, atansar-nos una mica als estàndards europeus normals, fer que el nostre país destini uns diners a la protecció social, més o menys equiparables, encara que siguin una mica inferiors als que destina la Unió Europea, això, Sra. ministra, naturalment que ho volem.

Sra. ministra, ja que s'ha llegit les esmenes, se les ha llegit molt malament. Última referència, ara ja li prometo. Naturalment que nosaltres volem que els polítics cotitzin solidàriament a la prestació d'atur. Volem que cotitzin solidàriament. Això no vol dir, perquè tots sabem que el dia que s'acabarà el nostre mandat, que el dia que un polític o un conseller o un ministre es quedi a l'atur, es quedi sense feina, es quedi sense la seva feina de ministre o de conseller, que cobri aquesta prestació d'atur. Estem parlant... si es llegeix l'esmena ben llegida, segurament ho entendre.

Pel que fa referència a la part no contributiva de les pensions de vellesa que fins ara regula l'article 41, nosaltres hem dit que hi estem d'acord, que ens semblen bé aquestes pensions, que és lògic. Que quan es va fer va ser una bona mesura de política social. I hem de felicitar el Consell General quan en

aquell moment ho va fer. És normal que les persones que no havien pogut cotitzar abans de l'any 68, perquè no existia la seguretat social que tinguin dret a unes pensions. En això crec que tots hi coincidim. Ara, en el que no coincidim és en com s'ha de finançar. Vostès insisteixen que es financï via cotitzacions dels assegurats, i nosaltres diem que no, que això és un tipus de prestacions que s'han de finançar via transferències del pressupost.

En relació al Consell d'Administració de la CASS, miri, és veritat, nosaltres en aquest moment no hem proposat cap esmena per modificar el seu contingut. Però bé: en aquest moment el problema està en saber si el que paga mana o si el que mana no paga. Aquesta és la diferència. Tenint en compte que nosaltres volem un model en el qual el Govern financï una part important del sistema de prestacions, la part no contributiva, i una part de la sanitat, entenem que és lògic que tinguin una representació i que sigui paritària. El que ja no entenem és que el Govern continuï volent controlar totalment la seguretat social sense posar-hi ni un euro.

Bé, en relació a la baixa de maternitat, doncs, miri, m'ha fet realment gràcia el seu argument. M'ha fet gràcia, simplement. Jo penso que el fet que nosaltres proposem, a l'igual que els companys del Grup Mixt, augmentar el període de la baixa de maternitat, doncs, és una bona mesura social. És una bona mesura social Sra. ministra, vostè ho deu saber. A Suècia, per exemple, la baixa per maternitat és d'un any, -de 12 mesos-, amb el 90% del salari o de 2 anys, -de 24 mesos-, amb el 45% del salari. Nosaltres estem proposant una petita millora, no estem proposant cap revolució. Estem proposant passar de 16 setmanes a 20 setmanes de baixa de maternitat. I pensem que és bo. I si alguna persona considera que no ho és, no té cap obligació, que demani l'alta. Però, aquella persona que vulgui i que cregui que vol estar de baixa amb el seu infant, doncs, que ho pugui fer. No és aquesta la manera que vostè ens convencerà que no és una bona mesura.

El capital per defunció, insisteixo, Sra. ministra, que... miri, si vostè m'hagués dit: "volem posar-lo per a tothom, -per a tothom-, 3 vegades el salari mitjà". Li diria: "bé, es retallen els que tenen més i es deixa" igual els que tenen menys". Si vostè m'hagués dit: "volem que sigui 5 vegades el salari mitjà". Diria: "escolti, els liberals estan proposant que tothom pugui, en el cas de la desgràcia d'una defunció, que tingui un capital, doncs, molt millor, i estan fent una millora social". Però, és clar, si l'actual reglament ens diu 3 vegades el salari de la persona difunta, i com a mínim 3 vegades el salari mensual mitjà, que vostès

en un gran acte de justícia social ho passin a 2 vegades, jo no ho entenc. La veritat, no ho entenc!

Nosaltres en relació amb les pensions vitalícies proposem, si més no, mantenir el que hi ha ara. No anar enrere, no retallar una mica més. Vostès proposen passar-les... actualment, com tothom deu saber, poden cobrar una pensió vitalícia les vídues o vidus que tinguin fills a càrrec i aquelles persones que tinguin més de 45 anys. Com a mínim aquesta franja de 45 a 55 anys, doncs, és el que vostès retallen amb aquest Projecte de llei. I nosaltres no volem aquesta retallada.

Bé, amb això, de moment, dono per acabada la meva intervenció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Mixt, Sr. Jordi Mas tenni la paraula.

El Sr. Jordi Mas:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, Sra. ministra, des del nostre grup sempre hem procurat defensar i aportar a través de les nostres exposicions, de les nostres idees, el criteri que entenem millor per a la nostra ciutadania, no pel nostre grup, ni pel partit, ni amb cap esperit polític, almenys durant aquesta legislatura. Per tant, nosaltres ens hem basat única i exclusivament, en la defensa d'aquesta línia política.

Me n'alegro que dins de les esmenes que nosaltres hem presentat, dins de les esmenes parcials, que nosaltres enteníem, per exemple, la delegació legislativa que hi ha a través dels reglaments presenti aquesta Llei, i el Grup Liberal ha presentat esmenes en aquest sentit. Jo no discutiré l'informe del constitucionalista, si tant ho és o no. El nostre diu que hi ha indicis i, per tant, hem presentat les esmenes en aquest sentit. I així ho denunciem. I me n'alegro que el grup vagi en aquesta línia.

De la mateixa manera, pel que fa referència a la invalidesa que veig que mantenim un criteri similar en aquest aspecte, tot i que vostè ha fet referència altrament.

Deia que nosaltres ens basem en aquesta línia quan parlem que l'obligatorietat de la cotització per a tothom, és una demanda que nosaltres hem promulgat diverses vegades, però també sempre dins d'aquesta esmena que nosaltres hem fet, és donar més termini per poder adaptar unes situacions de fet que segur que s'estan donant, perquè fins ara no ho era, i per tant, hi haurà una situació a corregir.

Amb aquest mateix esperit, nosaltres ho presentem, hi ho discutirem, i ho treballarem en el si de la comissió, no sé si passaran o no passaran, a través d'aquesta discussió dins de la comissió.

Però, sí que volia fer una referència més general. Vull dir, estem en un debat de totalitat, nosaltres defensem, en tot cas, un altre esperit dins de la Llei de la CASS, però tampoc hem presentat un text alternatiu amb la nostra esmena a la totalitat, perquè no tenim els mitjans suficients.

La prova és que el Govern ha estat bastant temps a presentar-ho, i això vol dir la problemàtica que hi ha per elaborar un text amb la intensitat que pot ser un text de la seguretat social.

Vull recordar que vam fer confiança una vegada al Govern en aquesta Sala votant en contra una proposició de llei del Partit Socialdemòcrata, perquè Govern havia dit que a finals d'any tindríem la llei de la CASS, i no la vam tenir. Però bé, nosaltres amb el mateix esperit, tot arribant amb retard, hem intentat treballar en aquesta línia.

No es tracta de fer cap carta als reis ni de demanar regals, sinó que jo penso que s'ha de tenir la suficient bonhomia i la suficient visió, jo diria nacionalista i de país, per poder treballar en un Projecte de llei que afecta a tots els ciutadans i que afecta als drets socials de tota la gent d'Andorra.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Liberal alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Joan Albert Farré teniu la paraula.

El Sr. Joan Albert Farré:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, jo començaré pel Sr. Esteve López, i començaré per contestar-li els comentaris referents als règims especials. Una mica de conformitat amb el que ha dit la Sra. ministra, el Grup Parlamentari Liberal no tenim cap inconvenient en què s'inclouguin aquests règims, la regulació o, almenys, un marc legal suficient dins de la Llei dels règims especials, si això, doncs, ha d'evitar aquesta excessiva picaresca que pugui venir.

Entenc que vostès, des del seu punt de vista de l'oposició, puguin tenir aquesta desconfiança envers el Govern, nosaltres no la tenim. Però, en qualsevol cas, per motius de transparència estem d'acord i per això vam proposar aquesta esmena.

Pel que fa a les malalties professionals, miri, aquest és un tema molt tècnic, on el criteri mèdic és el que ha

imperar. En tot cas, s'han de regir, doncs, per la simptomatologia que presenten i pel temps d'exposició de l'individu que afecta cada malaltia. El que li puc dir, és que nosaltres ens hem remés als criteris mèdics que han estat de la nostra confiança, i això és la taula que s'ha incorporat a la Llei.

Quant als comentaris de la seva exposició que la Llei no conté prestacions familiars i prestacions d'atur. Bé, miri, és clar, aquest tema nosaltres el mirem des d'un punt de vista diferent, i per entendre'l ens hauríem de remuntar al temps de creació de la seguretat social andorrana. Quan es va crear l'any 66, la Caixa Andorrana de Seguretat Social, es va decidir que aquesta Caixa Andorrana de Seguretat Social tindria 5 branques: vellesa, malaltia, maternitat, accidents de treball i invalidesa. Però, tot i que és veritat que hi ha 2 altres branques, que són la de prestacions familiars i la branca d'atur, es va decidir, doncs, treure aquestes branques de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Que per altra banda, val a dir, que les prestacions familiars van quedar incloses des d'un començament en els pressupostos de l'Estat amb ajudes a satisfer pel transport escolar, pels menjadors, amb el pagament de les escoles, pagament de beques, subvencions de tot tipus d'activitats esportives o culturals.

I aquesta és la política que hi ha hagut a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, i que ha volgut aquesta mateixa Sala, i que ara és la que hi ha.

I per últim, l'article 41. Miri, sincerament, l'article 41, jo no puc arribar a entendre'l, perquè és veritat, doncs, que la Caixa Andorrana de Seguretat Social, bé, no està clar si és un sistema de repartiment o de capitalització pura, però, en qualsevol cas, com vostè defensa que és un sistema de repartiment, perquè ho diu la pròpia Llei; jo el que li puc dir és que si realment fos un sistema de repartiment i ho és, la Caixa Andorrana de Seguretat Social no ha de tenir cap problema en assumir el pagament d'aquestes pensions, perquè són precisament de repartiment. I per tant, seria normal que les assumís la pròpia Llei, i no que ara es vulguin fer pagar a l'Estat.

Però, en qualsevol cas, nosaltres, des del Grup Parlamentari Liberal, doncs estem d'acord en què es faci responsable per garantir precisament les pensions d'aquestes persones, que es faci responsable subsidiari del pagament de les mateixes a l'Estat, perquè no hi hagi persones que puguin veure defraudats els seus drets.

És tot, gràcies.

El Sr. síndic general:

Pel Govern?

Sí, Sra. ministra de Salut i Benestar teniu la paraula.

La Sra. Mònica Codina:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, Sr. López, a veure, per contestar-li una mica la rèplica que m'ha fet de la meua intervenció, les pensions de viduitat, quan diu que ja li sembla bé que s'iguali accident de treball o de malaltia, però a la baixa. Miri, de fet no es retalla res. En tot cas, a partir de la nova Llei, el que hi haurà és que pel que no hi haurà diferència és pel motiu de quedar-se vidu, simplement.

És a dir, les persones que ara perceben una pensió de viduitat, doncs, per accident de treball que és més alta, aquestes persones seguiran percebent... no, no Sr.... que jo sàpiga, la nova Llei de seguretat social, -vostè que em diu que jo no em lleigeixo bé les coses-, llegeixi-se-la bé, perquè em sembla que els drets adquirits de les persones es mantenen.

Després, una altra és que em deia que tothom cotitzi, perquè l'Estat no hagi de tenir pensions d'atenció social. A veure, no és això. En tot cas, el motiu de les pensions d'atenció social ja ho discutirem en el punt següent.

Diu vostè que l'estudi actuarial és alarmista. Està parlant de l'estudi de l'any 96. Parla d'unes dades que es refereixen a l'any 96, però, com vostè ja sap, doncs, quan els hi vam lliurar el Projecte de Llei de seguretat social, els hi vam lliurar aquest estudi actuarial actualitzat en data 2002. I em sembla, doncs, que la situació, doncs, no feia canviar massa les coses. És a dir, que el factor de conversió que tenim ara, 15,625, ara hauria de ser 6,3. Vostè m'ha parlat de 7 i escaig. És a dir, vol dir que la situació no és que hagi variat massa. En aquest sentit no m'agrada ser alarmista. Vull dir, vostè ho ha sigut en molts moments, i em sembla que aquí tenim bastanta raó, doncs, de fer els canvis, perquè evidentment, com vostè comprendrà, fer un augment de cotitzacions sense motiu, em sembla, doncs, que una persona una mica amb cara i ulls... però bé, potser vostè no m'hi considera.

Llavors, diu que esmenar una Llei que és un desastre, és un desastre per a vostès. Jo entenc, que és clar, com que tenim un model de seguretat social tan diferent, jo entenc que li hagi costat. És clar, perquè vostè ha agafat el nostre patró, ha intentat col·locar-li les seves coses, i jo entenc que ho hagi tingut difícil. Però, bé, no sé si d'aquí a les eleccions vostè tindrà temps d'arreglar-ho. Necessitarà com a mínim 3 anys.

L'altre diu... jo li dic que vostès han fet la carta als reis, i que nosaltres portem carbó pels assegurats.

Aquesta és la seva opinió. Nosaltres no pensem el mateix.

Diu que la Llei diu... bé, ja m'ha dit el company, el Sr. Farré, que la llei diu que és de repartició. Però, evidentment, jo tinc uns conceptes diferents econòmics, almenys, i amb les persones que parlo. Em sembla que això és de capitalització amb trets de repartició. Si, en aquell moment a la Llei es parla de repartició i no es va canviar, és que clar, 36 anys, escolti. Jo, quan es va fer tenia 6 anys.

Després els costos, diu que no els ha pogut quantificar, i no em posi l'excusa que no té assessor, si us plau. Vull dir, perquè és clar, em penso que això és una excusa de mal pagador.

I no vulgui comparar amb Suècia. És a dir, ja sé que no pretén ser Suècia, perquè és clar, estem parlant de la Llei de la seguretat social no de l'atenció social. M'està parlant de tots uns estàndards europeus normals, i em sembla que l'estàndard que tenim, que ens ho han donat els organismes internacionals i l'informe del Sr. Peters, doncs, també ho confirma. Però a Suècia, sàpiga, -no ha fet números vostè-, però a Suècia hi ha un 40% d'impostos directes sobre el salari de les persones per pagar les diferents prestacions.

Bé, vostè troba molt bé el tema de la prestació d'atur, que un ministre o conseller estigui a l'atur... jo miri, jo ara quan acabi de ser ministra, m'espavilaré i no necessitaré que em paguin cap prestació d'atur. M'entén. Vull dir, en aquesta vida si fem bé les coses... però, bé, segurament trobarem feina, de ministra potser no, però miri escolti alguna altra feina trobaré, i no necessitaré l'ajut de la seguretat social. M'espavilo sola i segur que alguna feina trobaré.

La part no contributiva. Això ja ho ha comentat el Sr. Farré.

Amb el tema del consell d'administració, és clar, ara han canviat de parer, i és clar. Aquest problema no el tenien abans, Sr. López, en els discursos? Perquè el seu model de seguretat social suposo que no haurà canviat de fa 2 anys a ara? Per tant, si tenien clar el model de seguretat social no sé perquè insistien tant en què els membres del Govern no hi havien de fer res allà. En el que, evidentment, s'ha equivocat, és que no és el Grup Mixt el que ha presentat un augment dels dies de la baixa de maternitat, ha sigut el Sr. García. El Grup Mixt coincideix amb nosaltres. Almenys veuen la situació de les dones, i fins que no tinguem una igualtat d'oportunitats de la mateixa manera. I diu que vostè ha dit que qui ho pugui fer. No senyors, vostè ens obliga. No és allò que encara ho hagi fet voluntari per a la dona que vulgui acollir-se o no.

I a partir d'aquí, quan diu que mantenir el que hi ha ara amb el capital de defunció, i que 3 vegades, i que 2 vegades... jo ho sento Sr. López, però jo sí que m'ho he mirat bé, i el que diu no és veritat. Però, bé, com que després no vull que em renyin, perquè diu que tracto les esmenes parcials, i estem en una esmena a la totalitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Un altre torn pels grups parlamentaris.

Pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Esteve López teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, només dues consideracions en relació amb el que ha dit el company Farré. Miri, clar, és cert que quan es crea la seguretat social, no es crea cap prestació de prestacions familiars. Això era l'any 67-68, i en aquell moment es va considerar que no era convenient, i va ser un gran pas crear les branques que es van crear, i es va excloure aquest tipus de prestació.

Però és clar, han passat molts anys des de llavors. I totes les seguretats socials avancen, evolucionen i progressen, i aquest és justament el sentit del Conveni de la OIT, que he citat en la meua intervenció, i és en el sentit de la Carta Social Europea quan ens diu que els estats s'han d'esforçar per millorar els sistemes de seguretat social.

Prestacions familiars... si vostè mira la legislació comparada, en tots els països d'Europa comunitària existeixen. Naturalment, nosaltres ja sabem que això per a vostè, la defensa de la família i de les prestacions familiars no és una prioritat, i vam tenir ocasió de veure-ho, i vam tenir ocasió d'assabentar-nos, i de certificar-ho quan vam discutir la Carta Social Europea revisada, i vostès no van voler ratificar l'article 16 de la Carta Social Europea revisada, que és justament l'article que fa referència a les prestacions familiars i a l'ajuda a la família. Vostès, en aquell moment ja van considerar que s'havia d'excloure aquell article, i naturalment és coherent, jo no dic pas que no ho sigui, ja que vostès exclouen de la ratificació de la Carta Social Europea l'article 16, és coherent que a la Llei de la seguretat social no incloguin prestacions familiars. Però, insisteixo, les seguretats socials poden evolucionar, poden millorar, i poden anar augmentant de prestacions.

El segon aspecte que vostè ha comentat és de què comparteixo les seves paraules, Sr. Farré, en relació amb el tema de les pensions de l'article 41 del Reglament tècnic. Amb un sistema de repartiment no es tindria perquè exigir a l'Estat que ho financés; ho podria finançar el propi sistema. Coincidim. Però, suposo que vostè també coincidirà en què si és un sistema de capitalització, de cap manera ho ha de finançar el sistema, sinó que s'ha de finançar d'una altra manera. Amb un sistema de repartiment, sí, d'acord. Ja hi estem d'acord amb el que vostè diu. Amb un sistema de repartiment no té perquè exigir-se un finançament extern. Si el sistema disposa de recursos suficients, ho pot assumir. Però, és clar, amb un sistema de capitalització no, perquè implica que els cotitzants i, únicament, els cotitzants estan finançant aquesta política social del Govern.

Bé, en relació amb el que ens acaba d'exposar la Sra. ministra de les pensions de viduïtat, doncs, naturalment, Sra. ministra, que els drets adquirits no els poden treure. Potser, se'ls hi havia passat pel cap, perquè és evident que no els poden treure, perquè sinó, doncs, aniríem en contra dels principis més elementals. Això és evident. El que passa és que a partir d'ara, a partir d'aquest moment, qualsevol persona que es quedi vidu o vídua com a conseqüència d'un accident laboral del seu cònjuge, passarà a cobrar una pensió de viduïtat molt inferior a la que ha vingut cobrant fins ara. I això és una realitat.

Vostè m'ha parlat també, de l'estudi que ens ha tramès al Consell General de l'any 2002, de març del 2002, i ens diu que és clar, que en aquell estudi les coses ja queden molt més clares, i que la cosa ja està molt millor. Doncs, miri Sra. ministra, parlem d'aquest segon estudi de l'any 2002. Aquest és directament del BBVA i també fa, com l'altre, una sèrie de previsions.

Aquest estudi està fet al març del 2002, i ens diu que a finals de l'any 2002 el superàvit de la branca de vellesa serà de 21,2 milions d'euros. Les xifres reals van ser de 22,5 milions d'euros. Ens diu que l'any 2003 seran de 19,9 milions d'euros. Les xifres reals van ser de 25,7 milions d'euros. Ens diu que l'any 2004 el superàvit de la branca de vellesa serà de 19 milions d'euros, doncs, segons la projecció que ha fet la seguretat social ara fa uns mesos, el superàvit serà de 28,8 milions d'euros. I ens diu, també, que l'any 2005 el superàvit serà de 18,2 milions, i el pressupost que vostès han presentat ens diu que el superàvit serà de 30 milions d'euros.

Per tant, aquest segon estudi tampoc és particularment fiable. I això és tota la documentació que tenim els consellers generals de l'oposició en relació amb aquests informes que se'ns deia abans,

que hi havia tants informes i tants estudis tècnics que ens demostraven que el sistema, doncs, va molt malament.

Doncs, miri els informes: els números no quadren.

El que diuen els informes i la realitat és ben diferent. I miri, Sra. ministra, permeti'm que li digui també, que això no és gaire estrany, ja tenim altres precedents.

Hi ha un llibre, que no sé si vostè coneix, que es diu "El futuro de las pensiones", que també el va realitzar el BBVA... no el BBV en aquell moment, l'any 1994. En aquest estudi es parla d'Espanya, i preveu que l'any 2000 el sistema espanyol de pensions de jubilació s'haurà col·lapsat amb un dèficit de 1.400 milions de pessetes, que arribaria a 1,6% del PIB, i que aniria augmentant de forma geomètrica.

Bé, doncs, va arribar l'any 2000, i després el 2003, el 2004, i el 2005, i la realitat va demostrar que l'alarma generada era totalment injustificada. I amb això hem d'entendre que aquests estudis que fan entitats financeres, doncs, que tenen interessos directes a gestionar els fons de pensions, no sempre responen exactament a la realitat.

Sobre un altre aspecte que vostè ha parlat, són els estàndards europeus. Sí que volem, que no volem, si Suècia, si no Suècia, si a Suècia es paga un 40% dels impostos per pagar prestacions socials... Sra. ministra, no faci demagògia. A Suècia es paguen un 40% d'impostos directes per finançar totes les polítiques que fa l'Estat: les polítiques socials, les inversions, les polítiques econòmiques. Totes, no únicament les prestacions socials.

Bé, però si vol que parlem una mica de números, en podem parlar perfectament.

Mirin, a Europa, això que a vostès tant els hi agrada a vegades, així ens ho diuen, doncs, la despesa en protecció social, si la mirem com a percentatge del PIB, que és el que es fa normalment, actualment... bé, perdó, actualment no tinc la dada, però l'any 2001, que és l'última dada que ha fet Eurostat era del 27,5% sobre el percentatge del PIB.

Naturalment, aquí a Andorra nosaltres no podem dir quina és, perquè d'entrada el Govern ja no ens diu quin és el PIB oficial del país, el producte interior brut. Però, si hi ha estimacions que el producte interior brut d'Andorra pot estar a l'entorn dels 1.650/1.700 milions d'euros, -com a estimació-, doncs, vostès podrien fer números, i si volen estar al nivell europeu, sàpiguen que la despesa en protecció social és del 27, 5 del producte interior brut.

Hi ha un altre aspecte que es diu i es repeteix, la política neoliberal, en general, arreu del món, no para de dir-nos i de repetir-nos: "Oh, escoltin,

atenció, que anem cap enrere, que això de l'estat del benestar havia anat molt lluny, i hem de retallar les despeses perquè això no va bé." Doncs, miri, els números diuen el contrari. L'evolució a Europa de la despesa social ha passat del 26,4% del producte interior brut l'any 1991, ha anat pujant i augmentant fins arribar al 27,5% l'any 2001. Per tant, aquest argument que a Europa es retalla tampoc ens serveix.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Mixt alguna altra intervenció?

Pel Grup Liberal?

Tampoc?

Pel Govern.

Sí, Sra. ministra de Salut teniu la paraula.

La Sra. Mònica Codina:

Bé, ha fet referència, Sr. López, a les prestacions familiars, i diu que pel Govern liberal la família no es una prioritat. Això, en tot cas, ja li contestaré en el punt següent, perquè em sembla que això és al revés.

I en tot cas, els programes socials que s'han destinat a la família, doncs, estan a l'abast de tothom. Vull dir que no cal que en fem propaganda, com a vegades ho anomena el ministre de la Presidència.

Després, a veure, vostè segueix amb els estudis actuarials. A veure, els estudis vostè no se'ls ha cregut mai, i si vénen del Govern liberal tampoc. Vull dir, ara vénen d'un actuari, i és que ja no em sorprèn. Vostè com que ja no se'ls creu mai els estudis, doncs, miri, no entraré més en això. Vostè no es creu l'estudi actuarial del Sr. Guell, doncs, bé, ja s'ho trobaran.

I bé, diu que nosaltres volem fer els nostres números. Vostè no fa ni tant sols els seus. M'entén? Perquè encara és hora que m'hagi de dir algun número aquí.

Llavors, doncs, si m'he equivocat amb Suècia, doncs, bé, Suècia és un model, en tot cas, en polítiques socials, i si d'aquest 40% ho tenen tot repartit, una gran part, segurament, deu anar destinada a aquest tipus de política.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció?

Passaríem als grups parlamentaris.

Sí, Sr. Esteve López teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, no és una intervenció, és només una puntualització.

Sra. ministra, no és que em cregui ni em deixi de creure els informes, però m'agrada contrastar-los. I és útil, i penso que seria bo que tothom ho pogués fer. És a dir, aquests informes actuàrials fan unes projeccions. Ens diuen, miri, nosaltres creiem que això anirà d'aquesta manera, que tal any passarà això, l'any següent això altre, etc. I penso que és bo, i que és la nostra obligació com a consellers generals, crec que és la nostra obligació de contrastar-ho, de verificar-ho, de veure si aquella projecció que deia aquell estudi, si aquella hipòtesi es compleix o no es compleix.

I jo li he demostrat amb números, d'acord amb el pressupost que el Govern liberal m'ha portat, -jo no estic inventant-me els números, és el pressupost del Govern- que, realment, la desviació és de més del 50% entre el que s'havia dit l'any 2002 en el segon informe i la realitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció per part del Govern?

Sí, Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sr. síndic.

La meua intervenció no serà tan detallada, ja ho ha fet la Sra. ministra, i s'ha discutit prou sobre punts, que fins i tot es tornaran a discutir, espero, en una futura sessió de Consell si es dona el cas.

Del que es tracta és que, certament, per les esmenes que vostès, socialdemòcrates, presenten es tradueix en un model subjacent, ben diferent del que nosaltres defensem. El que nosaltres defensem és el que tenim, millorat, tal com ha dit la Sra. ministra.

Però, també, hi ha contradiccions en algunes coses, -que també en tenim nosaltres-, i la primera, certament, és haver de discutir avui tan tard aquest text aquí. Això ho reconec, i n'assumeixo tota la part de responsabilitat que tinc, que és molta de no haver-ho fet abans, segur.

Malgrat això, penso que el termini de temps que tenim encara permetria d'incorporar millores a algunes de les esmenes, no solament les liberals sinó també les de vostès, si la comissió hi treballés. Jo desitjo que sigui així. No em correspon a mi de decidir-ho, com és natural, ni tan sols de demanar-

ho. Però seria bo que es fes, perquè d'aquesta manera podria passar una llei que no seria la de vostès, tampoc seria totalment la nostra, i em sembla que la feina feixuga que han fet vostès, -sobretot l'oposició-, després de la feina que ha fet també la majoria, d'arribar a una llei, d'analitzar la llei, i fer unes esmenes molt consistents, en alguns casos, en una línia diferent, evidentment, però en una línia semblant en altres casos, permetria d'arribar a millores del Projecte de llei actual. El Govern hi està perfectament obert, i estic segur que el Grup Parlamentari Liberal també. Per tant, jo desitjaria que això pogués ser, que es pogués fer.

No obstant, hi ha algunes contradiccions, que són lògiques, que nosaltres en tenim, però vostès també, perquè si per un costat tenim 550 milions d'euros de la pròpia CASS, i n'haguéssim d'afegir 180 milions ara, pagats pel Govern, estaríem "detreient" uns diners que el Govern pot gastar en una altra cosa. I el Govern ja diu en el seu model de llei, acceptat i compartit pel Grup Parlamentari Liberal, que se'n fa responsable. Això és el que és important, que el Govern se'n fa responsable per nosaltres, i el vam discutir aquí, em sembla que en l'anterior legislatura, amb la reforma de la Llei administrativa de la CASS, en els capítols que ara s'incorporen, ja es feia per primera vegada responsable l'Estat de la CASS. Tot i que jo tenia el convenciment més aviat per deformació professional, -si voleu-, de què l'ens n'era responsable al Consell General, i per tant, l'aparició del Govern al Govern, i per tant l'Estat.

La seguretat social andorrana, tota la responsabilitat dels seus resultats és de l'Estat. Per això, vostès comparteixen que essent així, hi ha una part de necessitat de què hi hagi una intervenció directa del Govern a dins, -que discrepem sobre quina part, i que també ho reconec.

Però, de la mateixa manera que vostè ha dit, per exemple, que les polítiques socials poden avançar, i ha volgut dir que avancen des del punt de vista econòmic, avancen encara a tot arreu, és una evidència que també han de frenar-se en alguns punts i en alguns països. En alguns països on hi han hagut llargs governs socialdemòcrates, llargs governs liberals o de dretes, com a Alemanya mateix, on van governar molt més temps els conservadors aliats amb els liberals, que no els socialistes aliats amb els liberals, també, en algun moment, hi ha hagut una posada de fre o una reducció de la marxa en algunes de les polítiques socials exageradament optimistes, en països de creixement fins a un cert moment exemplar, com era a Alemanya més que a Espanya. I ara què ha passat? Que països com Espanya, que no tenien tant creixement el tenen. I, en canvi

Alemanya no el té. Alemanya té una manca de creixement evident, per moltes raons. Evidentment, la incorporació d'Alemanya de l'Est, no cal que la discutim aquí. Va ser un llast enorme per l'Alemanya democràtica, per l'Alemanya occidental.

Per això, hi ha llocs en els quals es va enrere. A Andorra tenim la sort, és veritat, que els estudis inicialment molt pessimistes, aquest pessimisme ha estat una mica reduït. Però, no deixa de ser una cosa clara, continua la situació sent alarmant, perquè hi ha una obvietat que no cal que discutim, és la certesa que quan es va fer la CASS es va fer amb una esperança de vida determinada, i que avui dia és una altra.

Què ha passat a Andorra? Que l'economia, malgrat que a vegades per part de molta gent, polítics no, es vulgui dir que l'economia no va tan bé, resulta que sí. Perquè les xifres també ens contradiuen en algunes coses. Per exemple, les xifres que vostè mateix ha dit sobre el creixement, sobre els dipòsits, sobre la participació de la gent a la seguretat social. Per tant, en una economia que ha anat creixent d'una manera bastant exponencial, han contradit les previsions pessimistes, perquè no preveien que creixeria tant l'economia andorrana. D'això, tots en tenim una part de responsabilitat.

Per tant, el que hem de fer, i s'ha de recordar que no passem a un 20% de cotització, sinó que posem unes pautes perquè cada any es pugui augmentar un 1%. En el moment, i diu la Llei, -crec recordar-, que en el moment que no faci falta, es deixarà d'incrementar aquest 1%, que s'ha posat com a pauta. Això queda així en la Llei. A mi em sembla que està molt clar. I ha de ser així, perquè ara no podem marcar un augment obligatori fins d'aquí 10 anys, sinó que es marca una pauta i s'anirà adaptant per llei, -també per llei-, en el moment que convingui. Això, sempre es pot fer. Per tant, amb la Llei del pressupost arribaríem al mateix resultat en el moment que no fes falta haver d'incrementar més aquesta despesa.

Jo torno al que volia dir, sobretot perquè no voldria entrar tant en detall, i és que al Govern li agradaria molt que es pogués tramitar aquesta Llei en el període que falta, fins al pròxim període de sessions, -brevíssim que hi haurà, -però en tot cas, en els dos mesos que entren, -al gener i febrer-, i s'hi es pogués arribar a un text que es pogués publicar, hi hauria millores.

Les millores d'aquesta Llei les ha explicat molt bé el Sr. Joan Albert Farré, i són com són, consistents. Potser s'hauran d'explicar encara més detalladament fora d'aquesta Sala, perquè hauríem de poder treure quadres i percentatges, i no els veurien, no? No els veurien ningú de vostès, ni els que ens puguin

escoltar. Això haurà de ser així, mentre discutim esmenes s'haurà de fer. Jo desitjaria que fos així, i que entre tots poguéssim arribar a treure aquest text, que torno a reconèixer que el podríem haver fet abans, certament que sí. Penso, també, que algunes de les coses que s'havien de fer tampoc s'han fet mai. És a dir, per exemple, assumir una part de l'article 41, tampoc es va fer quan hi havia una altra majoria aquí en aquest Consell. No era una prioritat. Jo penso que van fer bé de no fer-ho, perquè ara tampoc pensem que és així com s'ha de fer, sempre que el Govern se'n faci responsable.

En fi, reitero, Sr. síndic, la disposició del Govern, naturalment de la ministra i de tots nosaltres, a treballar junts amb els grups parlamentaris, -ja que com ha dit molt bé el Sr. Jordi Mas no ha pogut fer-se abans, en el tràmit necessari-, perquè es pugui arribar a publicar aquesta Llei dins d'aquesta legislatura.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció pels grups parlamentaris?

Sí, pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Esteve López, teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Forné, miri, tres o quatre aspectes, sobre la responsabilitat de l'Estat. Naturalment que l'Estat s'ha de fer garant i responsable del sistema. Això és natural i penso que tots hi estarem d'acord.

Nosaltres, el que volem és que comenci ja, ara, a fer-se responsable, i per tant, que comenci ja, ara, a portar, a finançar la part no contributiva de les pensions de l'article 41 del Reglament. Sabem que és impossible que l'Estat no disposi de diners suficients per retornar tot això, i tal com dèiem abans al Sr. Farré, potser amb un sistema de repartiment, si és això el que finalment es decideix, que potser no caldria, però amb un sistema de capitalització sí.

Ara bé, nosaltres el que hem dit és: no augmentem aquest enorme forat, no fem que la seguretat social continuï pagant pensions no contributives, i que aquesta part de les pensions no contributives, a partir d'ara les pagui el Govern.

En segon punt. Vostè em parla de, amb molta raó, que alguns països, com Alemanya, es plantegen ara retallar, fer un cop de fre, una frenada a algunes polítiques socials.

Té raó, Sr. Forné, com que és la veritat, li hem de dir. Ara, vostè també sap perfectament que en

aquest moment, ara per ara, la distància que hi ha entre l'estat del benestar andorrà, entre la protecció social andorrana i la que hi ha a Alemanya o en d'altres països del nord d'Europa és tan enorme, que nosaltres encara hauríem d'avançar molt fins a arribar als punts on, després de fer aquestes retallades, estan aquests països.

El tercer punt, Sr. Forné, miri, malauradament això que diu vostè no és així. Nosaltres justament hem fet una esmena perquè el percentatge de cotització augmenti en funció de l'evolució que hi hagi en cada moment; l'hem fet nosaltres, perquè compartim el criteri que acaba d'exposar. En funció de com evolucioni, en funció de quins siguin els ingressos i les despeses, i l'excedent, doncs, caldrà augmentar més o menys la cotització. Això és el que nosaltres proposem en la nostra esmena. Però, el Projecte de llei no ho diu. Tenim una disposició addicional tercera que ens fixa durant 10 anys la manera en què evolucionaran les cotitzacions a les 3 classes, i també el factor de conversió. I per tant, nosaltres hem proposat que aquesta disposició addicional tercera se supprimeixi, perquè creiem que estarà en funció de l'evolució futura.

I finalment, un últim punt. Miri, Sr. Forné, potser sí que té raó vostè, que és interessant... però jo, permeti'm que li digui una cosa. Comparteixo totalment el criteri que ha exposat abans el Sr. Jordi Mas. Aquesta és una Llei important, és una Llei que hauria estat bé d'intentar-la haver fet amb consens des de l'inici. Això és el que nosaltres creiem que era important. És una Llei que afecta a tots, absolutament a tots els ciutadans, i que no seria bo que canviés després, si hi ha un canvi de majoria. Per tant, de la mateixa manera que s'ha fet amb el Codi penal o es va fer amb la Llei de finances comunals, és una de les lleis que nosaltres creiem i entenem que hauria estat bo poder-les haver fet amb consens. Fer el consens ara i haver de discutir, doncs, les més de 700 esmenes que hi ha amb les dues lleis socials, jo entenc que és una feina pràcticament impossible.

El Sr. síndic general:

Sí, pel Grup Mixt, Sr. Jordi Mas teniu la paraula.

El Sr. Jordi Mas:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Molt breument. A veure, al nostre grup, el que li preocupa és la pressió del temps, per poder treballar un Projecte de llei tant important com aquest, amb una quantitat d'esmenes. Per això, dins de la nostra intervenció fem aquesta referència del temps.

Però, estic d'acord amb el Sr. cap de Govern que fóra interessant que pogués sorgir algun text. Bé, el tema consens no ha estat possible, però en tot cas, li puc dir una cosa. També veig complicat, i veig difícil que pugui sortir amb el que queda de legislatura. Però en tot cas, els membres del Grup Mixt estarem a disposició per treballar fins al màxim de les nostres disponibilitats, per poder tirar endavant, com és la nostra responsabilitat com a consellers generals.

És tot.

El Sr. síndic general:

Altres intervencions?

Cap més intervenció?

Bé, doncs, dono per acabat el debat i procedirem, doncs, a la votació votant sí o no a les esmenes.

Sr. secretari general si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Càndid Naudi Mora : No

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

M. I. Sra. Clara Pintat Rossell : No

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sr. Josep Ribera Ambatlle : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Óscar Rossell Margalef : No

M. I. Sr. Guillem Valdés Alemany : No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sra. Olga Areny Sánchez : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre : Sí

M. I. Sr. Jordi Daban Alsina : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró : No

M. I. Sr. Patrick García Ricart : Sí

M. I. Sr. Marcel Llovera Massana : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Jordi Mas Torres : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte, si us plau?

El Sr. Esteve López:

9 sí, 13 no.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Doncs, a la vista del resultat de la votació, declaro desestimades les esmenes a la totalitat, i havent-se presentat esmenes a l'articulat, el Projecte de llei seguirà el seu tràmit en comissió.

Abans de continuar la sessió i passar al punt número 2, se suspèn la sessió uns 10 minuts.

(Són les 18.15h)

Es reprèn la sessió

(Són les 18.30h)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió amb el punt número 2 de l'ordre del dia.

2. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i Jordi Mas Torres, president del Grup Mixt, al Projecte de llei d'atenció social.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 42/2004, del 17 de setembre. El Grup Parlamentari Socialdemòcrata i el Grup Mixt hi han presentat, respectivament, 2 esmenes a la totalitat, i han estat publicades al Butlletí número 68/2004, del 17 de desembre.

Demanaria als grups si volen fer el debat i la votació de forma conjunta?

Sí?

Molt bé. Només recordar-vos com abans, que la defensa de les esmenes seguirà l'ordre cronològic d'entrada.

Per tal de defensar l'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata intervé el Sr. Esteve López.

Teniu la paraula Sr. López.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Ara fa uns dies, l'endemà que finalitzés el termini per a presentar esmenes al Projecte de llei d'atenció social, els grups parlamentaris vam tenir ocasió de

conèixer les reflexions que un grup de professionals de l'àmbit social van tenir a bé fer-nos arribar.

Com sigui que compartim plenament la filosofia i els comentaris d'aquest grup de professionals de l'atenció social, que no van tenir l'oportunitat d'exposar-los durant la fase de preparació del Projecte de llei, i que expliquen i sintetitzen perfectament, -molt millor del que jo seria capaç de fer-, els principals motius pels que, des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, ens oposem a què s'aprovi aquest Projecte de llei, permetin-me que comenci la meua intervenció en aquest debat reproduint el contingut d'aquell escrit:

Segons les seves autores, el Projecte de llei d'atenció social, i ara cito textualment: "si bé té en compte les necessitats dels ciutadans i ciutadanes, hauria de partir del reconeixement dels drets socials, que el Principat d'Andorra, com a Estat de dret, ha de garantir mitjançant el desenvolupament de l'Estat del benestar, a través d'un sistema d'atenció social.

Un segon aspecte a tenir en compte per tal de fer efectius els drets socials que marquen la Constitució, la Declaració Universal dels Drets Humans i la Carta Social Europea, és que el sistema d'atenció social hauria de reflectir en els seus principis generals, la universalitat, la integració, la globalitat, la igualtat i la responsabilitat pública, i així donar un salt qualitatiu a la situació actual.

Altrament, un tercer aspecte que considerem important en aquest nou repte de millora de l'atenció social al nostre país, és la necessitat d'elaborar un acurat diagnòstic de la realitat a nivell social, per tal de conèixer les principals característiques des del punt de vista demogràfic, dels recursos existents, de les necessitats detectades i de les situacions que poden generar situacions de mancances i d'exclusió social. El diagnòstic ha de ser l'instrument de partida per planificar les polítiques i actuacions de forma adequada i efectiva, en un país marcat per un fort component migratori amb una societat canviant i mancada de cohesió com la nostra.

En aquest sentit, a més, el Projecte de llei no reflecteix el coneixement ni el reconeixement dels serveis socials oferts des de les entitats privades del tercer sector i des de les administracions públiques locals, llargament presents al Principat, que duen a terme una tasca destacada en l'actual sistema d'atenció social. Entenem que amb aquest Projecte de llei s'atorga un paper residual i unes competències poc clarificadores que s'haurien de desenvolupar àmpliament.

Tanmateix considerem imprescindible la coordinació entre els diferents agents socials implicats en

l'atenció social, considerant la transversalitat i la interdisciplinarietat com uns aspectes bàsics del model d'intervenció. L'objectiu hauria de ser consensuar un model de treball en l'àmbit dels serveis d'atenció social que doni una resposta global i integradora que s'adapti a la realitat social actual del Principat d'Andorra.

Des de la nostra òptica, s'ha de reconsiderar el plantejament de l'atenció social, fugint d'una concepció excessivament assistencialista, obrint-la, a més de la dimensió social i sociosanitària (reflectida en l'actual Projecte de Llei) a la dimensió socioeducativa i sociocultural, així com a la perspectiva grupal i comunitària. El present Projecte de Llei no contempla una visió de la intervenció social basada en la planificació estratègica, tàctica i operativa, estructurada en plans, programes i projectes. En canvi, creiem que és des d'aquest sistema de planificació que s'incideix de manera efectiva en la prevenció, promoció i intervenció per a la inclusió social.

Per altra banda, també volem fer palès que el clima de motivació professional que s'ha generat a partir de la presentació del Projecte de Llei d'atenció social, permetria iniciar un debat, necessari i encara mai realitzat al Principat d'Andorra, sobre models d'actuació, indicadors i conceptes bàsics de l'àmbit social, específics de la nostra societat. El compromís professional de les persones i institucions que estem treballant el dia a dia de l'atenció social, socioeducativa i sociocultural, fa necessari i enriquidor, per a la pròpia Llei, un espai d'anàlisi i discussió conjunta que aportí elements de cohesió entre els agents implicats, per aconseguir un sistema d'atenció social pel Principat d'Andorra equitatiu i de qualitat.

Així, doncs, entenem que els serveis d'atenció social del país han d'iniciar una nova etapa, amb un diàleg profund i participatiu entre les administracions públiques, les entitats privades d'interès general i els professionals, reprenent la filosofia del Pla nacional de serveis socials de l'any 1995. La primera Llei d'atenció social del Principat, podria esdevenir una oportunitat per dialogar i consensuar un model de serveis socials, específicament pensat per Andorra, que ens portaria de ben segur a donar una resposta adaptada a la realitat social actual del Principat." (fi de citació)

Crec que tots, majoria i oposició, hauríem de felicitar públicament, i agrair a aquest grup de ciutadans professionals de l'atenció social la seva aportació i extreure'n les conclusions escaients.

Ara bé, tot i que els arguments que acabo de llegir serien més que suficients per justificar una esmena a la totalitat, la nostra crítica no acaba aquí.

Tornem a estar davant d'un Projecte de Llei encara més ple de vaguetats, inconcrecions i generalitats que el Projecte de Llei de seguretat social que acabem d'analitzar. El Govern pretén, novament, que el Consell General aprovi una Llei que li deixi les mans lliures per fer pràcticament el que vulgui en el desenvolupament reglamentari. Tot el Projecte de Llei està farcit de remissions a reglaments futurs que fan referència, entre d'altres, a aspectes tant bàsics i fonamentals de qualsevol llei d'atenció social com la definició i concreció de les diferents prestacions tècniques, tant les de la xarxa social com de la sociosanitària.

El Projecte de Llei, sense que ni en l'exposició de motius, ni en la memòria ni en l'informe tècnic que l'acompanya se'ns expliquin els motius, elimina la classificació o divisió clàssica entre atenció social primària i atenció social especialitzada, i crea una estructura complexa, formada per dues xarxes -la xarxa social i la xarxa sociosanitària- dividida cada una d'elles en quatre nivells d'atenció, idèntics a les dues xarxes: els nivells d'atenció primària, domiciliària, diürna i residencial. La manca de definició i concreció de les prestacions tècniques de cada una de les xarxes, és a dir, en altres paraules, dels drets dels usuaris, fa que, al nostre entendre, puguin existir duplicitats entre les mateixes, i que es puguin solapar les competències dels professionals de l'atenció primària que depenen del Govern i les dels professionals de l'atenció domiciliària i diürna que depenen dels comuns.

És aquest un Projecte de Llei, com deien les professionals de l'atenció social en el seu escrit, inspirat en una filosofia clarament assistencialista de l'atenció social. Per comprovar-ho, només cal veure el detall amb què es regulen algunes de les prestacions econòmiques de tipus assistencial, és a dir reparadores de dèficits socials existents, i els silencis clamorosos i les generalitats quan es parla d'aquells àmbits d'actuació que centren el seu interès en els treballs de promoció i atenció comunitària, destinats no tant a reparar els dèficits socials sobrevinguts, sinó a intentar evitar que aquests es produeixin, incidint, en conseqüència, en actuacions de caràcter preventiu.

Però, no sabem si és pitjor la indefinició en què el Projecte de Llei deixa les prestacions tècniques, els programes socials i els ajuts personals d'atenció social, la quantia i els requisits dels quals es deixen totalment al desenvolupament reglamentari, o el detall amb què regula, de forma absolutament restrictiva, les mal anomenades pensions d'atenció

social per jubilació i pensions d'atenció social de caràcter excepcional. Sembla evident, que la voluntat del Govern és la de no haver de pagar absolutament cap pensió o de pagar-ne les mínimes possibles i la mínima quantitat. Per això, el Govern liberal ha ideat una estratègia basada en el que anomena la complementarietat de les lleis d'atenció social i de seguretat social. Vegem-ho ara tot seguit.

S'exigeix, en primer lloc, que el sol·licitant d'una pensió d'atenció social no tingui dret a percebre cap pensió, pública o privada, nacional o estrangera, i que justifiqui la impossibilitat d'haver efectuat la cotització a la seguretat social o a una altra entitat pública o privada per tenir dret a una pensió. D'entrada, no està gens malament. Però el que passa, és que el Projecte de Llei de la seguretat social ja s'encarrega de "complementar" la Llei d'atenció social, obligant tothom, excepte als residents passius estrangers, a cotitzar a la branca de jubilació de la CASS. Per tant, si tothom està obligat a cotitzar a la seguretat social, ja no caldrà haver d'atorgar pensions d'atenció social.

Ara bé, podria haver-hi algun forat pel qual alguna persona pogués escapar-se i tenir dret a cobrar una pensió, ja que el Projecte de Llei de la seguretat social exigeix un mínim de 7 anys de cotització per tenir dret a una pensió de jubilació. Doncs bé, no hi ha problema. No ens hem de preocupar. El Govern liberal ho té tot previst. Ara, és el Projecte de Llei d'atenció social el que "complementa" el de seguretat social, i exigeix que per tenir dret a una pensió d'atenció social cal ser andorrà amb residència efectiva a Andorra, o ser estranger amb un període mínim de residència legal i efectiva a Andorra de..., -a veure si ho endevinen-, doncs, sí, naturalment, de 7 anys.

Sembla, per tant, que la resolució del problema, des d'una òptica conservadora i liberal, està perfectament encaminada. Però, això no és tot. Si algú gosés reunir aquests dos requisits complementaris, com en els contes de fades i prínceps, encara hauria de superar una tercera i definitiva prova, que la Sra. ministra de Benestar i els seus assessors han estudiat i preparat. I aquesta tercera i definitiva prova, la veritat, ha estat ben pensada i meditada i no és gens fàcil de superar: cal acreditar, de forma fefaent, que ni la persona interessada ni els seus familiars obligats a la prestació d'aliments, -és a dir els pares, els avis, els fills, els néts o els germans-, i cito textualment, "no disposen de recursos suficients per viure". (fi de citació).

Sra. ministra, aquí em sembla que, com es diu col·loquialment, s'ha passat. I s'ha passat de molt. Si els familiars obligats "no disposen de recursos suficients per viure", com vostè vol, o bé s'hauran

mort o bé, si han pogut sobreviure sense recursos, ells mateixos haurien de tenir dret a les prestacions de l'atenció social.

Malgrat això, se'm podrà dir, potser, que sóc un exagerat, i que el Govern liberal demostra la seva enorme i coneguda sensibilitat social, ja que preveu una excepció, doncs, permet que, fins i tot, alguna persona que cobri una altra pensió i reuneixi la resta de requisits pugui, també, cobrar una pensió d'atenció social. Això sí, únicament per complementar-la fins arribar al 50% del salari mínim.

En fi, tenint en compte que la sensibilitat social del Govern liberal comença quan els familiars obligats no disposin de recursos suficients per viure, i s'acaba en el 50% del salari mínim, sembla clar que, si s'aprova aquest Projecte de Llei, no caldrà patir gaire per la partida pressupostària destinada a les pensions d'atenció social.

I, com era d'esperar, pel que fa a la resta del finançament no podem negar que el Govern ens demostra una fina sensibilitat pressupostària, i no vol, de cap manera, que les despeses socials a càrrec del Govern puguin posar en perill el sempre delicat equilibri pressupostari, per la qual cosa el més pràctic és que, si els familiars obligats no disposen de recursos per viure, les despeses d'atenció social vagin a càrrec dels comuns o de la CASS.

Als comuns se'ls adjudica tota l'atenció social domiciliària, és a dir la realització de tasques de cura personal i de suport domèstic a les persones que ho necessitin, i la gestió dels programes i establiments d'atenció social diürna, és a dir dels establiments especialitzats per a col·lectius determinats com la infància, les persones amb discapacitat, els malalts mentals o la gent gran. No està gens malament: el Govern, graciosament, es desentén d'una bona part de les prestacions més costoses, sense preveure cap transferència econòmica als comuns, reservant-se, però, la facultat d'autoritzar, inspeccionar i fixar els preus públics dels programes i serveis que gestionin els comuns. Un bon exemple de la política liberal de manar sense pagar.

L'anomenada atenció sociosanitària es resol molt més fàcilment. Pel que fa a les prestacions de la xarxa d'atenció sociosanitària i als establiments sociosanitaris, si els usuaris són persones assegurades, la CASS pagarà el que li correspongui, d'acord amb les seves normes, i la diferència la pagaran els mateixos usuaris o els familiars obligats. I si no són persones assegurades, tampoc hi ha problema: ho pagaran tot els usuaris; i si els usuaris no poden, ho pagaran els familiars que hagin pogut sobreviure, ja que, en la lògica liberal, si han sobreviscut vol dir que tenen "recursos per viure".

Realment, -i, certament, bé de preu-, tot un programa d'atenció social a càrrec del Govern!

Al davant d'això, Sra. ministra, permeti'm una pregunta: és que, per ventura, està vostè preparant la seva candidatura per ser la futura ministra liberal de Finances? Si fos així, i guanyessin les eleccions, que Déu ens agafi confessats!

Per concloure la defensa de l'esmena a la totalitat que estem analitzant, voldria resumir breument els nostres arguments.

Els socialdemòcrates no ens oposem a què es faci una Llei d'atenció social. Al contrari. Una Llei d'atenció social és bona i necessària per Andorra. Ens oposem, però, a què s'aprovi aquest Projecte de Llei. I ens hi oposem perquè no parteix de l'estudi aprofundit de la nostra realitat social, i s'ha elaborat sense el debat i la participació necessària dels comuns, els professionals de l'atenció social i les entitats privades; perquè es basa en una concepció assistencialista de l'atenció social, en lloc de fer-ho en el reconeixement dels drets socials dels ciutadans; perquè no contempla principis tant elementals com els de responsabilitat pública, universalitat i igualtat en l'accés als serveis socials; perquè carrega el pes del finançament en els usuaris, les famílies i la seguretat social; i perquè oblida i margina la tasca que desenvolupen les entitats privades.

Senyores i senyors consellers generals, els arguments que ens han exposat els professionals de l'atenció social, i que he llegit a l'inici de la meua intervenció, ens haurien de fer pensar que una Llei d'aquesta importància no s'hauria d'elaborar sense un estudi aprofundit de la nostra realitat social, dels problemes i dels reptes de l'atenció social a l'Andorra de començaments del segle XXI, i tot això, amb un extens diàleg i debat previ, amb la implicació i participació de totes les entitats i professionals que avui dia treballen i coneixen el dia a dia de l'atenció social, per tal de poder fer, entre tots, la Llei d'Atenció social que el nostre país necessita.

Per això us demanem que avui no aprobeu que s'accepti a tràmit aquest Projecte de Llei. Us ho demanem perquè d'aquesta manera en el futur immediat, guanyi qui guanyi les properes eleccions, es pugui elaborar una Llei d'atenció social amb la participació activa de tots els agents socials implicats.

Aquest és el compromís públic que fem avui els socialdemòcrates. Si els ciutadans ens donen el suport per poder governar, ens comprometem a aprovar durant la propera legislatura una Llei d'atenció social que hagi estat àmpliament discutida, treballada i consensuada entre totes les administracions públiques, les entitats privades i els

professionals que treballen en el camp de l'atenció social.

Estem convençuts que aquesta és la millor manera d'avançar i progressar en l'àmbit del reconeixement i desenvolupament dels drets socials de tots els ciutadans i, en definitiva, de l'assoliment real de l'Estat del benestar.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

A continuació, per defensar l'esmena del Grup Mixt, intervé el Sr. Patrick García, teniu la paraula.

El Sr. Patrick García:

Gràcies Sr. síndic.

Els representants del Centre Demòcrata Andorrà i de Renovació Democràtica, integrants del Grup Parlamentari Mixt, entenem necessari regular les actuacions d'atenció social, i dotar el nostre ordenament jurídic d'un sistema eficaç per a la seva execució.

Ara bé, no podem tampoc negar que, en el marc de les regulacions dirigides a la protecció social que un Estat de dret ha de garantir, aquesta Llei ha de guardar una especial connexió amb la Llei de la seguretat social.

La presentació simultània al Consell General de la regulació d'aquests dos àmbits, és a dir, la Llei de la seguretat social i la Llei d'atenció social, fa que havent estat crítics igualment mitjançant la interposició d'una esmena a la totalitat pel que fa a la Llei de la seguretat social, ens resulti, per congruència, necessari també interposar l'esmena a la totalitat al Projecte de Llei d'atenció social.

El fet de la interposició de les dues esmenes, doncs, es legitima per evitar la promulgació d'una de les dues lleis sense l'altra, tot el que comportaria, com hem dit, el trencament del principi de congruència entre ambdós àmbits de regulació social, i possiblement la creació de llacunes en dites regulacions.

Així doncs, el primer raonament per la interposició de l'esmena a la totalitat es justifica a fi de guardar congruència amb l'esmena a la totalitat pel Projecte de Llei de la seguretat social, i possibilitar en el seu dia, que la promulgació esdevingui simultània per a ambdues regulacions.

Un altre retret i alhora motiu que fonamenta la present esmena a la totalitat és el fet que, i a l'igual que la Llei de seguretat social, per la transcendència de la regulació social que es pretén mitjançant la Proposició de llei en qüestió, en la nostra opinió,

hagués estat un mitjà idoni, apel·lar al consens dels grups parlamentaris per a la redacció, almenys, de l'estructura bàsica, de la present Llei, com sempre s'ha demanat des del Grup Mixt i penso que des de tota l'oposició.

De fet, tant el Projecte de Llei de seguretat social, com el Projecte de Llei d'atenció social, consisteixen en regulacions legals que imposen la intervenció consensuada de tota la ciutadania representada pels diferents grups parlamentaris electes, a fi de trobar el màxim de denominadors comuns per a garantir la eficàcia de les propostes legals que s'interessen.

Justament, d'haver-se elaborat el Projecte de Llei mitjançant el referit consens, plenament recomanable atenent les característiques de la Proposta de Llei, hagués estat possible elaborar de forma detallada i concreta un estudi o diagnòstic de la realitat social del nostre país, per tal d'elaborar o redactar una llei que s'ajustés més fidelment a les característiques demogràfiques, als recursos existents, en definitiva, a les necessitats detectades i als sectors que poden generar situacions de mancances i d'exclusió social.

Aquest estudi, hagués possibilitat planificar les polítiques i actuacions en el marc de l'atenció social del nostre país, assegurant l'eficàcia i equitativitat de la Llei.

Però, també és cert, que el Govern liberal, no ha facultat en cap ocasió, a excepció del Codi penal, el diàleg i el consens, i per altra banda, sí, ha abusat de la improvisació, aquesta llargament discutida i criticada pels grups de l'oposició. De fet, la manca d'aquest estudi o planificació, que permeti un coneixement exhaustiu de les necessitats, mancances i recursos del nostre teixit social per elaborar, finalment, la Llei d'una forma garantista, n'és novament la prova d'aquesta improvisació, que arriba, per altra banda, a l'extrem d'interposar un Projecte de Llei d'aquesta magnitud, per ésser discutit en la, quasi bé, darrera sessió del Consell General d'aquesta legislatura. L'exemple, doncs, no podia ser més gràfic d'aquesta incapacitat del Govern liberal, a donar el consens i de la reiterada improvisació en la promoció legislativa.

Un altre aspecte que ens porta a justificar l'esmena a la totalitat, és el fet que, no hem trobat en el Projecte de Llei cap reconeixement, ni cap regulació que consolidi almenys, aquells serveis socials oferts des de les entitats privades i des de les administracions públiques locals, les quals malgrat han estat treballant de forma lloable i transcendent en el sector social del nostre Principat durant molts anys d'experiència, no han tingut cap menció meritòria en el redactat del Projecte en qüestió. Tot

al contrari, arribem a la conclusió de la lectura del Projecte, que aquest únicament atorga un paper excessivament subsidiari i unes competències poc determinades i ambigües a dites entitats. Com a prova del reconeixement de dits serveis socials, Govern estava davant l'oportunitat de poder desenvolupar àmpliament dites competències i participacions.

Per altra banda, els diferents agents socials, no poden quedar marginats a un paper residual, sinó que al nostre entendre, es tenia l'oportunitat, insistim, d'implicar-los en l'atenció social, coordinant les seves prestacions assistencials, donant resposta global i integradora a les necessitats i/o mancances de la nostra realitat social.

La manca, doncs, d'una intervenció social basada en la planificació preventiva i tàctica de la Llei en qüestió, ens ha portat a insistir, mitjançant la present esmena a la totalitat, i en el seu defecte en les esmenes parcials, en la detecció de les problemàtiques socioculturals, socioeducatives i, en definitiva, assistencials de la nostra comunitat.

Un altre aspecte que ens ha incentivat a interposar l'esmena a la totalitat, és el fet que la regulació sobre l'atenció social que efectua el Projecte de Llei, no és fonamenta en un principi de responsabilitat pública, i que aquesta, quan s'efectua, estableix una corresponsabilitat vertebrada, essencialment en una política social emesa per les entitats públiques de forma molt subsidiària i no assumida exclusivament per l'Estat, sinó diluïda, també, mitjançant l'aportació de les administracions locals, les quals, al nostre entendre, no obtenen dita competència de la Llei de delimitació de competències dels comuns de l'any 1993.

La competència, al nostre entendre, resideix en el Govern i la col·laboració que es pretén dels organismes o corporacions locals, d'alguna forma seria una cessió competencial, que en un primer punt de vista crític, com diem, significaria anar més enllà de les competències que una llei qualificada, en aquest cas l'esmentada Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, ha determinat per dites corporacions locals. En un segon punt de vista crític, la Proposta de Llei, dilueix la responsabilitat pública del Govern, en detriment d'unes administracions perifèriques quines possibilitats, atenent els seus recursos, fan pensar que comprometrien l'eficàcia i equitativitat de les seves respostes a les necessitats de l'atenció social, ja que dites entitats públiques, no tenen la capacitat econòmica i les infraestructures per respondre a un mandat d'aquesta transcendència.

Per aquests raonaments, veiem, doncs, que el Projecte de llei d'atenció social, tendeix a diluir la seva responsabilitat pública, no encarant-la amb l'obligat rigor i directa participació que reclama justament el sector d'atenció social d'un estat.

Finalment constatem, i aquest és un altre dels motius que ens han obligat a la formulació de la present esmena a la totalitat, que la Proposta de llei d'atenció social és extremadament reglamentista, -com l'anterior, per cert-, en el sentit d'aplaçar i encomanar regulacions a la reglamentació promoguda pel Govern, que al nostre entendre són matèria de reserva de llei. Es tendeix, doncs, també en aquest Projecte de llei a treure, creiem, competències al Consell General, privant-lo d'intervenir en la regulació de matèries que són d'estricta regulació legal i no reglamentària.

A títol d'exemple, l'article 60.a) relatiu a les competències dels comuns, finalitza l'ordre de prelació de dites competències dient que seran competència dels comuns qualsevol altra que se'ls atribueixi per llei o reglament. Ens preguntem com es podran regular mitjançant reglament competències atribuïdes als comuns, quan tal com hem dit anteriorment, les competències dels comuns es regulen per una llei qualificada.

Però el caràcter reglamentista del Projecte de llei, no es contreu únicament a aquest aspecte més institucional, sinó que també es detecta en regulacions de fons del Projecte de llei d'atenció social. Veiem, doncs, i a tall d'exemple, com l'article 14.4 possibilita al Govern per mitjà del reglament, incloure altres tasques en la xarxa d'atenció social domiciliària en funció de l'evolució social del país; també en l'article 24.2 veiem com es delega al Govern la facultat de determinar les prestacions tècniques corresponents a cada tipus d'atenció per via reglamentària; també en l'article 33.3 s'estableix que es tindran en compte altres situacions rellevants d'interès social que requereixin actuacions per situacions excepcionals, en els termes que s'estableixi per via reglamentària, i es diu aquesta consideració, insistim, quan es regulen els criteris per atorgar les prestacions econòmiques; en l'article 50.2 retrobem novament les atribucions al Govern per determinar reglamentàriament les prestacions tècniques corresponents a cada tipus d'atenció quan es regulen els establiments d'atenció sociosanitària; en l'article 57 el títol ja fa menció explícita a la delegació legislativa per via del reglament, intitulant-se com diem l'article 57 de la següent forma: "*Creació per reglament d'altres establiments*", i així es diu que el Govern pot crear i regular, per reglament, nous tipus d'establiments d'atenció social i sociosanitària, en funció de les necessitats del país.

En definitiva, veiem que de forma prolífera en l'articulat del Projecte de llei, -com en l'anterior, per cert-, s'invoca com una solució la concreció, determinació i el que és més greu, fins i tot la regulació d'aspectes fonamentals del Projecte de llei per via reglamentària.

Aquest recurs al reglament, entenem que per un costat buida de contingut el Projecte de llei. Per l'altre, conculca de forma frontal el principi de reserva de llei establert en la nostra Constitució per a les matèries que enuncia l'article 40 de la nostra Norma Suprema.

La creació, doncs, d'establiments d'atenció social i d'establiments sociosanitaris; la determinació de les competències comunals i estatals; els objectes i treballs a realitzar en la xarxa d'atenció social domiciliària; la determinació de les prestacions tècniques corresponents a cada tipus d'atenció social i programes socials; la concreció dels criteris per atorgar les prestacions econòmiques, etc., no podran ser conceptes que quedin aplaçats i postergats a una regulació reglamentària, sinó que han de trobar empara en el propi articulat del Projecte de llei.

Per totes aquestes consideracions, entenem que esdevé obligat d'interposar l'esmena a la totalitat amb retorn de l'expedient del Projecte de llei d'atenció social.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

El Govern vol intervenir ara o al final?

Al final?

Passarem, doncs, a la intervenció del Grup Liberal.

Sr. Daniel Mateu teniu la paraula.

El Sr. Daniel Mateu:

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Projecte de llei d'atenció social presentat al Consell General pretén omplir un buit legislatiu, mitjançant la creació d'un sistema d'atenció social que estructurari les actuacions que es desenvolupen en aquest àmbit, per tal de dotar al país d'un dispositiu d'actuació pública que impedeixi, que cap persona resident al Principat quedi desatesa en les seves necessitats socials si no disposa de recursos personals o familiars suficients per fer-hi front.

El model d'atenció social que es proposa en el Projecte de llei que se sotmet a la consideració del Consell General, té els eixos fonamentals següents: En primer lloc, seguint la tendència majoritària dels països més avançats socialment, s'ha optat per la

fórmula d'una llei marc que concreta i regula les línies mestres de l'atenció social, i concreta els aspectes organitzatius, prestacionals i competencials, tot deixant els aspectes secundaris i puntuals a la via reglamentària. I això per tal que l'aplicació de la Llei sigui flexible i adaptable als ràpids i constants canvis socials que experimenta la nostra societat.

En aquest sentit, el Projecte de llei assenyalava els àmbits d'actuació i estableix els principis d'actuació, entre els quals sobresurten el de corresponsabilitat, el d'autonomia dels ciutadans i el de subsidiarietat de les actuacions públiques, com considerem que correspon a una societat activa que no genera dependència, i en la que l'acció pública no subsisteix a la societat, sinó que actua com a impulsora de la promoció individual i social i, al mateix temps, garanteix els drets dels ciutadans i els dona seguretat, com a darrera xarxa protectora.

Aquests fonaments de l'atenció social que tenen una llarga tradició a Andorra es corresponen amb les polítiques socials europees, que en el Llibre verd sobre la matèria aprovat per la Comissió de les Comunitats Europees de l'any 1993, ja recomanava canvis en els enfocaments de la responsabilitat, tant a nivell individual com col·lectiu, públic i privat, i proposava la recerca de noves formes de solidaritat amb capacitat de generar més cooperació entre els agents que intervenen en aquest àmbit.

Pel que fa a les legislacions nacionals, podem observar com països molt avançats socialment, com per exemple Suècia, en la darrera llei que va entrar en vigor l'any 2002, quan tracta dels objectius dels serveis socials, assenyalava la responsabilitat de la persona en la seva pròpia situació social, i considera que els serveis socials s'han d'orientar a alliberar i desenvolupar els recursos propis de les persones i dels grups.

Un altre dels aspectes clau del Projecte presentat és que els drets d'accés a les prestacions tècniques i econòmiques i la utilització dels serveis i establiments es regulen amb rang de llei d'una forma sistematitzada; cosa que ha de facilitar el seu exercici i reforçar-ne les garanties. Quant als destinataris, el Projecte s'adreça amb caràcter general a totes les persones residents al Principat amb requisits específics que es fixen per determinades prestacions, i també preveu l'atenció als no residents, en els termes establerts en els convenis signats amb els seus estats, el principi de reciprocitat i els tractats i convenis internacionals, que inclouen els casos d'atenció urgent humanitària.

S'han valorat especialment els requisits per accedir a determinades prestacions que tenen un elevat cost i que podrien produir un efecte "crida", de forma que

persones sense arrelament al país i que no han efectuat cap contribució, poguessin fer qüestionar la sostenibilitat del sistema que es crea, tenint especialment en compte les dimensions i les peculiaritats del nostre país. Per això, per exemple, per poder accedir a les pensions d'atenció social es requereix la justificació de la manca de recursos personals i familiars suficients per viure i no tenir dret a una altra pensió; i als estrangers se'ls demana set anys de residència al país. L'exigència de manca de recursos i de períodes de residència mínims és freqüent en altres legislacions del nostre entorn, com per exemple la normativa espanyola de pensions no contributives de la seguretat social que exigeix que els ingressos del sol·licitant -si viu sol- siguin inferiors a la pensió (276 euros mensuals); i si conviu amb altres persones es computen els ingressos dels familiars fins a un segon grau de consanguinitat i requereix, també, períodes mínims de residència (10 anys per la pensió de jubilació i 5 anys per a la d'invalidesa).

Pel que fa a la quantia de les pensions, el Projecte de llei assegura un mínim que es fixa en el 50% del salari mínim, deixant que el Consell General pugui fixar, ateses les condicions socioeconòmiques de cada moment, la quantia de la pensió que consideri més idònia.

Un altre objectiu clau del Projecte que comentem es refereix a l'ordenació i al control del sistema d'atenció social, que constitueixen requisits necessaris per a la bona qualitat i l'eficiència del seu funcionament. En aquest sentit, es regulen els requisits mínims per a l'autorització dels serveis i establiments, es crea el registre i la inspecció i s'estableixen els drets i deures dels usuaris, regulant el règim d'infraccions i de sancions en casos d'incompliment.

L'organització del sistema s'adreça a interrelacionar tot el conjunt d'elements -equipaments, prestacions i programes- i agents -públics, privats, professionals, i etc.- que intervenen i a possibilitar formes de coordinació operatives i efectives, tot obrint les portes, com correspon a una democràcia avançada, a la participació ciutadana, a nivell nacional i a nivell parroquial, mitjançant les seves entitats representatives.

La regulació de l'espai sociosanitari forma part de les novetats del Projecte, ja que si bé la legislació sanitària hi feia alguna referència, calia donar un pas endavant en la integració de les accions d'aquests dos sistemes, cada cop més interrelacionats, per tal d'assolir la millora de les prestacions que exigeixen l'actuació simultània i sinèrgica dels mateixos.

Amb aquesta finalitat s'han tingut en compte les experiències sociosanitàries més contrastades, la pionera del Quebec (Canadà) o les darreres legislacions europees de protecció social a la dependència, com les establertes per Àustria (l'any 1993), la República Federal Alemanya (l'any 1995) o, més recentment, la de França (l'any 2002). La regulació que es dissenya, tot i estar regulada com una xarxa específica, no està separada ni és independent, sinó que està integrada pels sistemes de salut i d'atenció social que actuen de forma coordinada.

La distribució de les responsabilitats és, sens dubte, i tal com s'ha dit, un altre dels elements configuradors del sistema. Aquí intervenen la persona afectada i la seva família, les entitats privades i les administracions públiques.

Ja ens hem referit a la necessitat que el propi afectat sigui conscient de les seves responsabilitats en la tasca de configurar el seu benestar, i la que tenen també els familiars obligats legalment, ja que tot i els profunds canvis experimentats en la família actual cal implicar en la responsabilitat, a les pròpies persones afectades per evitar una ciutadania dependent i poc autònoma. Això no significa pas que el Projecte proposi la manca de responsabilitat del sector públic, sinó que aquest actua en uns altres aspectes. Concretament, el sector públic és el responsable d'establir mesures adreçades a evitar les situacions generadores d'exclusió social, de regular les condicions en què s'han de desenvolupar les actuacions, d'establir uns drets bàsics i unes prestacions que garanteixin, en tot cas, una vida digna; i en definitiva, de regular i coordinar el sistema ocupant el lloc de garant dels drets dels ciutadans.

Això no exclou, ans al contrari, la intervenció de les entitats privades, especialment de les cíviques que actuen sense ànim de lucre, ja que suposen la implicació de la pròpia societat en la resolució de les qüestions que l'afecten. El Projecte atorga a les entitats privades, en general, llibertat per crear i per gestionar establiments d'atenció social i sociosanitària, i a més estableix diferents mesures de foment i d'incentivació de la col·laboració, com els convenis i els concerts amb les entitats públiques, tot establint els requisits a què hauran d'ajustar-se per fer-ho, com l'acreditació i la necessitat d'ajustar-se a la planificació i als preus públics establerts pel Govern.

En l'apartat de repartiment de les competències públiques, respectant la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns del 1993, es concreta les que corresponen a cada una de les administracions públiques, atribuint al Govern les de

caràcter més general, relacionades amb la igualtat de drets de tots els ciutadans i l'equitat personal i territorial, les referents al disseny de les polítiques d'atenció social, la planificació, l'ordenació i la coordinació general del sistema, la inspecció dels serveis o la gestió de les pensions i ajudes, a més de la referent a l'oferta d'establiments i prestacions d'atenció social residencial i de la sociosanitària.

Els comuns, d'acord amb els principis de proximitat i de subsidiarietat que estableix el Projecte, han d'actuar en la satisfacció de les necessitats i per ser més properes ho poden fer més eficaçment. I per això el Projecte de llei els atribueix les competències relacionades amb l'atenció social de "proximitat", com la programació i la coordinació en l'àmbit parroquial dins de la planificació general establerta pel Govern, la col·laboració amb l'atenció primària, la promoció de l'oferta d'establiments i la gestió de l'atenció social domiciliària i la diürna, a més dels programes i altres.

L'atribució de les competències referents a l'atenció social primària al Govern té la seva justificació en la necessitat de garantir la igualtat en l'accés a la informació a l'orientació, així com en el desenvolupament d'actuacions comunes, tot i que el Projecte determina que el Govern ha d'exercir aquesta competència en col·laboració amb els comuns.

El projecte que es presenta estructura formes operatives de participació i de coordinació del sistema mitjançant la Comissió Nacional d'Atenció Social, en la què, a més de les administracions públiques, hi participen representants dels usuaris i de les entitats que actuen en el camp de l'atenció social. Aquest sistema participatiu s'estén al nivell parroquial, mitjançant la creació de comissions locals.

Un darrer aspecte es refereix al finançament del sistema que s'ajusta als principis de responsabilitat i de subsidiarietat.

En primer lloc, el Projecte de llei, per tal de garantir els drets bàsics, estableix un conjunt de prestacions obertes i gratuïtes, a càrrec del Govern, que afecten a tots els prestats des de l'atenció primària. Pel que fa als altres serveis, els usuaris han de contribuir al seu finançament, i a manca de recursos suficients els familiars obligats -que el Projecte circumscriu al cònjuge i als parents per consanguinitat fins al segon grau- mitjançant el pagament del preu de les prestacions tècniques que rebin.

El Govern, a més de les prestacions d'atenció primària, es fa càrrec del finançament de les pensions econòmiques per les persones amb discapacitat, per jubilació i les de caràcter excepcional, així com les

ajudes personals. També col·labora en el termes que s'estableixin a les convocatòries anuals, mitjançant convenis amb les entitats que presten serveis de competència del Govern, i en els programes socials nacionals i de cooperació internacional. I els comuns, dins l'àmbit de les seves competències, han de finançar els serveis i els programes propis i han de col·laborar, mitjançant convenis, amb els que realitzin altres entitats.

El Projecte també es refereix al finançament de les prestacions de suport a l'autonomia, que en els termes i límits de la legislació del sistema de seguretat social (pel que fa a les despeses derivades de la branca de salut de les persones assegurades), seran a càrrec d'aquest sistema.

Per acabar aquestes consideracions, cal reiterar que els poders públics són la darrera garantia dels drets establerts. I per això, quan la persona interessada o els seus familiars obligats acreditin que no disposen de recursos suficients, es faran càrrec de les despeses corresponents a les prestacions que siguin necessàries en els termes legalment establerts.

Per tot això, es considera que el Projecte de Llei d'atenció social és totalment necessari per fixar i garantir determinats drets socials dels ciutadans, i és imprescindible per a establir un sistema d'atenció social modern i solidari, que conjuntament amb l'aprovació de la Llei de la seguretat social permetrà disposar d'un sistema de protecció social ben articulat i complet.

I per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Liberal no donarà suport a les esmenes a la totalitat presentades pel Grup Socialdemòcrata i Mixt.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Govern intervé la Sra. ministra de Salut i Benestar.

Teniu la paraula.

La Sra. Mònica Codina:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, després de la intervenció del Sr. Mateu el que no faré, doncs, és explicar el contingut de la Llei d'atenció social que nosaltres presentem, perquè ja ho ha fet extensament. El que faré serà remetre'm, doncs, a les intervencions dels grups de l'oposició, el Sr. Esteve López i el Sr. García.

La Llei d'atenció social, Sr. López, la que hem presentat el Govern liberal, hi han col·laborat també els treballadors socials, els educadors socials i els professionals del Ministeri. Jo no he portat la carta

que em van fer, per tant, no la puc llegir. I realment, doncs, són persones que fa anys que estan treballant a l'entorn social, i realment, doncs, agraeixen que hi hagi una Llei d'atenció social per primera vegada al nostre país, que reguli aquest marc. I per tant, doncs, aquesta Llei recull la realitat d'aquestes persones que fa molts anys que treballen a l'entorn social del nostre país.

Vostè ha parlat de vaguetat, i bé... quan ja no es vol entrar en detall, es parla de vaguetat.

La remissió a reglaments de prestacions tècniques... a veure les prestacions tècniques, -perquè ens entenguem, -són el que equivalen, s'anomenen normalment serveis, que no s'ha actualitzat en el Projecte de Llei per evitar confusions, especialment en la utilització que se'n fa d'aquest terme en l'àmbit de l'Administració.

I poden ser exemples de prestacions tècniques, -i això també va per la intervenció del Sr. García-, d'atenció primària, doncs: la informació, l'orientació, el diagnòstic social, etc.; de les domiciliàries: la cura personal, el suport domèstic, àpats a domicili; de les diürnes, doncs: la guarderia als d'infants, suport ocupacional amb discapacitat, etc.; les residencials: acollida temporal d'infants entre d'altres. Penso que aquests tipus de prestacions estan recollides a l'entorn de la Llei.

Evidentment, doncs, Sr. López, l'atenció social amb el Govern liberal en aquests 10 anys, des del 94 fins ara, doncs, hi han hagut avenços importants. I per tant, quan vostè diu que no entén aquesta divisió de primària i especialitzada, doncs, una cosa, la primària és la de proximitat, i l'altra és l'especialitzada que fa referència a l'atenció social que es fan als col·lectius. I per tant, doncs, això, és l'organització que el Govern liberal ha fet tant en la primera com en la segona legislatura, doncs, per tant, jo entenc que vostè no entengui massa bé aquesta divisió, perquè ve motivada per les necessitats socials que hi han hagut en la nostra població, que abans només estaven destinades a primària. I ara, evidentment, no és la nostra realitat social, no és la mateixa, i cal treballar sobre col·lectius.

Després diu vostè que la manca de concreció portarà duplicitats. No ho comparteixo, perquè realment, doncs, el que fa aquesta Llei és ordenar. És a dir, ara tothom vol fer política social. És clar, això ven. I llavors, és clar, tots, comuns, Govern, entitats cíviques, i és clar, el que hem de fer és ordenar. Ordenar, perquè el que hem de fer és que la política social, que se'n faci i que arribi a tothom. I en tot cas, que no ens solapem en funcions. Perquè, justament, el que pretén la Llei és això. Que no ens solapem, que tots arribem a les necessitats socials de

les persones i dels ciutadans que viuen al nostre país. Però, que això no comporti ni dobles, o triples prestacions. Per tant, a veure, no ho hem entès de la mateixa manera.

Després, a veure, les pensions de jubilació, pensions d'atenció social, ja n'ha fet referència el Sr. Mateu. És a dir, vostè treu els 7 anys de cotització. Això, doncs, bé, en cap país del món passa. Ara, aquí podrà venir qualsevol persona sense cap mena... i escolti, com diu l'efecte crida, quan se n'assabentin, doncs, escolti tots cap a Andorra... això és una ganga, perquè escolti, ni els països més avançats tenen alguna cosa d'aquest tipus. Jo no sé com s'ho ha mirat això.

Quant als familiars obligats, li he de rectificar. Els avis no són familiars obligats. Llavors, aquí em remeto al debat de la Llei de seguretat social, que ha dit que nosaltres no pensem en la família. Llavors, és clar, vostès sí que no hi pensen. I llavors, és clar, quan no obliguen la família, és un model diferent. Vostès entenen la persona, doncs, com una unitat única, sense tenir en compte el seu entorn familiar i social, i nosaltres entenem... i miri, escolti, Suècia acaba de treure una llei l'any 2002 en què es diu la responsabilitat dels usuaris, les famílies i tal. Llavors, ja ho hem parlat abans, doncs, que Suècia no és pas el paradigma de no fer política social.

Després ha parlat dels comuns. És veritat que la Llei quan ordenem... és veritat que per ordenar, l'atenció social domiciliària, ja per Llei, s'atorga als comuns, perquè ja hi havia comuns com el d'Andorra la Vella o Escaldes que ja feien atenció social domiciliària, i no sé com ho gestionen perquè vertaderament és gestió dels comuns, però em sembla que se n'han sortit sense cap transferència del Govern.

Una altra cosa és la inspecció. Miri, la Llei com que ordena, el que diem és que la planificació general, i que llavors hi ha la comissió nacional de valoració, que ve per part del Govern, i les inspeccions, el que és la gestió i tal, evidentment, es deixa a cadascú en el seu àmbit competencial, ja sigui entitat privada, ja sigui comú, o sigui entitat cívica sense ànim de lucre. Però, evidentment, la inspecció va a càrrec del Govern, com passa en altres àmbits. És com si em digués vostè que els restaurants d'una parròquia, que els inspeccioni cada comú perquè estan en aquella parròquia. A veure, que jo sàpiga, de moment, la competència inspectora la té i l'ha tingut sempre el Govern. I ara no la canviarem amb els establiments d'atenció social. O si que la podem canviar amb aquesta Llei, però bé, llavors canviem-ho tot.

M'ha dit que hi ha un concepte assistencialista en aquesta Llei. Escolti, jo ara cada vegada ho entenc menys. Perquè, a veure, em sembla que són vostès,

una mica, els que creen una llei més que d'atenció social, volen, una llei de beneficència! Perquè és clar, quan no tenim en compte l'usuari, quan no tenim en compte els familiars obligats, no tenim en compte el seu entorn, doncs, escolti, vostès sí que són assistencialistes. Perquè és clar, evidentment... i bé, quan treuen els 7 anys de residència no en parlen. Llavors, jo de veritat que els seus arguments no els entenc massa.

També han parlat, i això també ho ha comentat el Sr. García, és que és molt reglamentista aquesta Llei, i que són matèries de llei que tenen competència del Consell. Doncs, miri, escolti, tots aquests anys devem haver estat en una il·legalitat esfereïdora. Perquè, és clar, no hi ha hagut mai llei d'atenció social. Les prestacions que donem es basen en un reglament que vam fer nosaltres, de l'any 96, que ja em diran vostès de quina llei deriva, i que ara no el podem modificar si no s'aprova aquesta Llei. Llavors, escolti, devem haver estat molt fora de tota norma, no?

El que sí és curiós, és que quan parlen de què aquesta és una llei molt reglamentista i que es deixen coses. En aquesta legislatura s'ha passat la Llei de garanties de les persones amb discapacitats, i justament, doncs, tots aquests aspectes s'han deixat via reglamentària. I ara vostès m'han canviat d'opinió, i em sembla que la vam aprovar l'octubre del 2002. Llavors, és que escolti, depèn del que parlem, vostès pensen d'una manera o pensen d'una altra. Perquè, justament l'últim reglament que hem acabat d'aprovar al Govern derivat d'aquesta Llei, doncs, és el Reglament en matèria d'atenció social, treball i seguretat social, i a més a més es diuen els requisits que s'han de tenir als establiments que acullen persones amb discapacitat.

Sr. García, vostè parla que es dilueix la responsabilitat pública. Bé, això tot depèn fins on creiem que arriba la responsabilitat pública. Evidentment, vostè deu ser més afí, pel que hem pogut saber aquests dies, doncs, al Partit Socialdemòcrata.

I bé, per part meua res més.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

S'obre un altre torn pels grups parlamentaris.

Pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Esteve López teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo també intentaré fer una intervenció curta, i només vaig a comentar algun aspecte dels que s'han parlat ara durant aquestes intervencions.

La intervenció del company Daniel Mateu. Vostè ens diu que la Llei concreta els aspectes prestacionals. Miri, no. Jo penso que no concreta absolutament res a nivell d'aspectes prestacionals, excepte les prestacions econòmiques, i dins d'aquestes prestacions econòmiques de la xarxa social, dues: les pensions per jubilació, i les pensions extraordinàries d'atenció social. La resta de prestacions, ni les tècniques, ni les econòmiques. De la seguretat social la Llei es limita a dir que les prestacions econòmiques de la xarxa sociosanitària són les que regulen la Llei de la seguretat social. Aquest article no serveix per res, ja ho sabem. Si ja tenim una Llei que ho diu, no cal que ho tornem a dir. I els ajuts personals, la Llei vostè sap perfectament que no concreta res. Que diu que es farà tot, absolutament tot, la quantia i els requisits, per reglament. Per tant, no concreta gran cosa.

Bé, en relació amb el que vostè comentava que a Espanya també es tenen en compte els ingressos familiars si les persones conviuen en un mateix nucli familiar. Sí, a Espanya, i penso que en altres països, si es conviu en el mateix nucli familiar es tenen en compte els ingressos. I em sembla bastant lògic. El que no em sembla lògic és que es tinguin en compte els ingressos quan no es conviu al mateix nucli familiar, que és el que fa el Projecte de Llei que ve de Govern.

Vostè ens deia també que la Llei fixa un mínim que és el 50% del salari mínim per les pensions d'atenció social i que deixa que el Consell General, doncs, pugui fixar la quantia d'aquesta pensió. Però és clar, vostè no ens diu el límit. No ens n'ha parlat en la seva intervenció del límit que estableix l'article 29.3 del Projecte de Llei. L'article 29.3 és aquell que diu que quan una persona cobri una pensió petita, pública o privada, nacional o estrangera, que la pensió que es pugui donar es podrà complementar fins arribar al màxim del 50% del salari mínim. Bé, llavors, sembla bastant clar per on aniran les pensions que fixarà el Govern, si ens diu la pròpia Llei que només es poden complementar fins arribar al 50% del salari mínim.

En relació amb les entitats privades, jo també comparteixo el que deia abans el company Patrick García. Penso que la Llei, doncs, no desenvolupa de forma necessària les atribucions que tindran. Només l'article 61 en parla i ens diu que les entitats privades podran crear establiments d'atenció social. No parla de programes, ni parla d'atenció. Queden dubtes per saber si algunes activitats que fan algunes entitats d'atenció als transeünts o d'atenció a les persones

que no resideixen legalment a Andorra, perquè no tenen papers, doncs, si es podran continuar fent o no. Si el tenor literal de la Llei, si agafem la Llei al peu de la lletra, doncs, no ho podrien fer.

Bé, hi ha un tema important que vostè n'ha parlat, que són les prestacions de suport a l'autonomia. És un tema important, i aquí hi ha un aspecte que realment no n'hem parlat abans, però potser n'hauria hagut de parlar en la primera intervenció, és el finançament d'aquestes prestacions.

Jo vaig tenir el plaer de poder treballar amb vostè, Sr. Mateu, quan vam discutir la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat. Vostè sap que vam arribar a un ampli consens dins de la Comissió. Que aquesta és una de les lleis que s'ha aprovat per unanimitat. Que el nostre grup parlamentari li va donar suport. I en aquell moment, vam posar-nos tots d'acord, vam modificar el Projecte de Llei que venia del Govern, i vam posar-nos tots d'acord en dir que, en relació amb les persones amb discapacitat, l'Estat, el Govern, finança, i cito textualment l'article 26.4 d'aquesta Llei de garantia dels drets: "Les despeses no estrictament sanitàries de les prestacions socials i sociosanitàries", i a continuació l'article 26.4 lletra e: "Una part de les despeses sanitàries que fixa cada any la Llei del pressupost i que com a mínim és del 50%, i són les derivades dels programes d'atenció social i sociosanitària". Aquest és l'acord, aquest és el consens que vam arribar en Comissió.

Ara, aquesta Llei modifica aquell consens. Quan encara no s'ha portat a la pràctica ens ho modifiquen, sense dir que es deroga expressament aquest article, perquè la Llei no ho diu que es deroga expressament, però tots sabem que la llei posterior deroga la llei anterior. Doncs, en aquest moment passem al següent article 85 de la Llei, prestacions finançades pel sistema de seguretat social, i cito textualment: "El sistema de seguretat social finança les despeses derivades de la branca de salut per al suport a l'autonomia que inclouen les prestacions dispensades per la xarxa sociosanitària domiciliària i pels establiments sociosanitaris per atendre persones assegurades pel sistema, en els termes i dins dels límits que estableix la normativa sobre seguretat social." Un canvi important, un canvi en el finançament: allò que havia de pagar el Govern, es veu que el Govern ja no ho vol pagar, i es passa a la seguretat social.

Bé, Sra. ministra, ens comentava vostè que en la redacció de l'avantprojecte de llei hi han col·laborat els treballadors socials del Ministeri. Doncs, miri, molt bé, em sembla molt bé que hi hagin pogut participar. El que es tractaria és que poguessin participar altres professionals de l'atenció social que no siguin els del Ministeri, sinó que siguin les

persones que treballen en les administracions locals, i que siguin les persones que treballen en el sector privat. I és el que demanaven aquests professionals. Que hi hagués un diàleg, que hi hagués un debat, i que hi hagués una participació real i efectiva, no únicament dels professionals que treballen pel Govern, sinó de tots els professionals.

Sra. ministra, jo sí que entenc la divisió que hi ha entre atenció primària i especialitzada. És vostè la que no m'ha entès a mi. Jo el que he dit és que no entenia per què, -i la Llei no en parla en cap moment, ni en l'exposició de motius, ni en la memòria tècnica, ni en la memòria de la Llei, ni l'informe ens explica per què- justament el Projecte de Llei no parla d'atenció primària i atenció especialitzada, i es crea aquesta xarxa, que és molt bonica i és molt complexa, amb la xarxa doble, amb una sèrie de nivells d'atenció, però aquesta divisió queda eliminada.

Bé, sobre les prestacions econòmiques, jo ja he parlat extensament abans, i per tant, doncs, ara no tornaré a dir els requisits extremadament severos que posen vostès, perquè alguna persona pugui arribar un dia a cobrar una pensió d'atenció social del Govern. Penso que ha quedat prou clar.

I també ha quedat clar que aquí sí que pensen vostès en la família. És a dir, quan han de pensar en la família per atorgar prestacions familiars, per donar ajudes, aquí no pensen en la família. No hi pensen! Però quan la família ha de servir, justament, per subvencionar, per pagar les despeses socials, aquí sí que hi pensen. La família ja passa a ser important. Doncs, miri, ha de ser a les dures i a les madures, perquè sinó no funciona.

Un altre aspecte. Vostè em diu que els avis no estan obligats. Doncs, jo, Sra. ministra, llegeixo diferent de vostè l'article 87 del Projecte de Llei que ens heu donat. Diu l'article 87: "Als efectes d'aquesta Llei són familiars obligats el cònjuge no separat judicialment i els parents per consanguinitat fins al segon grau, d'acord amb l'ordre successiu següent: c) Els ascendents, segons l'ordre de proximitat en grau.". Per tant, jo no sé, com em diu vostè que els avis no entren dins d'aquest Projecte de Llei. No ho entenc!

Bé, a nivell d'assistencialisme. Miri, nosaltres, Sra. ministra, la diferència que hi ha, bàsicament, és que nosaltres creiem en els drets socials. Pensem que l'home com a ciutadà, perquè ho diu la declaració dels drets humans, té uns drets socials. No parlem de beneficència, parlem de drets. I aquesta és la gran diferència que hi ha, segurament, entre el model socialdemòcrata i el model liberal.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Mixt, Sr. Patrick García teniu la paraula.

El Sr. Patrick García:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sobretot per al·lusions. Jo no he atacat personalment a ningú, i jo recordo el Reglament del Consell, que em permet defensar una esmena a la totalitat en representació de tot el Grup Mixt. No l'he pas fet en nom de Renovació Democràtica, que jo recordi l'he fet en nom de tot el Grup Mixt. És a dir, que aquí no hi ha cap apropament enlloc, i que no té res a veure aquest apropament que haguem pogut fer fora d'aquestes aules amb els altres partits, amb el debat de l'esmena a la totalitat. Sra. ministra, si us plau, m'agradaria que s'atingués al contingut de l'esmena i no al que puguem fer fora del Parlament.

Gràcies.

En segon lloc, vostè em diu que si han estat il·legals des del 96, perquè tot estava a base de decrets. Efectivament, heu tingut dos legislatures i mitja per fer la Llei i no l'heu feta. Jo recordo, com ha recordat el company Esteve López abans, i el Sr. Daniel Mateu, que feia part de la mateixa Comissió també, que al principi de la legislatura, més o menys s'havia arribat, hi havia una espècie de consens entre tots el grups parlamentaris, per provar de fer al més ràpidament possible, aquestes dos famoses lleis que estem avui debatent les esmenes a la totalitat.

Llavors, si no hi són, i les estem discutint amb esmenes a la totalitat, perquè ens ho permet el Reglament, i ho he fet en nom del Grup Mixt, -ho repeteixo-, ho fem perquè vostès heu portat aquestes lleis l'últim dia, pràcticament, de la legislatura.

No vull estendre'm més perquè segurament vostè al replicar, em donarà dret a replicar.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Liberal, Sr. Daniel Mateu teniu la paraula.

El Sr. Daniel Mateu:

Gràcies Sr. síndic.

Jo volia contestar al Sr. López amb el tema de la convivència que un parent hagi de conviure amb la persona afectada, jo considero que, a veure, a Espanya sí que s'ha fet d'aquesta manera, però no sé si s'ha assabentat que tenen molts problemes per poder provar si es conviu o no es conviu, perquè hi

ha molts estratagemes que fan la gent, després no se n'assabenten i no saben com fer-ho.

Llavors, jo considero que si un fill té la decència de viure amb els seus pares i que per viure amb ells resulta que... a veure, ell ha de pagar perquè viu amb ells i, en canvi, l'altre que s'ha escapat de missa, aquest no ha de pagar, jo en això no hi estic gens d'acord.

Després, fer-li un altre comentari d'una altra cosa que vostè no n'ha parlat en la seva rèplica, però que jo sí que li volia dir, és que quan vam fer la Llei de garanties dels discapacitats, es va posar una carència de 7 anys per a aquesta gent. Jo no veig, si es posa per aquests, per què no s'ha de posar en una Llei d'atenció social. Llavors vostès en aquells moments no van fer cap esmena en aquest punt.

Només volia comentar això.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Govern?

Sí, Sra. ministra de Salut teniu la paraula.

La Sra. Mònica Codina:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, doncs, fent referència al Sr. López, potser sí, Sr. López, que en la col·laboració d'aquesta Llei hi podien haver participat altres professionals. A veure, 3 de les persones que signen el seu escrit, quan li he dit que hi havia treballadors socials i educadors socials, -3 o 4, no ho sé-, doncs, en el moment en què aquesta Llei es va fer, treballaven en el Ministeri de Salut i Benestar. Llavors, per tant, saben com treballem, i van seguir-hi col·laborant. Vull dir que no crec que marxessin, en tot cas, perquè la Llei d'atenció social no els hi agradés.

A veure, quan diu que no es parla en cap moment de la primària i de l'especialitzada, bé, doncs, jo dic que sí que se'n parla, i bé, ja ens remetrem a la Llei, jo no en tinc ganes de buscar els articles perquè realment és així.

I quan diu que no pensem en la família, que només pensem en la família quan han de pagar. Miri, escolti, els programes socials són els que són, els ajuts que es donen a la família des del Ministeri són els que són. No ens inventem res. Llegeixi's la guia de recursos d'atenció social que hem fet i veurà, doncs, que la família la tenim en compte no només per pagar. És a dir, que nosaltres els que sí que ajudem és a les persones que realment ho necessiten; i realment hem donat els ajuts a les famílies, el dia que vulgui ja li explicaré amb més calma.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Un nou torn d'intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Esteve López teniu la paraula.

El Sr. Esteve López:

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument. Sr. Daniel Mateu, miri, jo puc fins i tot compartir amb vostè alguna de les explicacions que em fa. És cert que sembla que no seria just que en el cas que una persona conviski en el mateix nucli familiar, doncs, estigui gravada, mentre que una persona que no conviski no ho estigui. Hi ha coses que estic segur que, parlant-ho, podríem arribar a posar-nos d'acord. Tot i així, pensi, i crec que també ho considerem, que moltes vegades això fa referència a aspectes morals més que a aspectes legals. És a dir, les relacions humanes dins de la família sobretot passen per un aspecte humà o moral, no? I difícilment podrem obligar a què les persones que no volen, perquè no tenen ja aquest criteri, puguin i estiguin obligades i forçades a col·laborar econòmicament, perquè es pot trobar un sistema de fugir d'estudi.

Pel que em deia vostè sobre la carència, és cert que vam arribar a aquest acord sobre els 7 anys. És a dir, vam transaccionar, -i aquí hi havia una esmena del grup parlamentari-, i vam arribar a aquest acord i vam transaccionar tot un seguit de coses. Jo, és per això que m'ha sabut greu, i he volgut deixar en evidència que una de les coses importants que es van transaccionar en aquell moment, ara, doncs, se'ns ha volgut modificar via llei, encara que no es digui que es deroga. I naturalment, quan es fan transaccions -és allò que explicava l'altre dia-, doncs, els pactes, aquests pactes que es fan dins de les comissions entre grups parlamentaris, doncs, semblaria bo que es complissin, perquè sinó la confiança política que es pot tenir al moment de fer les transaccions, doncs, es perd.

El Sr. síndic general:

Altres intervencions?

Sí, Sr. Daniel Mateu, pel Grup Liberal, teniu la paraula.

El Sr. Daniel Mateu:

Sr. López, jo només... estic segur que si aquesta Llei arribés a la Comissió, jo estic segur que hi hauria

moltes coses en què arribaríem a un acord, perquè ja sap vostè que nosaltres també tenim sensibilitat, i que també sabem quan una cosa no està bé, també sabem veure una mica el bo de les coses. I això vostè ho sap, perquè ja hi hem arribat varies vagades.

Llavors és llàstima que es faci una esmena a la totalitat quan jo crec que es poden arreglar moltes coses.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Per part del Govern alguna altra intervenció?

No?

Per part dels grups parlamentaris?

Cap més intervenció?

Bé, doncs, dono també per acabat aquest debat, i es procedeix tot seguit a la votació, votant sí o no a les esmenes a la totalitat.

Sr. secretari general si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Cándid Naudi Mora : No

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

M. I. Sra. Clara Pintat Rossell : No

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sr. Josep Ribera Ambatlle : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Óscar Rossell Margalef : No

M. I. Sr. Guillem Valdés Alemany : No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sra. Olga Areny Sánchez : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre : Sí

M. I. Sr. Jordi Daban Alsina : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Patrick García Ricart : Sí

M. I. Sr. Marcel Llovera Massana : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Jordi Mas Torres : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte, si us plau?

El Sr. Esteve López:

9 sí; 13 no.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Doncs, a la vista del resultat de la votació declaro desestimades les esmenes a la totalitat, i havent-se presentat esmenes a l'articulat, el Projecte de llei seguirà el seu tràmit en Comissió.

Passem al punt següent de l'ordre del dia.

3. Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2005, d'acord amb l'article 111 del Reglament del Consell General, així com de les esmenes a la totalitat presentades, i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

El Projecte de llei fou publicat al Butlletí número 53/2004, del 2 de novembre. El Grup Parlamentari Socialdemòcrata i el Grup Mixt hi han presentat 2 esmenes a la totalitat, i han estat publicades al Butlletí número 68/2004, del 17 de desembre.

Demano als grups parlamentaris si desitgen procedir al debat i a la votació de les esmenes de forma conjunta?

Sí?

Doncs, d'acord, conjuntament.

Recordo una vegada més que la defensa la farem seguint l'ordre cronològic d'entrada de les esmenes.

Per defensar l'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata intervé el Sr. Jaume Bartumeu Cassany.

Teniu la paraula Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Encarem avui el darrer debat de totalitat del pressupost de l'Estat en aquesta legislatura, amb una atenció parlamentària reduïda, només queden aquí 10 consellers liberals.

Com vam fer en els tres exercicis anteriors, els socialdemòcrates hem presentat una esmena a la totalitat al Projecte pressupostari presentat pel Govern liberal.

Ho fem, ho hem fet per la nostra profunda, seriosa i raonada oposició a la política que es vol concretar en aquests pressupostos.

Diu la ministra de Finances en la presentació del Pressupost per a l'exercici 2005, que la política liberal és, i la cito: "realista i responsable, i es basa en el seny i el sentit comú".

Ara veurem on ens porten el seny i el sentit comú liberals.

Ara que fa deu anys que governa el Partit Liberal, és bo que analitzem quina és l'eficàcia de la despesa pública i que reflexionem sobre el paper del Consell General en matèria pressupostària. Alguns ja han reflexionat.

Acabava la meua intervenció del debat de la totalitat del pressupost del 2004, el 18 de desembre de l'any passat, dient que seria molt esperar d'un govern que reparteix la seva activitat essencial entre trobar els diners suficients per pagar la nòmina de l'Estat i preparar la instal·lació d'un casino que es preocupés, també, pel futur amb majúscules.

Un any després, el seny i el sentit comú liberals no ens han pas portat a una millor previsió.

L'anàlisi del Pressupost es fa habitualment des d'una perspectiva econòmica, posant una particular atenció en els efectes que comporten els programes d'ingrés i de despesa. Ara bé, el Pressupost també és el resultat d'una sèrie de factors polítics que li donen forma. Darrere del pressupost hi ha sempre tensions, baralles i conflictes que afecten el seu contingut material i les regles del joc del procediment pressupostari.

A Andorra portem vuit anys assistint a la degradació de les fases del procediment pressupostari que coincideixen amb la seva tramitació pel Consell General. Amb la passivitat de la qual ens hem queixat sovint dels síndics, hem viscut una crisi aguda i persistent en una institució essencial de l'estructura de poders assentada a la Constitució.

Ara que s'acosta l'hora del balanç i de passar comptes és convenient adonar-se que hem passat vuit anys en els quals el poder efectiu del Consell General en la definició de la política pressupostària ha estat reduït a un paper ben subaltern.

El pressupost s'ha convertit en una mena d'excusa per, a la seva empara, a l'empara de la discussió, poder fabricar fàcilment una llei que permet decidir sobre, gairebé, tot.

L'aiguabarreig normatiu que s'ha anat introduint en les successives lleis anyals del pressupost ha fet mal al principi de la seguretat jurídica.

Hem vist, així, com s'ha arribat a la total ineficàcia de les tasques de deliberar, d'estudiar, de donar publicitat i d'intentar integrar interessos contraposats. Unes tasques, una feina, que són consubstancials en l'atribució de competències d'un

Parlament modern com hauria de ser el Consell General. Així, a la pràctica, el que s'ha aconseguit haurà estat malmetre greument el contingut de la funció legislativa. La pretensió reiterada del seny i el sentit comú liberals no ha estat altra cosa que evitar haver d'informar, discutir i debatre gaire a fons sobre el contingut dels pressupostos.

Si això ha anat així durant vuit anys de majoria absoluta, ha estat perquè aquells que han assumit les responsabilitats de poder durant dues legislatures han decidit renunciar de manera sistemàtica al saludable exercici dels límits.

Valgui únicament com a exemple en la tramitació del pressupost per a l'any vinent que després de la tramesa del Projecte de pressupost 2005, entrat a Casa de la Vall el 19 d'octubre, a les 13.05 hores, el Govern va haver de fer, davant successives reclamacions de la Sindicatura, quatre altres trameses de documentació complementària:

*el dia 25 d'octubre, a les 12.41h

*el dia 27 d'octubre, a les 12.45h

*el mateix 27 d'octubre, a les 15.45h

*el dia 28 d'octubre, a les 17.30h

La proximitat de l'acabament de la legislatura deu haver confós la ploma de la ministra de Finances. La presentació del pressupost 2005 és no solament electoralista, sinó, a més, d'un triomfalisme digne d'altres fòrums. Pretén, així, justificar l'augment del dèficit en l'afirmació que tanmateix estaria encara -el dèficit- per sobre dels "criteris de convergència de Maastrich..." que, com tothom sap, són de plena aplicació a Andorra!

I l'entusiasme la porta, a més, a pretendre que l'acord amb la Comissió Europea sobre la fiscalitat de l'estalvi ens permetria a Andorra, i la cito: "...sortir de la llista de paradisos fiscals". Una simple lectura de les recents declaracions del cap d'Afers Fiscals de l'OCDE, Sr. Jeffrey Owens, i de les més recents encara, recentíssimes declaracions del secretari d'Estat Espanyol pels Afers Europeus, Sr. Alberto Navarro, ens ha de fer veure quanta raó tenia Voltaire quan escrivia en les seves *Lettres philosophiques*: "L'intérêt que j'ai à croire une chose n'est pas une preuve de l'existence de cette chose." Aquest és realment el problema, prendre's els seus dissenys per realitat.

El dèficit s'incrementa un 41% amb l'increment de les despeses financeres que pugen a 5,1 milions d'euros. Un dèficit de 41,7 milions d'euros que representa el 13,5% sobre el total del pressupost!

Per acabar la legislatura i encarar la campanya electoral, el Partit Liberal ens presenta un projecte maquillat.

Comença la memòria del projecte (pàgina 29 del llibre 1) amb un quadre relatiu al dèficit pressupostari en el qual es pretén que en les despeses "...creixen el funcionament (un 10%) i les despeses d'inversió (un 2,4%)".

Es pretén, així, que les despeses de funcionament representen 157,1 milions d'euros mentre que les despeses d'inversió representen, representarien, 145,7 milions. Tanmateix, en aquell quadre no s'inclouen les despeses financeres, que per a l'any 2005 pujaran, gairebé, 6 milions d'euros. En conseqüència, al capdavant, les despeses de funcionament representen 162,2 milions d'euros -un 52,7% del pressupost- i les despeses d'inversió 145,7 milions d'euros (un 47,3%).

Però, encara hem de matisar perquè, dins les despeses d'inversió, el pressupost hi engloba les transferències de capital als comuns i altres organismes, per un import de 42,7 milions d'euros, per la qual cosa cal reduir aquesta suma de les inversions directes del Govern que serien, doncs, de 103 milions d'euros.

Un esment especial mereix la cosmètica aplicada al subconcepte 70.000 (transferències de capital al Consell General), que té assignada la quantitat d'1.177.585 euros (llibre I, pàgina 97). Es tracta d'una suma que s'ha de destinar al projecte de la nova seu del Consell General.

Si analitzem el Projecte de pressupost per a l'exercici 2005 del Consell, podem comprovar que hi apareix una partida de 2 milions d'euros d'inversió per al projecte de la nova seu, i que es reconduïxen 2.066.000 euros de recursos propis destinats "principalment" a aquell projecte (pàgina 2 de la memòria).

S'ha de tenir present que això és així, perquè l'any 2004 es va pressupostar 1.863.000 euros pel subconcepte "Edificis i altres construccions", però que atès l'endarreriment de l'inici de les obres, aquella despesa haurà estat mínima.

Tot això per constatar que hauria estat molt més lògic que la transferència del Govern d'1.177.585 euros s'imputés del capítol 4 -transferències corrents- que no pas del capítol 7 -transferències de capital.

Però, és clar, si s'hagués fet així la desproporció entre despeses de funcionament i despeses d'inversió del pressupost del Govern seria encara més gran.

Probablement pensava, el Ministeri de Finances, que un toquet de maquillatge pressupostari hauria tapat les vergonyes del desequilibri, però, ves per on, ens hi hem fixat.

Aquest Projecte de pressupost per al 2005 és un instrument de propaganda -ja ho he dit. Els

pressupostos no passen la ITV del control democràtic del Consell General.

El defecte principal del pressupost 2005 és la manca de credibilitat i la confusió, que s'acosta a l'opacitat en alguns aspectes, de les partides pressupostàries.

Les despeses de personal s'incrementen un 12,38% i ja pugen a 69 milions d'euros (un 22,4% sobre el total).

Les despeses d'inversió, a conseqüència de la migradesa dels ingressos, són molt insuficients. La construcció de les infraestructures necessàries per a la modernització del país s'endarrereix un any més.

Per a veure la diferència radical entre la presentació de la ministra de Finances i la realitat del projecte només hem d'agafar dos exemples:

- Les inversions en infraestructures escolars disminueixen un 37,5%: passen de 14,5 milions d'euros l'any 2004 a 9,1 milions d'euros l'any 2005.

I aquí encara caldrà esperar per a veure la liquidació del pressupost 2004 per saber si aquests 9 milions d'euros s'hauran gastat efectivament.

- La producció de béns públics de caràcter social passa de 90,97 milions d'euros l'any 2004 (31,4% sobre el total) a 86,48 milions d'euros (28,03%); és a dir, una disminució de quatre milions i mig d'euros que representen una reducció del 5%.

I tornant a les despeses de personal volem deixar ben clar que mai, tampoc aquest any, no hem criticat ni criticarem que hi hagi noves contractacions en l'àmbit de la seguretat ciutadana -la policia- o en el d'educació.

El que sí denunciem és el desgavell de la gestió de l'acompliment del personal en anys electorals. Al final de desembre no s'han pagat encara, per exemple, les hores extres de l'estiu ençà.

Com també cal constatar i lamentar el repartiment de direccions i càrrecs amb sous elevats a persones que no sempre reuneixen les condicions necessàries per exercir-los, però que són així recompensades per la seva fidelitat. Per no esmentar la profusió d'alts càrrecs als Ministeris d'Educació i de Benestar.

Mentrestant, abans se n'ha parlat en anteriors punts de l'ordre del dia:

Segueix reduint-se la despesa social.

A l'igual que l'any passat, les partides destinades a la política social són les parentes pobres del pressupost.

Val a dir que, en aquest àmbit, la lògica liberal és impecable i implacable: no és possible mantenir un nivell adequat de despesa social si no hi ha una reforma fiscal que aportí nous ingressos. Ja ens ho heu dit fa una estona.

Any darrere any es malmeten així, aquells drets que la Constitució del 1993 va incorporar per a fer més habitable la societat andorrana. És a dir, que els drets i llibertats reconeguts en la Constitució com a drets subjectius d'aquells que viuen i treballen a Andorra van ara, després de dues majories absolutes liberals, pel camí de convertir-se en drets virtuals.

Vegem-ho en alguns exemples:

- Programa 3121 Atenció primària

El projecte d'atenció primària a les parròquies manté el mateix pressupost que l'any anterior (328.000 €) mentre que el projecte d'atenció social es redueix en un 10% (passa de l'enorme suma de 9.500 € a 8.500 €).

- Programa 3131, infància, joventut i família

S'hi retalla el 3,6%. Passa de 929.000 € l'any 2004 a 895.000 € enguany.

- Programa 3132, vellesa

Sembla, a primer cop d'ull, que s'incrementa globalment en un 6%, però si es mira amb detall es constata que aquell augment està centrat, especialment, en el capítol de consum de béns corrents i serveis del projecte "gent gran", és a dir, perquè ens entenguem, la celebració de la Festa Magna.

- El projecte de "pensions d'atenció social" s'incrementa per la seva banda un 3%, arribant a l'enorme xifra de 56.650 €.

Tota una imatge de la política social liberal per a la gent gran necessitada.

- El Projecte de pensions no contributives s'incrementa un 1,2% i arriba a un milió d'euros.

- Programa 3133, Discapacitats

La pensió de solidaritat continua, segons l'article 16 del Projecte de Llei del pressupost pel 2005, en el 50% del salari mínim, i la partida que es destina a aquesta pensió és únicament de 360.500 €, un 2,88% superior a la de l'any 2004.

I encara queda per analitzar la liquidació del pressupost, aquí també, pel 2004 per a comprovar si aquells diners s'han destinat, realment, durant l'actual exercici, al que estaven assignats pressupostàriament.

- Programa 3211, Beques i ajudes als estudiants

La partida pressupostària és idèntica que la de l'any passat: 1.085.000 €, dels quals 935.000 per a beques (de formació, d'investigació, d'esquí, de material, de transport, de menjador i altres) i 150.000 € en crèdits als estudiants.

El programa de beques és un bon indicador de la sensibilitat social d'un Govern.

En iniciar-se aquesta legislatura, l'any 2001, el pressupost d'aquest programa era de 1.163.000 € (en aquells moments 193 milions de pessetes). L'any 2005, malgrat la inflació acumulada i l'augment del nombre d'estudiants, la partida destinada a beques i ajuts als estudiants és de 1.085.000 €.

No avancem, sinó que anem endarrera.

- Programa 4112, Transport sanitari

La Creu Roja tampoc no surt ben parada. Se li redueix en mil euros la partida de l'any passat i es queda en 528.000 €, en un moment, és important recordar-ho, en el qual des del Govern s'ha decidit retirar els Bombers del transport sanitari no urgent.

- Programa 4120, Vigilància epidemiològica

- Programa 4123, Aliments, entorn i salut

Aquests dos programes tampoc s'escapen a la retallada pressupostària.

Vigilància epidemiològica que té com a finalitat detectar, prevenir i facilitar el tractament adequat de les malalties infeccioses pateix una retallada de prop del 30% passant de 651.000 € a 460.000 €.

Aliments, entorn i salut veu reduir-se el pressupost en un 10% passant de 456.000 a 400.000 €.

- Programa 4231, Foment de la joventut

Disminució del 10,35%. Baixa de 212.000 el 2004 a 190.000 € el 2005.

- Programa 5281, Ordenació i explotació de les telecomunicacions

Aquí ja no estem amb el tema social. Paral·lelament a les retallades socials hi ha un increment del 13,71% del pressupost de Ràdio Televisió d'Andorra SA, que passa de 3.086.000 a 3.509.000 €.

Durant aquesta legislatura les subvencions a RTVA, SA s'han incrementat en més d'un milió d'euros, en xifres absolutes, i en un 41,17%, en termes relatius.

Han passat de 2,47 milions d'euros l'any 2001, a 3,5 milions d'euros l'any 2005.

Recordem, també, el recent crèdit extraordinari per a l'Eurovisió regularitzat carregant-se despeses en obra pública.

Ara, breument una referència al finançament de la sanitat en aquest pressupost.

El pressupost del SASS s'incrementa en un 10,32%. Passa així de 29,1 milions d'euros, a 32,1 milions.

En el pressupost d'ingressos s'incrementen en un 12,7% els provinents dels i cito: "resultats d'operacions comercials" (això és: hospitalització,

urgències, ambulatori,...) mentre que les transferències provinents del pressupost de l'Administració General només augmenten un 0,7% (Programa 4111: Finançament del SAAS).

En definitiva, l'aportació del Govern al finançament del SAAS segueix la tendència a disminuir dels darrers anys. Representen ara un 15,1%.

Naturalment, la torna la trobem en l'increment previst per a les despeses de la branca malaltia general de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, que passen del 76,3 milions d'euros a 83 milions d'euros (un increment del 8,74%), i en un dèficit pressupostari previst de prop de 3 milions d'euros (exactament 2.907.585 €).

Segueix, així, la política liberal de traspasar el finançament de la sanitat pública als cotitzants -empresaris i treballadors assalariats- de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

El SAAS factura cada vegada més. En ocasions, potser massa i tot per a carregar a la CASS les seves despeses de funcionament. (Valgui com a exemple que una intervenció quirúrgica com la de "cataractes" que a França o a Espanya es realitzen amb total seguretat per als pacients en règim d'hospital de dia, a Andorra, si l'hospital disposa de llits, poden precisar de dos dies d'estada hospitalària, a càrrec de la CASS).

Al capdavant, doncs, el Govern, l'Estat, cada dia paga menys i la CASS cada dia paga més, incrementant així el dèficit de la branca malaltia general.

Aquesta és la política sanitària liberal, que també queda retratada en el cobrament de serveis com el SUM que ja hem denunciat reiteradament des del PS.

Convé recordar que durant els set darrers anys, segons es reflecteix en els estats financers de la CASS de l'any 2003, la factura del Centre Hospitalari pagada per la CASS, -la facturació, volia dir-, s'ha incrementat un 92%. Ha passat de 7,7 milions d'euros l'any 1997, a 14,8 milions d'euros l'any 2003.

En el mateix període el programa 4111 "Finançament del SAAS", s'ha incrementat un 56%, passant de 3,1 milions d'euros, a 4,8 milions d'euros.

El projecte "subvenció explotació a l'Hospital" únicament s'ha incrementat un 7,7%: 363.000 € l'any 1997 i 397.000 € per a l'any 2005.

Un altre aspecte important d'aquest pressupost:

Els plurianuals, el dèficit públic i la comptabilitat creativa.

Sota els governs del Partit Liberal els pressupostos han esdevingut una eina tancada, engabiada en un

procés complex opac i tecnocràtic de comunicació del Govern amb si mateix.

Tenim així un sistema pressupostari, en el qual les previsions han perdut la credibilitat, on contínuament es porten a terme reajustaments sense que es pugui, ni vulgui evitar els excessos de despesa.

El Govern fa propaganda de la il·lusió que controla la despesa pública quan, en el millor dels casos, el que fa és ajustar la quantia dels crèdits.

I ho fa sabent que, mitjançant el maquillatge i la comptabilitat creativa en la fase d'execució de la despesa modificarà les quantitats inicialment dotades.

Així, seguint en aquesta línia, el pressupost 2005 retalla en 34,6 milions d'euros les despeses plurianuals votades en exercicis anteriors en el capítol 6 -inversions reals-, i torna a proposar quantitats importants per als pressupostos futurs: en proposa 83 milions d'euros pel 2006, 54 milions d'euros pel 2007, 71,2 milions d'euros pel 2008, i 49,9 milions d'euros pel 2009.

Vegem ara uns quants exemples d'aquesta tisora:

- es retallen 5,3 milions d'euros (dels 7 milions d'euros votats en exercicis anteriors) del projecte de la nova seu de la justícia (gran prioritat);

- 2 milions d'euros a la nova caserna de bombers de Santa Coloma. A l'exposició del pressupost la ministra ens diu que és una prioritat: es retallen 2 milions d'euros;

- 2 milions d'euros (la totalitat prevista) pel centre escolar de Canillo;

- 2 milions d'euros (de 3 que n'hi havia) al nou centre de secundària de la Vall del Nord;

- 2,9 milions d'euros del nou centre de secundària de la Vall d'Orient;

- 2 milions d'euros (la totalitat prevista) del nou centre escolar Andorra-Escalades. Aquest que han promès en un conveni;

- 2 milions d'euros (de 4) de la construcció de col·lectors;

- 0,5 milions d'euros (d'1 previst) de la restauració d'abocadors;

- 1,12 milions d'euros (d'1,2) a la creació de la granja-escola. Així, els que van votar aquella moció no ens podem enfadar, encara hi queda alguna cosa;

- 3,7 milions d'euros (de 21) d'infraestructures de carreteres;

- 11,4 milions d'euros (de 52) del Pla sectorial d'infraestructures viàries;

- 5,6 milions d'euros (de 6) a infraestructures del transport; és a dir, el famós metro aeri, aquest que ja estava a punt de sortir;

- 600.000 euros (tot, la totalitat) del Centre Nacional de Trànsit. Altra prioritat.

I així podríem seguir, però pensem que ja n'hi ha prou per veure la llarga distància que separa els discursos de la concreta i dura realitat.

Això sí, en plena preparació d'aquest debat el Govern liberal ens ha obsequiat a tots amb l'adjudicació definitiva relativa a l'obra del Túnel dels dos Valires fase I: obra civil del túnel i dipòsit dels materials d'excavació.

Resulta que quan en l'obertura de plecs la licitació acceptada presentà una oferta de 71.029.075 € el preu cert definitivament adjudicat mitjançant l'acord del Govern i publicat al BOPA, és de 71.501.078,75 €.

Apareix així un *plus* gens menyspreable en èpoques de tisora fàcil, de 472.000 € que el Ministeri d'Ordenament ens hauria d'explicar.

D'altra banda, aquesta adjudicació ha estat la demostració de la celeritat i seriositat amb la qual treballa el Ministeri: amb quinze dies, quinze dies, n'ha tingut prou per examinar les ofertes presentades i adjudicar l'obra a uns licitadors que no eren pas ni de bon tros els menys dients.

Alhora, no podem pas donar crèdit a rumors insistents, segons els quals, en una reunió mantinguda recentment entre el Govern i el Grup Parlamentari Liberal, en un prestigiós nou hotel d'Escaldes, el ministre d'Ordenament Territorial hauria assegurat que aquells 71.501.075,75 € eren el cost tancat del conjunt del túnel, i encara us la diré més grossa, hauria anat més lluny assegurant que ara sí que no passarà com en el Túnel del Grau de la Sabata que ha costat més de tres vegades el pressupost inicial.

El que no ens podem creure és que el túnel dels dos Valires només "costi" aquests 71,5 milions d'euros. Algú ho haurà també d'explicar algun dia.

En definitiva, malgrat el que reiteradament afirmeu, la gestió pressupostària del Partit Liberal manté quantiosos volums de despesa fora de la definició del dèficit.

Això fa que el pressupost hagi deixat de ser la fidel expressió de l'actuació financera pública. El dèficit que s'assenyala no és el real, i l'equilibri pressupostari és inexistent.

El problema de la claredat i de la transparència de la informació pressupostària apareix, així, de bracet d'una altra gran qüestió, la sostenibilitat de les

polítiques públiques quan no es vol encarar la reforma tributària que el país necessita.

És així com s'ha convertit el pressupost en un procediment per posar en qüestió algunes de les obligacions ja contretes a la vegada que es tanca la possibilitat d'atendre necessitats socials actuals i futures.

El Govern liberal ha acudit abusivament a la creativitat comptable, transformant operacions de capital en operacions financeres i fent, al capdavant i si se'm permet el símil, trampes en el seu propi joc del solitari.

A això hi podem afegir l'ús dels fons de les parapúbliques FEDA i STA amb l'exclusiva finalitat d'amagar una altra bona part del dèficit.

Aquests malabarismes ja no enganyen a ningú, i faran aparèixer ben aviat el veritable endeutament públic.

Més enllà dels discursos d'autocomplaença que es fan amb els comptes públics la realitat acaba aflorant. Per això serà necessari, abans o després, sumar de veritat to el que es deu.

Dos i dos encara són quatre.

Podríem encara entrar a comentar l'equivocada política pressupostària que se segueix amb el Centre de tractament de residus o amb el manteniment de carreteres i les partides de la sal de l'hivern, però el temps disponible no és infinit.

Anirem, doncs, acabant.

Hem estat a punt de reproduir la conclusió de la nostra intervenció del desembre de l'any passat. Gairebé no caldria canviar-hi res més que la data, però no ho farem.

Ara fa uns tres anys diversos analistes econòmics internacionals, en referir-se a l'economia espanyola, havien plantejat l'existència del que van definir com un "risc regulatori" per assenyalar la discrecionalitat, l'intervencionisme, l'amiguisme amb què s'adoptaven, a Espanya, decisions reguladores que afectaven sectors bàsics de l'economia espanyola com l'energètic o les telecomunicacions.

Aquí a Andorra són ja molts els empresaris, petits i no tan petits, que denuncien *sotto voce* l'aparició d'un risc similar.

La ciutadania i els empresaris pateixen les conseqüències d'una sovintejada desaparició de la transparència en l'actuació dels poders públics.

La gestió pressupostària liberal, plagada de comptabilitat creativa, vol blindar els pressupostos i posar-los d'esquena a la situació econòmica. Alhora trasllada la despesa cap al futur sense previsió.

Sembla com si hi hagués dos pressupostos, el primer, el que estem analitzant, i el segon, el que es va creant al llarg de l'any a cop de crèdits extraordinaris, suplementes de crèdits i cancel·lacions de partides i programes votats en el pressupost anterior. Aquell "segon" pressupost és el que es finança amb endeutament no reconegut.

Es veu així que els problemes de les nostres finances públiques no són només de números, de xifres. Són problemes vinculats a un dibuix institucional que no es vol reconèixer ni aplicar.

En la propera legislatura caldrà, doncs, convertir el pressupost en una eina d'acció política promotora de bona gestió, capaç de proporcionar directrius amb les quals s'avaluaran les prioritats.

L'acció pública s'ha de valorar per la capacitat que es tingui per fer, produir i prestar serveis públics als ciutadans.

Aquest pressupost per al 2005 és, també, la demostració que la política liberal és en realitat ben poc social: habitatge, beques, privatització de serveis escolars com les ajudants de menjador i la vigilància d'infants en el transport, pensions de misèria per a vídues i orfes, en són exemples molt entenedors.

La nostra esmena a la totalitat s'adreça, així, a refusar l'admissió d'un pressupost econòmicament inoperant, socialment inquietant, financerament deficient i políticament imprevisor.

Aquest pressupost no contribueix a donar forma al futur i menysté el progrés social de les persones que viuen i treballen a Andorra.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

A continuació, per defensar l'esmena del Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jordi Mas.

El Sr. Jordi Mas:

Bé, gràcies Sr. síndic.

Els consellers generals del Centre Demòcrata Andorrà i de Renovació Democràtica, integrants del Grup Mixt, hem presentat conjuntament aquesta esmena a la totalitat al Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici del 2005, en exercici de la nostra responsabilitat en tant que consellers representants d'una força política que preconitza un altre model de gestió dels afers públics, i per tant, com a oposició a la política que desenvolupa el Govern liberal i que reflexa aquest projecte de pressupost que avui analitzem.

Des de l'inici de la present legislatura, hem adoptat una posició crítica i contrària a la posició del Govern en moltes de les accions polítiques que han proposat. La nostra oposició ha intentat ser la més constructiva possible, en ocasions amb una crítica dura, però remarcant sempre la nostra disposició per aportar el nostre recolzament a aquelles polítiques que enteníem necessàries per la governabilitat.

Així ha estat en textos legislatius com la Llei d'immigració, la Llei del contracte de treball o les recentment aprovades lleis de l'ISI. Però, si hem aportat el nostre treball i recolzament, no ha estat pas per la voluntat del Govern ni del Grup Parlamentari Liberal de cercar el consens o el recolzament en els temes enunciats ni en cap altre, sinó perquè el plantejament polític dels mateixos, responia globalment als presentats en el nostre programa, malgrat les excepcions que hem defensat en les comissions o en el Ple del Consell.

La majoria absoluta que va obtenir el Partit Liberal en les darreres eleccions generals, ha fet que durant pràcticament tota la legislatura passessin el que, col·loquialment se'n diu, el "Corró" i no tinguessin en compte cap aportació que vingués de fora de les files liberals, ni tan sols en temes que arreu es tracten des del consens entre totes les forces del Parlament.

L'any passat, el president del Grup Parlamentari Liberal deia, en el seu discurs que s'esperaven tenir esmenes a la totalitat, i que intentaria convèncer als grups de l'oposició que els pressupostos presentats pel Govern eren els que el país necessita.

Des de l'òptica liberal i únicament des de la seva, es pot fer aquesta afirmació. Perquè els pressupostos presentats han estat, única i exclusivament, preparats pel Govern liberal sense cap altra participació. És lògic, doncs, que no siguin compartits pels grups que no han tingut cap col·laboració en els mateixos.

Això no vol pas dir que el 100% del pressupost sigui negatiu, ja se'n cuidarà el Grup Parlamentari Liberal de ressaltar les virtuts del mateix, en tot cas els consellers del Grup Mixt, el que farem és criticar, amb un esperit constructiu, tot allò que entenem com a prioritari i important, i que el pressupost no ha contemplat, i si ho ha fet, ha estat amb molt poca incidència.

El pressupost és l'eina que defineix amb xifres les despeses i els ingressos que el Govern té previst realitzar durant l'exercici econòmic corresponent.

El projecte de pressupost per a l'exercici 2005, és el darrer que el Govern presenta aquesta legislatura i, per tant, hauria de ser més un pressupost de transició que no pas un pressupost de realització, al nostre entendre.

Però aquest pressupost, si tenim en compte el que diu la memòria del Projecte, no és pas de transició perquè proposa unes inversions directes de més de 103 milions d'euros, una quantitat que representa la xifra més alta d'uns pressupostos per aquest concepte, això ho diu la memòria i ho diu el Govern. És fa difícil entendre -si diu això- com al darrer any de la legislatura es presenta un projecte de pressupost, que representa l'empenta econòmica més alta a les inversions.

No és pas aquest, el concepte que nosaltres tenim de la política realista i responsable que es basa en el seny i en el sentit comú.

El seny i el sentit comú aconsellen de prendre les decisions allà on convé i en el moment en què convé. Els esforços que fan, segons diu el Govern, en aquest pressupost per millorar la circulació dins el nostre territori, s'haurien d'haver fet des del primer pressupost d'aquesta legislatura, d'aquesta manera s'hagués pogut millorar substancialment un dels problemes, per no dir el primer, que més preocupen a la ciutadania.

És evident que no n'hi ha prou amb aquest esforç de 59 milions d'euros en infraestructures de carreteres i altres vies que preveu el pressupost, es necessiten molts més recursos per cobrir les necessitats econòmiques que fan falta per afrontar les inversions necessàries i aportar una millor qualitat en la circulació del nostre país.

El Projecte de pressupost necessitaria uns recursos molt més importants que els ingressos proposats per un total de 261,13 milions d'euros, que representa tan sols un increment del 2% en relació al projecte de l'any passat.

Els ingressos en concepte d'impost sobre el consum esperen un increment del 3%, quan veiem que al llarg d'aquest any, alguns ingressos per taxes d'importacions tenen el signe negatiu en algun mes, el que referma la incertesa de saber si es que realment es compliran les previsions d'ingressos que hi havia realitzades en el pressupost del 2004.

La recaptació total prevista d'impostos indirectes és de 218,81 milions d'euros, aquests ingressos estan directament relacionats amb l'economia de les empreses del nostre país, una economia clarament marcada pel signe de precarietat i de feblesa, que fa temps denunciem des del nostre grup. La conseqüència evident d'una situació d'aquestes és que també la sentirà l'Estat o el Govern, aquesta crisi que afecta a les economies en el seu capítol d'ingressos.

No hem d'oblidar de totes maneres, que en aquest projecte de pressupost, els impostos indirectes representen el 84% del ingressos del Govern.

A la vista de la previsió d'ingressos del pressupost del 2005, es constata que Andorra es troba davant d'una situació límit, i que convé aportar urgentment la solució a través d'un projecte global de política fiscal i tributària que permeti, en primer lloc, estructurar un plantejament de recaptació de recursos que doni solidesa i garantia de seguretat econòmica al Govern i als ciutadans, i en segon, que possibiliti al Govern afrontar les despeses d'inversions necessàries amb un pla real de necessitats i una planificació ordenada, racional i equilibrada, tant de despeses de funcionament com d'inversió.

No és pas la primera vegada que el nostre grup remarca aquesta necessitat i demana que es dugui a terme una política global en aquest sentit.

Ho tornem a reiterar avui, amb més fermesa si cal, perquè l'actual estructura dels recursos de l'Estat, ens reafirmen en les nostres reiterades demandes, i ens aconsellen afrontar urgentment un canvi valent i decidit.

Estem convençuts que no es pot retardar més aquesta reordenació del sistema tributari, no es pot retardar perquè l'Estat necessita més recursos, -ja ho hem dit-, les empreses més seguretat jurídica, però també perquè ara, ja no es pot anar introduint petites modificacions o noves figures impositives segons la necessitat puntual, ja que en realitat el que s'aconsegueix és fer un pedaç, de moment, que a més a més, de poc productiu pot arribar a ser, fins i tot, injust.

El Govern ha tingut ocasió de disposar de més recursos durant aquests anys i no ho ha fet.

Per exemple, no ha incrementat, i nosaltres ho hem denunciat, durant aquesta legislatura la taxa del joc del bingo que es troba en un 12%, i que la Llei permet incrementar fins a un 15%.

Tampoc va estalviar la quantitat que representava l'aplicació de l'article corresponent de la Llei de pressupost del 2002 i 2003, que establia que els dipòsits de reserves en garantia constituïts per les entitats integrades en el sistema financer i els dipòsits homologables com a fons públics a l'efecte de compliment del coeficient d'inversions obligatòries constituïts per les entitats bancàries a l'INAF, siguin remunerables, derogant la disposició addicional primera de la Llei sobre la remuneració de les reserves en garantia de dipòsits i altres obligacions operacionals que han de mantenir i dipositar les entitats enquadrades en el sistema financer, del 4 de juliol del 2001. Dèiem en el pressupost 2003, 2004, el 2005 és diferent.

Aquestes consideracions les van fer, justament, en els debats de totalitat dels projectes de pressupost

dels anys anteriors, i aquest any ho ressaltem perquè pensem que convé tornar-ho a dir.

La falta d'un model impositiu global i definit en fases d'aplicació, fa que els sectors econòmics es trobin amb una inseguretat constant, perquè d'un any a l'altre es pot modificar substancialment el capítol de taxes i tributs del seu compte de resultats.

Els ingressos previstos en el Projecte de pressupost per al 2005 creixen, diuen, un 2,3%, i les despeses s'incrementen d'un 10%. El resultat d'aquesta realitat, és un desequilibri en la balança dels ingressos i les despeses de 7,7 punts en benefici de les despeses.

Amb aquesta situació és evident que l'endeutament serà molt més important, ja que el dèficit previst en aquest Projecte de pressupost és de 47,7 milions d'euros, i representa un increment considerable respecte del pressupost de l'any passat.

Aquest dèficit s'ha de sumar al que s'arrossega dels exercicis anteriors, incrementant d'aquesta manera el deute del Govern. Per reconduir aquesta situació es necessitarà no solament la contribució de tots els ciutadans d'Andorra i de les persones que ens visiten, sinó un plantejament global i seriós de la política fiscal, tal com deia anteriorment, i entenem que ha d'estar basada en dos eixos importants:

El manteniment d'un diferencial fiscal que assegurï la nostra competitivitat.

I una adequació de la capacitat de recaptació a les necessitats d'inversió degudament prioritzades.

Quan analitzem el pressupost de despeses de personal (capítol 1), veiem com aquestes s'incrementen un 12,38%, més de dos punts per sobre de l'augment total de despeses de funcionament, que és d'un 10%.

Els elements que conformen l'augment de personal, ens diuen que un 2% es destinen a noves contractacions, que segons es desprèn del projecte, la majoria de noves contractacions corresponen al Ministeri de Justícia i Interior per a dotacions de nous agents de policia.

El 3% per l'augment dels salaris, amb aplicació de l'augment de l'índex de preus de consum.

Aquest increment no es considera, no el considerem almenys el nostre grup, adequat ja que segons les previsions fetes públiques pel propi Govern en el curs d'aquest mes de desembre, l'IPC se situarà al 3,24%.

El consum de béns corrents també incrementa un 6,65%, del que convé destacar l'augment a comunicacions que és del 27%, i la promoció turística que és d'un 25%.

La previsió de les inversions reals que proposa el Govern, és de 103,5 milions d'euros, el que representa un increment de 2,75% respecte del pressupost de l'any passat, una previsió del tot insuficient, segons el nostre criteri, davant la necessitat d'inversió que s'ha de realitzar al país.

Constatem igualment que la partida de infraestructures, tot i l'augment que presenta, és del tot insuficient per fer front a les necessitats reals, així el Projecte de pressupost proposa una inversió de 59 milions d'euros en infraestructures de carreteres i altres vies, -ja ho hem dit anteriorment-, és una proposta insuficient si tenim en compte que aquesta és una de les prioritats més immediates que ha de tenir el Govern per donar solució a la problemàtica de la circulació.

Aquest Projecte de pressupost per al 2005 presenta en la seva distribució alguns elements que entenem del tot incoherents, segons el nostre parer, en efecte podem veure com segons el quadre de classificació funcional, Educació baixa un 37,47% respecte de l'any anterior, destinant a infraestructures escolars 7,7 milions d'euros, i el Benestar Comunitari baixa un 48,98%.

En canvi, les infraestructures bàsiques i transports pugen un 26,47%.

No entenem perquè es rebaixen les partides destinades a Educació i Benestar Comunitari, quan aquestes són inversions imprescindibles per assegurar el futur i el benestar de la societat andorrana.

Però, tampoc retrobem que els recursos que falten a aquestes partides hagin servit per incrementar per exemple, allà on hi ha més necessitat, -com dèiem abans-, que eren les infraestructures d'obra pública, i que segons diu el Govern, aquest és un pressupost que presenta la xifra més alta en concepte d'inversions directes.

Les inversions estan comptabilitzades, en la seva majoria, -les inversions en infraestructures-, al Ministeri d'Ordenament Territorial, i més concretament al Departament d'Obres Públiques, amb un pressupost de 96 milions d'euros.

Aquesta partida està destinada en gran part a inversions de carreteres i altres vies, que he dit que és de 59 milions d'euros. La resta són inversions en medi ambient i educació.

L'increment que presenta el Departament d'Obres Públiques en relació amb el projecte de pressupost de l'any passat, és d'un 3%, el que ve a confirmar la poca incidència en la necessitat de potenciar les inversions en obra pública, segons les prioritats reals del país.

En l'apartat de construcció de carreteres, capítol 6, article 0, i el subconcepte 700, es reflexa de forma clara la manera improvisada de realitzar el pressupost, ja que, una gran part dels 22 programes que conté el capítol, 13 d'aquests presenten partides de signe negatiu.

Això fa pensar que la gran majoria de projectes no es realitzen en l'exercici previst, i com que ara el que interessa és quadrar els números del pressupost, s'ha de presentar una disminució de les partides previstes en plurianuals.

Tal és el cas de:

El programa 5121-1986-015- eix i rectificació de la CG 2 torrent Pregó-Canillo, que rebaixa en 1.500.000 d'euros del previst.

El programa 5125 Vial de la Unió, que presenta una partida negativa també d'1.500.000 euros per al 2005, i un plurianual igualment en signe negatiu de 10.500.000 euros. Per tant, és una obra que el Govern hi ha fet referència en repetides ocasions i, en la que es van votar partides prou significatives de plurianuals en el pressupost de l'any passat.

Això vol dir que no s'han realitzat les obres, i que no es preveuen realitzar, i per tant, es poden rebaixar aquestes partides sense cap problema.

El programa 5122 Vial enllaç CG núm. 2-núm. 3 presenta un pressupost de 0,001, entenc que deu ser un error de transcripció de la mecanografia.

El Ministeri de Justícia i Interior, és un dels més importants i dels que hem de tenir una especial atenció, i ho hem dit en repetides ocasions i, pràcticament, en tots els debats de totalitat. La seguretat ciutadana, és un dels nostres actius més apreciats que convé mantenir i potenciar. En aquest sentit veiem com s'incrementa el Departament de Policia un global del 16% en relació a l'any anterior.

En el capítol 1, subconcepte 11080, Noves contractacions, el programa 2211, proposa una partida de 222.976 euros. L'any passat era de 184.737 euros, el que representa un augment del 21%. És important, per a nosaltres, ressaltar aquesta línia ascendent en la contractació de nous efectius de policia, esperem que serviran, també, per obrir altra vegada les oficines parroquials de la policia, demanda que ja van realitzar l'any passat.

El Departament de Justícia, responsable de gestió d'un dels pilars més importants en un Estat de dret, hauria de recollir la voluntat de millorar el funcionament, dotant-lo dels recursos suficients, aquest presenta un increment tan sols del 10% respecte de l'any anterior, bastant per sota del que és el del Departament de Policia.

La previsió de 5,4 milions d'euros per aquest Departament de Justícia, és al nostre entendre, totalment insuficient per garantir el correcte funcionament del mateix, tenint en compte el dèficit de recursos, tant humans com materials, que actualment pateix el funcionament de la justícia. I n'hem parlat altres vegades en aquesta Sala, entenem que s'hauria de mirar de potenciar el màxim possible els recursos necessaris.

En la memòria del pressupost, quan parla de la política social, diu que, per al 2005 aquest garantirà més solidaritat entre els que ho necessiten més, ressaltant a continuació que les persones amb discapacitat han pogut gaudir, durant l'any 2004, d'unes prestacions i ajuts per la seva integració en la nostra societat.

No tenim pas el mateix concepte de solidaritat en termes socials. En el debat de totalitat del Projecte de pressupost pel 2004, efectuat el passat dia 18 de desembre del 2003, deia, parlant d'aquest tema que, el 50% del salari mínim vigent com a pensió de solidaritat, segurament no cobria les necessitats reals d'aquest col·lectiu, tenint en compte el cost de la vida a Andorra.

Aquest any, en el Projecte de llei de pressupost per a l'exercici del 2005, en el seu article 16, es torna a proposar el 50% del salari mínim com a pensió de solidaritat.

Els consellers generals del Grup Mixt no compartim aquesta mesura proposada pel Govern, i tornem a remarcar la necessitat d'ampliar aquesta pensió fins el 100% del salari mínim, a l'igual que ja ho vam fer en els pressupostos del 2003 i del 2004, perquè entenem que, avui dia, és una mesura solidària i necessària.

Igualment, en la memòria del pressupost fa un exposat sobre els projectes de llei de la seguretat social i d'atenció social, el Govern ja els ha entrat a tràmit, i han sigut objecte de debat en els dos primers punts de l'ordre del dia, per tant, no entraré a comentar cap més posició.

Ja per concloure, en ser aquest el darrer Consell de la legislatura en què es fa un debat de totalitat del Projecte de pressupost, el que volem fer són unes reflexions globals sobre, únicament, dos de les conseqüències que, al nostre entendre, es desprenen dels pressupostos que ha presentat el Govern aquests darrers anys. La primera és la constatació -ja ho he dit- de manca de recursos per desenvolupar les polítiques econòmiques i socials necessàries; i la segona és una anàlisi de la situació també actual de l'economia com a motor generador de recursos que presenta el nostre país.

Es pot constatar que l'economia andorrana segueix una tendència cada vegada més marcada per l'alentiment, i no dic l'estancament, dic alentiment, i per tant, és urgent mirar de reconduir les polítiques cap a incentivar la creació de noves empreses i diversificar els centres productius, amb la finalitat d'assegurar un futur digne als nostres joves. Són unes remarques que hem intentat fer en altres debats, tant d'orientació política com de globalitat.

Pensem que tenim l'obligació de potenciar els joves empresaris, recolzar les seves iniciatives i fomentar l'economia productiva.

Els ingressos de l'Estat segueixen la mateixa tendència i, per tant, les recaptacions de l'IMI són cada vegada més inestables, amb algun producte de signe negatiu, -com he dit.. Això és fruit de molts elements, però sobretot, també, de la competència que es desenvolupa i es consolida en el nostre entorn i, per tant, entenem que hauríem de ser prou imaginatius per capgirar aquesta tendència.

L'Estat necessita més recursos per fer front a les necessàries inversions, i ho hem dit. Per tant, ha de buscar la manera d'augmentar aquests recursos.

Per això, el nostre grup entén que seria necessari arribar a un gran pacte d'estat entre totes les forces polítiques, i els sectors econòmics i socials, per dissenyar el camí del futur d'Andorra des d'un àmbit generalitzat, a través d'un nou marc de relació amb la Unió Europea, un pla general de política fiscal i la definició de la política social encaminada al benestar dels ciutadans.

Entenem que presentar els propers anys uns pressupostos en la línia dels darrers seria poder seguir amb un model equivocat per al futur. És convenient establir un equilibri entre els ingressos generats i les despeses que ha d'assumir el nostre país, això sí, sempre tenint en compte la seva dimensió i capacitat, tot fixant un límit de creixement. Això, evidentment, amb quatre paraules sembla que sigui una gran definició de política general. Però entenem que aquesta reflexió és important remarcar-la en aquesta sessió.

Per tant, els consellers generals del Grup Mixt volem acabar, de fet, aquesta intervenció donant un vot de confiança als responsables polítics que sorgiran de les properes eleccions generals, -no sé quins seran-, perquè puguin trobar realment, la forma d'assegurar un futur brillant per al nostre país.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Acabada la presentació de les esmenes, vol intervenir el Govern ara o al final?

Al final?

Molt bé.

Passem la paraula al Grup Parlamentari Liberal, Sr. Cándid Naudi teniu la paraula.

El Sr. Cándid Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Un any més, Srs. consellers, ens trobem en el debat del pressupost de l'Estat, amb dues esmenes de l'oposició, que volen fer creure que aquests pressupostos no són els que el país necessita. Un any més, vostè ho ha dit Sr. Mas i així ho faré, des del Grup Parlamentari Liberal que dona suport al Govern, ens esforçarem per demostrar la bondat d'aquests pressupostos, i intentarem convèncer que els pressupostos aconseguixen els objectius de progrés social i econòmic que li calen al nostre país.

En el debat d'orientació política de fa, escassament, dos mesos el Sr. cap de Govern va exposar com els 10 anys de Govern liberal han permès avançar cap al progrés del país i el benestar dels ciutadans, i això mitjançant els pressupostos generals que aquesta Cambra ha aprovat. Perquè uns pressupostos han de garantir la premissa bàsica de ser el reflex xifrat de les opcions econòmiques i socials dels ciutadans. I amb la majoria que els ciutadans han donat a la nostra opció política els darrers anys, des del Grup Parlamentari Liberal hem donat suport a la política econòmica del Govern que garanteix el creixement, la igualtat i l'estabilitat.

Durant els darrers 10 anys de Govern liberal, es fa clarament palès el progrés econòmic sostingut que ha viscut el nostre país, i no només en temes d'importacions i de creixement del sector del comerç, sinó, també, en la consolidació del sector de serveis impulsat per l'increment dels visitants. La conjuntura d'enguany, com ens va anunciar la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra fa uns dies, sembla no ser tan favorable, però el ritme de creixement previst de les importacions fins a final d'any és molt positiu (+6%), la previsió de noves matriculacions a la CASS per finals del 2004 és de 5.637, així com, també, és positiu el creixement del salari mig de la CASS, amb una previsió de +5% en relació amb l'any passat a finals d'any. L'economia està induïda, doncs, no només pel sector de la construcció, sinó també pel conjunt de serveis. Tot i això, és ben cert que en els darrers anys s'està observant un cert increment de l'estacionalització de la nostra economia, que es reflexa en un important creixement econòmic durant la temporada d'hivern, en detriment de l'estació d'estiu.

L'economia andorrana creix, i la previsió dels ingressos per l'exercici 2005, també. Així, en el conjunt xifrat de les polítiques del Govern, s'han previst uns ingressos de 261,3 milions d'euros (un 2,3% més que l'any anterior), impulsats per la previsió raonable, al nostre entendre, de les importacions de mercaderies, de les transmissions patrimonials immobiliàries i dels serveis que avui estan gravats per l'impost indirecte.

En el Projecte de pressupost del Govern, no es preveuen ingressos relatius al desplegament de l'impost indirecte a la resta de serveis, atesa la seva entrada en vigor el dia 1 de gener del 2006. La participació de les entitats parapúbliques, STA i FEDA, en el pressupost és notable, de més de 12 milions d'euros conjuntament, és el que representa una previsió de creixement del seu resultat de 5% i 38%, respectivament. Les polítiques ambicioses de futur per fer front al compromís de servei que tenen aquestes dues parapúbliques, fa que en els propers anys no es plantegi un repartiment extraordinari de beneficis, tal com queda reflectit en el pressupost per al 2005.

Des del punt de vista del grup parlamentari, les previsions d'ingressos del Govern són força prudents i s'ajusten a la realitat. Els pressupostos futurs tindran unes partides complementàries d'ingressos que garantiran un creixement sostenible dels mateixos.

Per altra banda, el pressupost de despeses del Govern arriba a 308,5 milions d'euros per fer front a les polítiques prioritàries necessàries al país. El pressupost que el Govern ha presentat enguany, creix un 6,4% per sobre del creixement previst de l'economia, que és del 3,3%.

La diferència entre els ingressos i les despeses pressupostats es finança mitjançant un dèficit pressupostari de 47,2 milions d'euros. En la seva memòria, el Govern proposa d'incrementar l'endeutament a llarg termini, és a dir el deute públic, en 50 milions d'euros. El dèficit previst és elevat, però permetrà el grau d'execució elevat i sostenible dels projectes, mentre no arribin, ja en el pressupost següent i, sobretot, al 2007, les noves previsions d'ingressos en concepte de nous impostos indirectes (ISI, IPI i activitats comercials). Considerem que aquest dèficit és assumible i entraria, si els apliquéssim, dins els criteris de convergència de Maastricht. L'endeutament a llarg termini del Govern, un cop consolidats a deute públic els prop de 50 milions d'euros suplementaris, és raonable, i també es ceneix als criteris europeus. I comparat amb els criteris que tots, Srs. consellers, que tots marcàrem per als comuns, ens trobaríem en un 30% del màxim permès a les corporacions locals.

Srs. consellers, la gestió pressupostària que el Govern ha portat aquests anys és responsable i, acabant aquest mandat, deixarem les arques públiques en millor situació de la que vàrem trobar, a més d'haver engegat els mecanismes necessaris per a garantir una sostenibilitat de les finances públiques a llarg termini.

La despesa que presenta el Govern es reparteix de forma a fomentar la igualtat, la cohesió social i el desenvolupament econòmic. En xifres absolutes, el Ministeri d'Educació, Cultura, Joventut i Esports és el que rep més dotació suplementària el 2005, amb 4,5 milions d'euros més, seguit del Ministeri d'Ordenament Territorial amb 4,1 milions d'euros, del Ministeri de la Presidència i Turisme, amb 3,4 milions d'euros més, i del nou Departament de l'Habitatge, amb més d'un milió d'euros. Dit d'una altra manera, el pressupost que ha presentat el Govern determina unes àrees prioritàries en el pressupost que són les inversions en la xarxa viària, la política educativa, la seguretat ciutadana, la política mediambiental, la salut i social, la promoció turística, la cooperació al desenvolupament i les polítiques d'habitatge.

El pressupost del Govern garanteix l'estabilitat de les polítiques que he mencionat, perquè dóna continuïtat als projectes que, per a nosaltres, són prioritàris. La memòria del pressupost d'enguany, com la dels darrers anys, ressalta el caràcter continuista dels pressupostos, condició necessària per a una bona finalització dels projectes. El grau d'acompliment i de liquidació dels pressupostos és molt alt, i ha permès que el cap de Govern fes un balanç positiu dels seus 10 anys de Govern. Aquest darrer any de legislatura, els projectes que presenta el Govern són la consecució de les opcions polítiques que hem marcat i que han beneficiat el país.

L'Estat està aquest any, més que mai, al servei dels ciutadans, i dels més necessitats, però alhora es dóna els mitjans per dinamitzar l'economia en un moment en què sembla que arribi una decaïda, i dóna respostes a les preocupacions dels ciutadans. Per aquest motiu, i també pels que detallaré ara, el Grup Parlamentari Liberal donarà suport a aquests pressupostos, i rebutjarà les esmenes presentades per l'oposició.

En primer lloc, donarem suport a aquests pressupostos, perquè els serveis públics dels quals és titular el Govern reben unes dotacions per fer front a les necessitats, com per exemple l'educació. La política educativa rep un total de 52,8 milions d'euros, dels quals la part dedicada a la formació professional representa un increment del 161%, 51 nous docents i altres professionals, 11 milions d'euros en inversions, gairebé 14 milions d'euros a l'escola

andorrana i 11,6 milions més a subvencions als altres sistemes educatius. La política educativa és realista, però ha de fer front al nombre creixent d'alumnes, que per aquest curs escolar ha crescut un 12% a l'escola andorrana. També la política de salut rep unes dotacions conseqüents per seguir mantenint un alt nivell de prestació de serveis sanitaris al país, i destacarem l'ampliació de l'hospital, prevista per al 2009. Els serveis públics gestionats per les entitats STA i FEDA mantenen l'alt nivell d'inversions per donar el millor servei als seus clients, i innovar en les matèries que tenen competència.

Srs. consellers, també donarem suport a aquests pressupostos perquè veiem els fruits de la política decidida de protecció i respecte del medi ambient. Després de tots aquests anys d'inversions milionàries, milionàries, en col·lectors i depuradores, el 2005 totes estaran en funcionament, i s'ha previst una partida per l'explotació de les que hagin passat el període de garantia de gairebé 1 milió d'euros. I el Govern ha optat per una concessió d'aquest servei públic per gestionar-les. La gestió de serveis públics feta per tercers és una opció legítima i segura, perquè s'encarrega a persones o entitats amb més experiència la gestió d'aquests serveis. Com han pogut tenir a les seves mans Srs. consellers, en aplicació de l'article 5 del Reglament, el cost per gestionar les depuradores, -internament o externament-, era molt similar, amb l'avantatge que fet externament garantia uns nivells de qualitat i d'especialització superiors. Nosaltres donem suport a aquestes polítiques raonables de concessió dels serveis públics, sempre i quan es garanteixi el servei, la qualitat, la transparència i el control per part de l'Administració. Aquest és el cas, i donem suport al Govern.

També donarem suport a aquests pressupostos perquè s'interessen per les dificultats del dia a dia dels nostres ciutadans, i també dels nostres visitants. La circulació a l'interior del territori és una dificultat que tots vivim. Els pressupostos preveuen unes partides molt destacables per desenvolupar el Pla sectorial de noves infraestructures. Les més rellevants poden ser: el túnel dels dos Valires... Miri Sr. Bartumeu, aprofitaré per parlar del túnel dels dos Valires. Jo estava present en aquesta reunió d'aquest hotel cèntric d'Escaldes, i vostè no hi era present. Lamento dir-li que el van informar malament. Perquè, miri, el Sr. ministre mai va dir que aquests 71 milions i escaig d'euros eren per la totalitat de l'obra del túnel dels dos Valires. Va dir que era per l'obra que es licitaria. El van informar malament. El vial de la Unió, l'acabament del túnel del Pont Pla, la variant de Sant Julià i de Santa Coloma, per un total en xarxa viària de més de 70 milions d'euros. La

realització d'aquestes obres millorarà, sens dubte, la circulació interna del país donant més qualitat de vida a tots els ciutadans.

La política inversora directa del Govern preveu més de 103 milions d'euros, la xifra més elevada que han tingut mai uns pressupostos generals de l'Estat.

I Srs. consellers, també donarem suport a aquests pressupostos perquè permetran una incentivació de l'economia mitjançant una partida més conseqüent a la promoció turística. En el pressupost d'enguany es va preveure el Pla de màrqueting, però per al 2005 el Govern ha considerat encara més prioritària l'acció promocional fora de les fronteres. A més, el pressupost seguirà donant suport a l'economia, com a òrgan de contractació, tant de persones com de serveis i obra pública. El Govern treballa amb més de 2.523 proveïdors diferents, que tenen una facturació mitja de l'ordre de 37.000 euros: i pel que fa als contractistes d'obres, són un total de 514 proveïdors, i una facturació mitja de 121.500 euros. I també voldria destacar que en aquest ordre de coses, el pressupost per al 2005 incrementa de forma substancial la contribució a la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra amb 50.000 euros suplementaris. Cal que el comerç segueixi sent competitiu, i així ho fomenta el pressupost per al 2005.

També donarem suport a aquests pressupostos per les garanties en matèria de seguretat ciutadana que ens dona, dotant de més agents i de més recursos, el Cos de Policia i el Centre Penitenciari.

Els consellers de la majoria donarem, també, suport a aquests pressupostos, també per la política coherent i adaptable en matèria social, que creix enguany un 13% fins a 6,7 milions d'euros. Els ajuts a les persones amb discapacitat creixen un 40%, i un 41% els convenis amb les organitzacions no governamentals andorranes. Cal destacar, també, els 896 mil euros que es destinen a la infància, la joventut i la família, amb els programes d'inserció sociolaboral, el Pla d'atenció a la dona, al Centre d'acolliment d'infants i el projecte de menors entre d'altres. També destaco amb satisfacció, l'entrada a tràmit parlamentari de les lleis de seguretat social i d'atenció social que garantiran un marc jurídic de la protecció social al nostre país sota les premisses del realisme, de la millora de les prestacions, sobretot a les vídues, de la cohesió i de la solidaritat social.

En un altre ordre de coses, però que és una de les preocupacions principals dels ciutadans, hem acollit molt favorablement la creació del Departament de l'Habitatge, que iniciarà els seus treballs amb un milió d'euros destinats als ajuts al lloguer d'habitatges per als joves, les famílies monoparentals, la gent gran

i els discapacitats, de manera prioritària. En matèria d'habitatges, també voldria destacar el projecte d'habitatges tutelats de la CASS per a gent gran, que donarà resposta a un col·lectiu que necessita una atenció específica per part de les administracions públiques.

I també donarem suport al pressupost del Govern perquè compleix amb l'objectiu d'incrementar substancialment l'ajut al tercer món, amb un augment del 35%, i arribar a 1,75 milions d'euros al 2005. Cal que redistribuïm la nostra riquesa, no només dins de casa, sinó també amb els que més ho necessiten fora. I en aquest sentit, voldria citar les declaracions recents dels dirigents de la UNICEF, que afirmen que, i cito: "Andorra és un dels països que més ajuda, a títol privat i públic", fi de citació.

Srs. consellers, també donarem suport a aquests pressupostos perquè proporcionen els mitjans per seguir una política realista, adequada i fructífera amb Europa, perquè estem satisfets de l'avenç que suposarà per al nostre país un acord de cooperació entre Andorra i la Comunitat Europea en matèries de cabdal importància com l'educació, el medi ambient, la cultura, la llengua, les xarxes de transport transfrontereres, etc. La política del Govern en matèria exterior ha estat culminada amb èxit, i n'estem satisfets: s'han conclòs els acords de cooperació i de fiscalitat de l'estalvi, amb uns termes favorables per al nostre país; a més, s'ha aconseguit el tracte comunitari dels nostres ciutadans quan viatgin fora de les fronteres, i el Govern ha iniciat les negociacions per l'encunyació d'euros andorrans, que podran ser un emblema de la nostra especificitat, de la nostra cultura, de promoció turística i de reconeixement internacional.

Per tant, Sr. síndic, no ens falten arguments per dir amb certesa que són aquests els pressupostos que li calen al nostre país, però això sí, amb una bona i rigorosa gestió pressupostària, basada en criteris d'eficiència, d'eficàcia i transparència.

Transparència, Sr. Bartumeu, ho repetim des de fa anys, i moltes vegades ens han donat la raó: els comptes públics no han estat mai tant transparents i tant objectius, com des que els liberals entràrem a gestionar-los. Una vegada més faré memòria per dir que la Llei general de les finances públiques, la Llei de creació del Tribunal de Comptes, la nova Llei de contractació pública, l'aprovació d'un Pla comptable del sector públic, els esforços de contenció i control de la despesa pública i la gestió basada en projectes i programes, per donar alguns exemples, són iniciatives dels liberals.

Tots aquests elements demostren la voluntat de no amagar res, sinó, al contrari, actuar amb claredat.

En conseqüència, i com a conclusió, Srs. consellers, pensem que els pressupostos que el Govern ha presentat són realistes, adaptats a les necessitats i creadors de riquesa interior. Pensem que aconseguiran l'objectiu de millor redistribució dels recursos i de millora de la cohesió social i del benestar comunitari. Per tot això, Sr. síndic, els consellers generals de la majoria donarem suport a aquests pressupostos, i votarem en contra de les esmenes presentades pels grups de l'oposició.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Govern intervé la Sra. ministra de Finances.

Teniu la paraula.

La Sra. Mireia Maestre:

Gràcies Sr. síndic.

Per fer unes quantes puntualitzacions.

Primer de tot el que volia dir, és que sí que toquem de peus a terra, i que es nota que les eleccions no només vénen per nosaltres, perquè ja es nota l'acidesa i la cruesa en la intervenció del Sr. Bartumeu, en els seus propòsits.

El que volia dir, és que la comptabilitat i la gestió pressupostària, potser a vostè no li semblen bé els principis que apliquem, però, bé, jo no puc estar d'acord amb el que vostè ens diu, perquè em sembla que és més aviat vostè el que cerca una comptabilitat que li doni la raó.

Perquè quan vostè ens diu, per exemple, que les despeses financeres no estan incloses dintre de les despeses corrents, m'agradaria que em digués a quin manual s'haurien d'incloure, i a més a més, m'agradaria saber per què vostè no les incloïa en el seu moment, quan feia vostè els pressupostos?

Després quan ens diu que la seguretat jurídica del pressupost està malmesa. En un moment vostès van fer un recurs sobre el pressupost, en aquell famós 1% de transferències d'inversió, i el Tribunal Constitucional ens va donar raó. Per tant, la seguretat jurídica, em sembla que no la vam malmetre, sinó que teníem raó al poder plantejar una esmena d'aquest tipus.

D'altra banda, i seguint també amb el tema comptable, ens diu que és clar, que nosaltres aquí fem una comptabilitat imaginativa o creativa, no sé ben bé que ha dit, que fem previsions, reajustaments. Llavors, jo voldria saber que si la comptabilitat no és única, què fa el Tribunal de Comptes? És que no està fiscalitzant els mateixos comptes, o és que té ell un

altre manual de comptabilitat que no és ni el seu ni el meu?

I després, quan ens està parlant un altre cop de quin és el dèficit de veritat, i que... nosaltres em sembla que no hem parlat que hi hagi un equilibri pressupostari en aquests pressupostos. Però, el Sr. Dallerès en un moment ens va fer una demanda d'informació per saber quin era el total del deute que podria ser el que vostès calculen; que tampoc és que estigui en els manuals. Però bé els hi vam donar tota la informació, perquè tinguessin tota la informació de tots aquells diners que a vostès els hi semblava que havien de computar com a deute. Els hi vam donar la informació, i per tant, també la tenen.

I per acabar amb aquest exemple també de comptabilitat pública, molts dels crèdits extraordinaris, per no dir tots, perquè no recordo, no es financen a través d'endeutament. Per tant, no anem a tirar d'endeutament per aquesta banda, perquè ho fem mitjançant transferències d'altres comptes, que també ha criticat per veure quins comptes fem servir, com per exemple l'últim dia. Vostè ha donat l'exemple que les despeses de l'eurovisió, les hem finançat amb obra pública. Doncs, sí, intentem no augmentar encara més el dèficit, sinó que el que intentem és fer unes previsions més prioritàries a l'hora de fer els crèdits extraordinaris.

D'altra banda, també voldria dir que aquest pressupost és força realista, quant a les previsions que hem fet d'ingressos, per exemple. El Sr. Jordi Mas ens deia que potser els ingressos no corresponien a la realitat de l'IMI, i ens deia que hauríem de veure què passava amb els comptes del 2004 i la realitat de l'IMI. Doncs, bé, dir-li que al 2004 vam fer una previsió prudent del 4% d'increment d'IMI, i fins ara el novembre ha estat del 6,3. Per tant, no crec que estiguem fora de les xifres raonables i objectives que podríem utilitzar en uns pressupostos.

I quan l'IPC el vam fer del 3% al juliol, és perquè esperàvem que no s'incrementés més. Ara sembla que serà del 3,2, 3,25 potser, encara no ho sabem, ho sabrem el mes de gener. Però crec que els criteris són força raonables i que també toquen de peus a terra.

Quan també ens deien, des dels dos portaveus de l'oposició, que baixa la inversió en educació, que també baixa la inversió en benestar comunitari. I tot això els hi puc dir que va en favor de la xarxa d'inversió pública que pujarà fins a 70 milions d'euros. I baixen, doncs, per exemple, les inversions en educació, i sobretot, en medi ambient, perquè en medi ambient s'han acabat les infraestructures, s'estan acabant les depuradores, els col·lectors, i

també s'estan acabant, doncs, les infraestructures escolars, que s'estan fent, però es fan al ritme en què es poden fer.

I d'altra banda, sí que és veritat, jo també lamento que els impostos indirectes no hagin pogut arribar abans, i que per tant, el finançament del pressupost hagi pogut ser més sostenible a partir de ja, del 2005. Crec que també és una bona cosa que s'hagin retardat, tal com es va dir en el Consell General d'aquell dia del mes de novembre, -em sembla si no m'equivoco-, que també va bé perquè l'economia es pugui preparar. És a dir, estem entre dos fils: un que l'Estat necessita més finançament, i que les empreses potser no estan a punt per assumir aquests costos. Doncs, miri, mentrestant ens financem amb un endeutament que creiem que és raonable, i que en el futur jo crec que no estarem sobreendeutant el Govern, ni molt menys.

Per tant, crec que el pressupost està basat en uns projectes que són molt clars, com el Sr. Cándid Naudi ha pogut explicar, quines són les prioritats concretes del Govern, i que no estem aquí amagant informació, ni estem fent una doble comptabilitat, ni res de tot això. Al contrari, estem mirant de fer-ho amb transparència, i tocant de peus a terra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Passarem a un altre torn d'intervencions dels grups parlamentaris.

Pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Pel mateix ordre de les intervencions, primer el president del Grup Parlamentari Liberal, que diu que un any més, efectivament, un any més no ens podem posar d'acord. Per tant, tampoc no cal que ens hi esforcem gaire.

Els criteris de Maastricht, bé, donarien peu a bastanta broma!

En la Llei de finances comunals vostè s'ha equivocat. Ha dit dos vegades el criteri que tots, -ha dit tots-, havien marcat. Li recordo que el CDA es va abstenir. Jo ja sé que vostè moltes vegades voldria donar per fet que el CDA està amb vostè, però em sembla que una vegada més s'ha equivocat.

Les tises en la política pressupostària, aquests nombrosos conceptes que jo he exposat en la lectura del pressupost que desapareixen, no m'ho ha mencionat.

Bé, diu que hi ha molta política social, que hi ha molta educació en aquests pressupostos. Bé, si s'eliminen projectes d'infraestructures escolars, hi ha molta educació. Doncs, potser sí.

Allò de la política de protecció del medi ambient, Déu n'hi do! Déu n'hi do!

El túnel dels dos Valires. Efectivament jo no hi era i ningú s'havia pensat que hi fos jo en aquesta reunió. Ni hi era, ni perillava que hi fos. Ara, constato que el que no m'ha desmentit és que el cost del túnel del Grau de la Sabata ha triplicat el pressupost inicial. No m'ho ha desmentit. Bé, almenys alguna cosa haurem aclarit.

Allò dels habitatges tutelats, miri, ara fa un moment la ministra de Finances, -i ara en parlarem-, ha fet marxa enrere en el temps. Feia temps, per cert, que no em tocava aquests records històrics. Vostè i jo, si hem de fer història, estàvem en un Govern que va haver d'accelerar les obres de construcció del nou hospital per l'angoixa derivada del fet que hi havia un hospital sota la tartera. I ara vostè, aquí, em ve a explicar, -vostè, perdó, el Grup Parlamentari Liberal-, la bondat d'un projecte de fer pisos tutelats al mateix edifici que nosaltres havíem hagut de buidar sota la tartera.

L'acord de cooperació, em sembla que avui no està en l'ordre del dia. Vostè ho dona com un element important del vot del seu grup parlamentari del pressupost. Miri, nosaltres, aquest migdia, hem entrat una esmena a la totalitat en relació amb la Proposta d'aprovació d'aquest acord de cooperació, i el dia que toqui discutir-la aquí al Consell General, ja ens manifestarem. Però, no és cap secret per a ningú que nosaltres no ho barregem amb el pressupost, però és evident que considerem que aquest acord de cooperació tampoc és el millor per a Andorra.

La ministra de Finances, l'acidesa, la cruesa, els diferents nivells de sensibilitat epidèrmica d'uns i altres no crec que hagin d'influir sobre els plantejaments polítics d'uns i altres. Crec no haver-me mogut de la més exquisida correcció en relació amb la seva persona, com perquè ara em digui que hi ha molta acidesa i molta cruesa. Jo ja sé que els seus assessors els hi continuen dient que cal fer-me passar pel dimoni personificat. Però bé, canvien d'assessors o canvien de discurs, però en tot cas, això no es correspon al que jo he dit abans.

Miri, jo de manuals no en tinc. Jo vaig estudiar una mica d'economia política a la facultat de dret, ja fa molts anys, però no me'ls miro gaire els manuals, li he de confessar. Però tampoc tinc assessors que em preparen les intervencions, i per tant, m'ho faig tot sol. I com que m'ho faig tot sol, amb l'ajuda de les

companyes i companys del grup, però no d'assessors, perquè, com ja s'ha dit en una altre punt de l'ordre del dia, tampoc tenim diners suficients com per tenir una flota d'assessors al nostre grup parlamentari, no és en un manual que ho hem anat a buscar. Nosaltres el que li hem volgut dir, i em sembla que, jo crec, s'ha entès força bé, és que si hi ha un endeutament, s'hauria d'explicar de manera que no semblés que no hi fos.

Del Tribunal Constitucional jo diria que vist el propi punt de l'ordre del dia, valdria més que no en parléssim sobre això de la seguretat jurídica, i que alguns hauríem d'acatar les sentències del Tribunal Constitucional. A mi em sembla que altres les haurien d'acatar més que nosaltres, i no tenen gaire pressa en fer-ho.

Pel que fa a l'eurovisió, jo no li he dit que han finançat en obra pública les despeses d'eurovisió, com vostè m'ha dit. Jo el que li he dit és que han retallat despeses d'obra pública d'inversió importants, ja que estem parlant, ja que el Grup Parlamentari Liberal decideix votar per aquest pressupost, entre altres coses, perquè es fan grans infraestructures viàries, jo li he recordat que s'havia retallat de la carretera general la Margineda-Santa Coloma, les despeses de l'eurovisió. Només he dit això.

Tampoc la ministra de Finances em contesta sobre les tises del pressupost. Diu que ja no hi ha tanta inversió en medi ambient perquè resulta que ja s'han acabat moltes infraestructures. Però jo no n'he parlat de medi ambient, he dit que no en parlava, n'he parlat per dir que no en parlava. Qui n'ha parlat és el president del seu grup parlamentari.

Però en educació no em pot pas dir que s'han acabat les infraestructures. Jo li he llegit que s'ha retallat, per no dir que s'han tallat del tot, doncs, obres d'infraestructura importants: una escola a Canillo, una altra escola a la vall d'Ordino, uns altres diners per un centre escolar a la vall d'Andorra-les Escaldes compromesos en un conveni internacional -ho torno a repetir. I vostè d'això me n'ha parlat. No té cap obligació de parlar-me'n, però és clar, no em parli de medi ambient, perquè nosaltres no n'hem parlat de medi ambient.

Res més. Gràcies.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Mixt, sí Sr. Jordi Mas teniu la paraula.

El Sr. Jordi Mas:

Gràcies Sr. síndic.

També reprenent el fil de les intervencions, faré referència al president del Grup Parlamentari Liberal. El primer tema ja l'ha comentat el company Jaume Bartumeu, la Llei de finances comunals. El nostre grup es va abstenir, i es va abstenir per una matèria molt concreta, i que suposo que aviat se'n tornarà a parlar en aquesta Sala, es va abstenir perquè el Grup Liberal tampoc va voler acceptar la nostra proposta sobre un tema de finançament, un càlcul d'endeutament dels comuns i societats. Però suposo que d'això se'n tornarà a parlar.

Vostè ha fet referència, molt per sobre, dels 10 anys de legislatura del Govern liberal, que els comptes quedaran endreçats, i estan ben endreçats, i sobretot també ha parlat de la transparència que hi ha des de què governen els liberals. Jo no vull entrar en polèmiques anteriors, ni a voler ressuscitar vells fantasmes, perquè sembla que cada vegada que es parla d'abans del 95, sembla que s'aixequen altres tendències. Però, jo la transparència penso que ja hi era en aquell moment, i si avui hi ha transparència, això ho veurem amb el tancament de la legislatura, i quan aflorin els comptes. És evident que hi ha el Tribunal de Comptes avui, i que és una garantia més. Però bé, jo sobre el que és l'endeutament real de l'Estat, ja sorgirà dins de la comptabilització quan sigui el moment.

En referència a la Sra. ministra de Finances, bé, als ingressos hi he fet referència sobretot a la disminució o a l'estancament, millor dit, dels ingressos previstos amb l'IMI. He dit que n'hi havia alguns que eren de signe negatiu, i per tant, això és preocupant pel futur. Globalment encara s'està incrementant, però també feia referència a l'economia del país, i veig que el president del Grup Liberal també n'ha fet referència sobre l'alentiment -jo he dit-, i potser algú ha estat més precís, que parlava d'estancament, el qual es traduirà realment sobre els ingressos de l'Estat i del Govern, en aquest cas.

Les lleis de l'ISI, jo parlava de... nosaltres vam recolzar les lleis de l'ISI, com molt bé sap. Vam aportar, doncs, una quantitat d'esmenes importants per intentar millorar-les, però en aquell mateix debat també fèiem referència a què això era un primer pas en el qual s'havia d'acabar modificant el sistema tributari, anant cap a un IVA generalitzat, i el que permetés es veuria en altres fases de tributació.

Per tant, allò que parlava de pedaços, entenc que a vegades poden ser injustos, però aquesta era la realitat que teníem i que s'havia d'haver iniciat a principis de la legislatura. Ha estat al final, doncs, bé, s'ha perdut aquest temps. Però el que penso que és important ressaltar, el que ja vaig dir en aquella ocasió, és que s'hagués estat treballant amb la modificació total del plantejament. Per això he

demanat que fóra, diria, urgent i necessari pel país poder tenir un pacte global sobre el finançament fiscal del país.

Per tant aquesta és la meua argumentació sobre les necessitats de recursos del Govern.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Liberal alguna altra intervenció?

Sr. Càndid Naudi teniu la paraula.

El Sr. Càndid Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, Sr. Bartumeu, amb el primer apartat del seu exposat hi estem d'acord. Jo intento convèncer-lo, vostè no es deixa. Per tant, no insistirem més, no? Estem totalment d'acord amb aquest tema.

Miri, també li he de donar la raó, Sr. Bartumeu, amb la Llei de finances comunals. Ha sigut un lapsus. Perdoni. I Sr. Mas, també me n'excuso de passada; jo pensava que l'havíem votat entre tots, i resulta que no és així. Me n'excuso. Però, pel significat pel que ho deia té exactament el mateix pes, no?

Miri, quant al Consell General, nosaltres no estem d'acord que el Consell General tingui un pla secundari. La diferència és que vostès no estan d'acord amb el pressupost i nosaltres sí. Aquesta és la diferència en aquest cas, Sr. Bartumeu.

Quant a les inversions de la CASS, a l'hospital o exhospital de Santa Coloma, miri estic d'acord amb vostè, Sr. Bartumeu. En aquell moment es va haver de prendre una sèrie de decisions i accions que eren les millors pel moment. Però jo crec que el temps ha passat, hi ha una sèrie d'estudis si recordo bé, que demostrin que una part d'aquest edifici es pot aprofitar, i es pot aprofitar amb proteccions. Per tant, nosaltres, si aquest edifici es pot aprofitar, es pot aprofitar amb garanties i amb proteccions, veiem també amb molt bons ulls que sigui aprofitat per a l'ús que hem parlat abans.

Miri, segurament res més, sinó que comentar, també, que al Sr. Jordi Mas, ja li he dit abans, m'he excusat per la Llei de finances comunals, estic també d'acord amb vostè, Sr. Mas, quant a la transparència, i només agrair-li, una altra vegada, que també estic d'acord amb vostè, que hi ha coses bones en aquest pressupost.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Govern?

Sí, té la paraula el Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies.

Jo només voldria fer de conclusió, per la part que respecta a Govern, alguna referència del que ha dit el Sr. Bartumeu, com és natural. Ha dit que sobre Maastricht en podria fer bastanta broma. No l'ha fet. Però Maastricht és una realitat. Hi ha uns paràmetres que a Maastricht fan servir, i nosaltres estem molt per sota d'aquests paràmetres, i és bo que sigui així.

Les escoles, ja li han contestat ara fa un moment. És cert que hi ha unes prioritats, i no es poden construir escoles allà on no hi ha terreny, encara de propietat, i, en tot cas, totes les construccions que es fan, encara que hagin aparentment disminuït d'un any per l'altre, com fa vostè en altres capítols, no tan importants des del punt de vista d'inversió, però també importants des del punt de vista social, el que pot induir a una conclusió diferent de la real, és dir que d'un any per l'altre es disminueix un capítol sense tenir en compte els anys anteriors. Perquè s'hauria de tenir en compte tots aquests anys anteriors. Perquè la incidència fa que en algun moment per algun projecte en concret, més car o més difícil o més avançat, -gràcies de tenir el terreny, per exemple per les escoles-, que s'hagin gastat més diners. Igual ha passat en medi ambient.

Vostè diu que no n'ha parlat, però ha dit: "Déu n'hi do!". D'això no n'ha parlat, però pot voler dir qualsevol cosa "Déu n'hi do!". Nosaltres hem dit el que hem de dir sobre el medi ambient.

Quant a..., el Sr. Cándid Naudi ha parlat ara mateix del tema de l'hospital. Vull incidir per aclarir-li. Vostè em sembla que vostè ho sap. En aquell espai hi ha una part que no és edificable, tot i les proteccions que hi han fet, i una part que va des d'urgències fins al pàrquing, que està sempre utilitzada, que és construïble. I és aquella part que es construirà. I a més a més, vull remarcar les proteccions que s'han fet per millorar la seguretat de la part que ja era segura: les ha fet el Govern. No les va voler pagar el Comú d'Andorra la Vella. Les vam haver de pagar nosaltres, perquè pensàvem que eren urgents i s'havien de fer, i no podíem estar discutint un any a veure qui les pagava sense fer-les. Les vam fer i les vam pagar, i no se'ns han pagat abans.

En altres casos també ha sigut així, no solament a Andorra la Vella. Ha estat en molts llocs que el Govern ha cregut que era prioritari fer determinades

mesures d'urgència, i les hem fet i les hem pagat. I aquesta és tota la zona del solà d'Enclar.

Jo diria d'una manera general, que aquest pressupost el que confirma, que és el que ha comentat abans la Sra. ministra, és que l'endeutament que podríem tenir, estem al 30% del que poden tenir els comuns d'Andorra per la nova Llei. I nosaltres tenim, a diferència dels comuns, doble control. Tenim el control parlamentari, que no és de cap manera el que vostè diu simbòlic, és un control parlamentari ben evident i ben clar, i una altra cosa és que tinguem una majoria, això és diferent. Això és diferent. Però els comuns no en tenen tant, perquè a sobre dels comuns hi ha el Tribunal de Comptes. A sobre nostre hi ha el Consell General, naturalment, i el Tribunal de Comptes també. Que tal com ha dit la Sra. ministra, no ens ha contradit cap de les coses que vostè ha dit ara.

Finalment, i ja si em permet d'una manera més distesa, com hem acabat algunes vegades parlant vostè i jo d'aquests temes, els assessors d'imatge per dir el que hem de dir aquí, i per voler-lo fer passar a vostè com el dolent. Escolti, no és això, cap assessor ens diu això. A veure, alguns assessors ens diuen que val més que no canviï mai el líder de l'oposició, però això és una opinió d'assessors.

Jo li voldria dir que, a vegades, la seva possible agressivitat, que ha disminuït en alguns temes i està disminuint en funció de què ens anem apropant a les eleccions, jo diria, com ha dit abans, que s'ho fa sol, que no cal que nosaltres ho destaquem, a vegades, i és un tarannà que cadascú és com és. És molt natural. Vostè abans se li ha escapat de dir que s'ho feia sol això dels comentaris sobre els textos. Nosaltres amb els assessors tampoc hi treballem en això. Naturalment, cadascun dels ministeris es prepara la seva feina, i pot tenir assessorament des del punt de vista tècnic amb coses de números. És cert. Això és així. Al Govern els tenim aquests números. Però a vegades no cal tenir assessors per donar una imatge o una altra imatge. No crec que necessitem fer servir això, de cap manera.

Jo el que constato és que aquests pressupostos són prou equilibrats, que l'endeutament global permanent en euros constants o en pessetes constants de fa 10 anys fins ara, està molt per sota del que podia, i del que hagués estat si hagués augmentat de la manera que estava augmentant, i per tant, em sembla que tenim tota la legitimitat de presentar-ho, i satisfets d'haver fet aquest pressupost.

Hi hauria una precisió a fer Sr. síndic, sobre l'al·lusió que ha fet el Sr. Bartumeu al túnel del Grau de la Sabata, que per al·lusió, si pogués ser, jo li demanaré si pot donar la paraula al Sr. Jordi Serra, perquè

contesti molt puntualment aquest tema que jo tècnicament no li puc dir sobre l'endeutament o sobre el cost d'aquests túnels.

El Sr. síndic general:

Sí, en tot cas sense entrar en el fons de la qüestió, només...

El Sr. Jordi Serra:

No, No.

Moltes gràcies Sr. síndic.

Aniré molt ràpid.

Quan vostè, Sr. Bartumeu, parla que s'ha triplicat el pressupost inicial del túnel del Grau de la Sabata, només dir-li que sí del pressupost inicial, però de l'excavació únicament. I l'excavació únicament era de 1.900 milions de pessetes, on hi va haver una desviació pressupostària de 130 milions, que ja es va contestar aquí al Consell General en una pregunta.

Dir-li que, *a posteriori*, i això no té res a veure amb l'inici de les obres ni amb el pressupost inicial. Hi va haver una perforació d'una galeria de serveis de 750 milions de pessetes. Van haver-hi uns accessos exteriors i acabaments interiors de l'ordre d'uns 8 milions d'euros, i uns equips de seguretat, control de túnels i semoforisacions externes i centre de control de trànsit del voltant d'uns 8 milions d'euros, que estarà adjudicat, si tot va bé, el dimecres d'aquesta setmana.

Vol dir que sí, que aquest túnel valdrà quasi 30 milions d'euros, vol dir tres vegades el pressupost inicial, però no té absolutament res a veure el pressupost del que es va treure, que era exclusivament una excavació amb un túnel totalment acabat i en funcionament. I recordar que és un túnel urbà, doncs, la seva seguretat ha de ser molt més accentuada.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Passem a un altre torn d'intervencions dels grups parlamentaris.

Sí, pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies.

Pel mateix ordre, el Sr. Càndid Naudi, ja ho diu ell, no cal que continuem. Ara, m'ha semblat que em

contestava al segon torn, coses que havia dit a la primera intervenció. Però, és igual.

Al Sr. cap de Govern, jo el que li volia dir, que podem fer broma en relació amb voler aplicar criteris de Maastrich en funció de la posició en què estàvem: amb segons què els apliquem, i amb segons què no els apliquem. És això el que volia dir. La paraula broma segurament no era l'adequada.

El tema de les escoles, nosaltres hem estudiat el pressupost en relació amb els anys anteriors. Per tant, la crítica que ens fa dient "no és que només ho diuen en aquest pressupost, no s'han mirat els anteriors"; ens els hem mirat i els hem citat i esmentat. I si es va al Diari de sessions i es mira la nostra intervenció de l'any passat es veurà que, a més a més, fem un seguiment d'això durant tota la legislatura.

També això de l'assessor d'imatge no cal que hi perdem temps. A mi no se m'ha escapat res, Sr. cap de Govern. Jo he dit la veritat, i no se m'ha escapat res. Jo he dit que aquestes intervencions no ens les preparem nosaltres, sense la intervenció d'assessors. No se'ns ha escapat res. Era absolutament voluntari, i a més, és un exercici de la veritat absoluta de com estem treballant, segurament no prou bé.

EL túnel del Grau de la Sabata, el ministre em diu que ha costat tres vegades més del que estava previst que costés, ja ho entenc prou. Estem d'acord. Estem d'acord en constatar que ha costat tres vegades més. No cal que em vingui aquí a fer disquisicions sobre que l'adjudicació era de buidar, i que ara em vingui a dir que és un túnel urbà, perquè si ell no ho sabia, jo ja ho sabia que era un túnel urbà. Per tant, les previsions del Govern liberal s'havien d'haver fet sabent el que costaria el túnel. I el túnel els hi ha costat tres vegades més del que es pensaven que els hi costaria.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Continuem amb els grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt alguna intervenció?

No?

Pel Grup Liberal?

Tampoc?

El Govern?

Sí, Sr. cap de Govern... Sr. Serra teniu la paraula.

El Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, Sr. Bartumeu, jo ja ho entenc que no em vulgui entendre. Li tornaré a repetir. L'adjudicació de la primera obra, el Govern liberal sabia molt bé el que li costaria. Primerament, si és un túnel urbà o no, també com vostè comprendrà, me'l conec tant o millor que vostè.

L'altra de les coses és que el pressupost que es dona a l'adjudicació, -i si no mal me'n recordo, en aquell moment era l'any 2001-, era exclusivament l'excavació. I en aquell moment vam dir que l'excavació valia, i es va adjudicar per 1.900 milions de pessetes. Mai, en cap moment es va dir que el túnel valia 1.900 milions de pessetes, exclusivament una excavació. Res més. Que ha valgut tres vegades més! Ja ho sabíem al principi que valia tres vegades més.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Dallerès pel Grup Socialdemòcrata.

El Sr. Josep Dallerès:

Per al·lusions.

El Sr. síndic general:

Sí, teniu la paraula.

El Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

És únicament per al·lusions, vist que... i potser sí que és un tema d'assessor, perquè últimament trobo que se'm fa sortir en tota una sèrie de moments que no tocaria, entenc jo, que no ve pas a to, i generalment lligat a elements de transparència i col·laboració.

Jo vaig fer una demanda d'informació, efectivament. Portava sobre si el Govern havia firmat o no pòlisses de crèdit. Era una demanda sobre el descobert. Portava única i exclusivament sobre això, no portava sobre res més. I efectivament, se'm va contestar perquè l'obligació era de contestar. Punt i res més. Aquesta era l'única realitat, no n'hi havia cap altra.

Ara bé, s'han dit tota una sèrie de coses referents a transparència. Jo només li recordaré, a la Sra. ministra, que durant quatre anys no l'hem pas vista sovint a la Comissió de Finances, i en canvi, si s'ha demanat col·laboració, també hi hem estat, amb més o menys ganes. I donaré per exemple l'últim seminari, un seminari sobre el sistema bancari, que potser no era pas el moment més adequat de fer, al

final de la legislatura. Hi vam participar, i no som pas els representants del Partit Socialdemòcrata que vam fallar.

Referent al Tribunal de Comptes, només recordar que el Tribunal de Comptes està acabat el 2002. Es porta un retràs a dins dels comptes, ha sortit de la Comissió de Finances fa una setmana o 15 dies la liquidació de comptes del 2002 amb un informe corresponent.

Hi ha elements que han sortit del Tribunal de Comptes anteriorment, i recordaré senzillament que ens ha arribat, últimament ha arribat una demanda de crèdit extraordinari aquí al Consell, que en tot cas ja es tramitarà; em dona la impressió, tot i que, no tinc tota la informació, que està bastant lligat a un element en relació amb el Tribunal de Comptes. És a dir, que em sembla que el debat s'ha de fer cada cosa al seu moment, i no crec que toqui avui el tema aquest.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Sí, Sra. ministra.

La Sra. Mireia Maestre:

Per respondre breument.

El Sr. síndic general:

Sí, podeu contestar breument sense entrar massa en el fons.

Teniu la paraula Sra. ministra de Finances.

La Sra. Mireia Maestre:

Quan he parlat de vostè no era per altra cosa que per dir que la informació es dona. Jo no dic si és amb col·laboració o no, que crec que hi ha sigut sempre amb la Comissió Legislativa de Finances, i crec que això hi és i s'ha de dir, sinó que com a exemple de què la informació s'ha donat, és en aquell cas; i no només hi havia el dèficit, sinó que també hi havia una altra demanda d'informació -em sembla, o potser me l'he inventat jo, no sé, però diria que no-, sobre totes les despeses futures que tenia el Govern concretes en aquell moment, i que podien correspondre a un endeutament futur del Govern, i que vam estar calculant tots els contractes d'obres que estaven avui vigents i que podien tenir repercussions sobre el futur. I era aquesta demanda d'informació a la qual em referia i sobre absolutament res més. Perquè crec que la

col·laboració amb la Comissió hi ha sigut sempre per part seva i per part meua, crec que també.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Cap més intervenció?

Bé, doncs, acabades les intervencions dono per acabat el debat, i procedirem tot seguit a la votació votant sí o no a les esmenes.

Sr. secretari general si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

M. I. Sra. Clara Pintat Rossell : No

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sr. Josep Ribera Ambatlle : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Óscar Rossell Margalef : No

M. I. Sr. Guillem Valdés Alemany : No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sra. Olga Areny Sánchez : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre : Sí

M. I. Sr. Jordi Daban Alsina : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Patrick García Ricart : Sí

M. I. Sr. Marcel Llovera Massana : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Jordi Mas Torres : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Càndid Naudi Mora : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau?

El Sr. Esteve López:

9 sí; 13 no.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació declaro desestimades les esmenes a la totalitat, i havent-se

presentat esmenes a l'articulat, el Projecte de Llei de pressupost seguirà el seu tràmit a la Comissió.

Abans de passar al punt següent de l'ordre del dia, farem una suspensió d'un quart d'hora. L'únic que al reprendre, us demanaré el màxim de puntualitat vista l'hora que és.

Gràcies.

(Són les 21.30h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 21.45h)

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió amb el punt número 4 de l'ordre del dia.

4. Examen i aprovació, si escau, de les esmenes a la totalitat presentades pels M. I. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i Joan Monegal Blasi, vicepresident del Grup Mixt, a l'Expedient d'expropiació, iniciat pel Comú d'Escaldes-Engordany, per l'eixamplament del carrer de la Urbanització de la partida dels Vilars, part baixa, que connecta amb la C.S. 300, Carretera dels Vilars.

La Proposta de declaració d'utilitat pública fou publicada en el Butlletí número 57/2004, del 15 de novembre. Els Grups Parlamentaris Socialdemòcrata i Mixt hi han presentat, respectivament, 2 esmenes a la totalitat, i han estat publicades al Butlletí número 65/2004, del 10 de desembre.

Demanaria als grups parlamentaris, de fer el debat i les esmenes conjuntament o per separat?

Doncs, conjuntament.

Passaríem a la defensa de les esmenes, que seguiran, com ho he dit en els altres punts, l'ordre cronològic d'entrada.

Per defensar l'esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata intervé el Sr. Francesc Casals.

Teniu la paraula.

El Sr. Francesc Casals:

Gràcies Sr. síndic.

L'esmena a la totalitat de l'expedient d'expropiació que avui sotmetem a l'aprovació del Consell General, estava ja, per part nostra, decidida i

redactada abans que es fes pública la sentència del Tribunal Constitucional referent a l'edifici Vilars I.

Hi havia, ja, arguments més que suficients que la justificaven: la consideració que, ateses les circumstàncies, la utilitat que justifica l'expedient d'expropiació es pot qualificar de tot, menys de pública, ja que, en el fons, el que se'ns demana és que legalitzem, pagant-ho amb diners públics, l'actuació al marge de la llei d'uns particulars, si fem cas del que ens diu la justícia. Se'ns demana igualment que donem per bona la negligència, per qualificar-ho d'alguna manera, tant del Comú d'Escaldes-Engordany com del Govern, a l'hora de lliurar els permisos de construcció; igualment, com la incapacitat d'aquestes dues administracions, -governades, per cert, pel Partit Liberal-, de buscar solucions al problema fins que s'hi ha vist empeses per l'acció de la justícia. Se'ns demana, igualment, que estalviem als promotors, a les referides administracions o a qui sigui, haver de compensar els compradors de bona fe de les vivendes ara en qüestió, tenint en compte no només allò que van invertir en la compra, sinó també, probablement, el pas del temps, l'evolució dels preus, els prejudicis morals i tots aquells danys que la situació els hagi pogut causar. Se'ns demana, igualment, que portem un cop duríssim a la imatge exterior d'Andorra, amb actuacions més dignes de l'illa dels pirates, que d'un país seriós i creïble.

No faltaven, doncs, arguments per no acceptar de contradir les sentències del Tribunal de batlles, i del Superior. Però és que, des d'aleshores, l'última instància, el Tribunal Constitucional ha dictat també sentència, afegint-se a la unanimitat de les dues anteriors. Recordo l'article 95.1 de la Constitució: "El Tribunal Constitucional és l'interpret suprem de la Constitució i les seves sentències vinculen els poders públics i els particulars".

Per tant, en aquest nostre Estat de dret democràtic, una situació com aquesta no deixa al Parlament cap possibilitat d'actuació que no sigui acceptar la decisió de la Justícia i fer tot el possible per facilitar-ne l'execució, rebutjant, de manera definitiva, l'aprovació de l'expedient d'expropiació; aprovació que significaria que aquest Consell General pren una decisió destinada exclusivament a evitar que es compleixi una resolució judicial, -o, millor dit-, tres resolucions successives.

I això, evidentment, constituïria un atac frontal, intolerable, a un dels fonaments de la democràcia: que és la separació dels tres poders i la necessària independència de la justícia.

Fa molts pocs dies a la premsa, el Sr. cap de Govern declarava que: "si l'Estat de dret depèn d'una

sentència, és que aquest Estat de dret és molt feble". I tant que pot dependre d'una sentència pel seguiment que se li dona a l'Estat de dret, Sr. Forné! Del que decidirem avui, aquí, en depèn, per exemple, que els ciutadans d'Andorra continuïn convençuts que la Constitució els garanteix a tots seguretat jurídica; és a dir, dit de forma més planera, que tothom sàpiga que tenir amics al comú, al Govern i a la majoria del Consell, no t'eximeix de complir allò que la Justícia et mana; que l'imperi de la llei és vigent a tots els nivells de l'Estat, del ciutadà més anònim fins al cap de l'Estat, a tots els nivells de la societat i a les institucions andorranes. Quina credibilitat li queda a la democràcia si el propi Parlament, el poder suprem de l'Estat, -com l'anomenem més d'una vegada-, practica l'abús d'aquest poder contra la sobirana independència de la Justícia?

Sr. Forné, vostè va començar governant un país que estava il·lusionat amb la Constitució que s'acabava de donar; i ara veurem o podem veure com acaba el seu mandat enmig dels dubtes de molta gent, sobre si calien tantes alforges constitucionals per aquesta misèria de càrrega antidemocràtica. És això, potser, el que volen? Que tothom sospiti que les institucions i els seus representants, només accepten les decisions judicials quan aquestes els són favorables? Quin exemple estem donant?

Les normes de l'Estat de dret, les regles del joc, estan molt per sobre dels partits polítics, i de les majories i les minories. No és lícit ni legítim, no hi ha dret que un partit polític abusi descaradament de la majoria absoluta, per posar en qüestió aquestes normes, que són el fonament del nostre sistema democràtic.

Sres. i Srs. consellers generals, si ningú ha estat capaç de resoldre aquesta situació, -la de l'edifici Vilars I i el que seguirà de l'edifici del costat-, abans de qualsevol procés judicial, si ningú ha sabut tan sols evitar que es produís, és culpa, exclusivament, de les dues institucions, Govern i Comú d'Escaldes-Engordany, governades dies ja, pel Partit Liberal i la seva manifesta incapacitat. Aquesta incapacitat i les seves conseqüències han portat ja les institucions andorranes a haver de passar la vergonya de veure com el propi Tribunal Constitucional ha de dir que constata que hi pot haver connivència entre els poders públics, per obstaculitzar l'acció de la Justícia.

Sr. síndic, Sres. i Srs. consellers generals, només queda aquesta assemblea, només queda aquest Consell General, per posar les coses al seu lloc, poder desmentir aquesta gravíssima acusació, i mantenir la dignitat de les nostres institucions, votant a favor de l'esmena i, per tant, contra l'expedient d'expropiació. Només els demano que, abans de votar, -i ho demano més particularment a la majoria liberal que

és la que té la decisió a les seves mans,- considerin si sortint avui de Casa de la Vall tindrien algun argument per explicar a la ciutadania que han acabat la legislatura prenent una decisió destinada, exclusivament, a obstaculitzar o impedir l'acció de la Justícia en exercici que rellevaria de la més absoluta irresponsabilitat.

He dit Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

A continuació, per defensar l'esmena del Grup Mixt, té la paraula el Sr. Josep Ribera.

El Sr. Josep Ribera:

Gràcies Sr. síndic.

La referida esmena a la totalitat, entenem que és obligat d'interposar-la, ja que la decisió de declaració pública de l'òrgan expropiant està viciada per diversos aspectes.

En primer lloc, hem de constatar que com a requisit previ per tal d'eixamplar un vial, és que aquest sigui públic. Però segons els afectats pel procediment d'expropiació del vial en qüestió, del qual es pretén l'eixamplament, aquest no era públic. El Comú d'Escaldes-Engordany, no pot haver acceptat, fins i tot, davant d'una eventual cessió del mateix dit carrer, perquè les infraestructures no han estat mai fetes.

Davant la normativa general d'urbanisme de la Parròquia d'Escaldes-Engordany, veiem que se sotmet tota acceptació de vials, al lliurament de serveis després, i de la comprovació de la corporació comunal corresponent. Mancant, doncs, aquests requisits, esdevé d'inici legalment impossible que el Comú d'Escaldes-Engordany accepti el camí, perquè aquest esdevingui públic, i així, es produeixi la primera de les condicions per tal de poder eixamplar dit vial.

Si l'acte de l'Administració contradiu, doncs, la legalitat, aquest esdevé nul i, per tant, no es pot fonamentar el procediment d'expropiació en el mateix.

Però, el segon raonament que també ens porta a la conclusió que el procediment d'expropiació no és procedent en el cas que ens ocupa, és que la veritable raó de l'aplicació de dit procediment, no resideix en la utilitat pública, sinó en la utilitat privada del particular constructor dels edificis que s'han d'enderrocar parcialment en virtut de la sentència del Tribunal Superior d'Andorra recaiguda en la causa que contraposava els particulars afectats pel procediment expropiatori contra el Govern, el

Comú d'Escaldes-Engordany i, com diem, la societat constructora.

Com ja sabem, la proposició d'expropiació ha de fonamentar-se en una veritable declaració d'utilitat pública i de necessitat d'ocupació, i el Consell General ha d'acordar en ple les declaracions d'utilitat pública i necessitat d'ocupació dels béns o l'adquisició dels drets de l'expedient d'expropiació.

Com hem dit en el punt anterior, no hi ha utilitat pública, doncs l'eixamplament que es pretén afecta un carrer privat, quina cessió per esdevenir públic no és possible, ja que no ha estat dotat de les infraestructures que les ordinacions comunals imposen. Cal afegir que aquestes ordinacions no poden haver-se modificat atenent que la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme vigent, estableix que mentre no s'aprovi el Pla d'urbanisme corresponent, no es poden modificar les ordinacions parroquials.

Per tant, un carrer privat, mai pot ésser eixamplat al·legant utilitat pública.

Per altra banda, en el segon punt citat, veiem com l'objectiu real de l'eixamplament, -declarat d'aquesta manera sobtada-, s'ha produït, atenent la sentència del Tribunal Superior que comina a l'Administració a l'enderroc de part dels edificis afectats. Per tant, la decisió de l'Administració expropiant s'ha adoptat per sortir al pas de la decisió dels tribunals, cercant una solució *de facto*, que permeti eludir els efectes de dita sentència, tot el que planerament podríem qualificar com un atac a la decisió dels tribunals jurisdiccionals.

En aquest sentit podríem sintèticament dir que no es pot proclamar una utilitat pública i utilitzar la Llei d'expropiació, per al benefici d'un particular.

Endemés, hem de ser conscients que aquest Parlament no pot limitar el dret constitucional a la propietat privada, si no és per una raó i fonament d'interès exclusivament públic. Un error en una decisió d'aquesta magnitud, endemés de crear un precedent, ens podria portar a veure compromesa la decisió del Consell General davant del Tribunal Constitucional i, fins i tot, del Tribunal Europeu dels Drets de l'Home.

No podem crear una complicitat del Consell General en un expedient quina única raó de ser persegueix evitar el compliment d'una sentència judicial. El nostre Estat de dret no possibilita, en definitiva, actituds com les analitzades.

La Llei d'expropiació, de fet, únicament contempla la possibilitat d'eixamplar una via pública ja existent, expropiant els contorns de la mateixa o, expropiant

uns terrenys privats per tal de construir-hi una via pública.

En el cas que ens ocupa però, el vial és privat i ja és existent, tot el que fa que no siguin d'aplicació cap dels dos supòsits esmentats, ja que no es tracta d'eixamplar una via pública existent, sinó que és una via privada, com hem dit. Tampoc es tracta de construir *ex novo* una nova via pública expropiant uns terrenys privats, ja que ja existeix una via, malgrat que aquesta és privada i no pública.

Però insistim en el fet que més enllà d'aquesta irregularitat, que ja desvirtua d'inici la licitud del procediment expropiatori que ens afecta, ens resulta necessari i obligat, també, recordar que la Constitució del Principat d'Andorra en l'article 27 estableix que ningú pot ésser privat dels seus béns o drets, si no és per causa justificada d'interès públic. La Llei d'expropiació reproduïx aquesta disposició en l'article 1.2. Per tant, més enllà del requisit abans indicat d'interès públic, també s'afegeix que la causa que promogui l'expropiació sigui justificada.

Però la causa, a nosaltres ens resulta obligat dir que no és justificada. A la vista de l'expedient d'expropiació, cal recordar que en aquell indret i amb motiu de l'amplada del carrer, ja s'ha produït un litigi, que ha promogut una sentència del Tribunal Superior, que a l'empara de la normativa constructiva vigent, determina que un carrer que no justifiqui els 8 metres d'amplada, no podrà llinar amb edificis de més de 12,50 metres d'alçada, circumstància que va incomplir la constructora dels edificis afectats per l'enderroc, amb autorització del comú.

Entenem, doncs, en l'expedient d'expropiació una maniobra per, justament, no complir la sentència al·ludida, tot el que també ens porta a la conclusió que el procediment, per tant, no engloba cap justificació al respecte o si més no, la justificació és justament l'incompliment de dita decisió judicial, circumstància que encara ens porta a tenir major convicció en la nostra oposició a dit expedient i, per tant, a promoure l'esmena a la totalitat formulada.

No és lícit, des del nostre punt de vista, que havent recaigut una sentència que commina a l'enderroc dels referits edificis en el tros que sobrepassin els 12,50 metres d'alçada legals, i havent-se ultrapassat el termini que faculta el Codi de l'Administració per a una execució voluntària de l'Administració per a procedir a dit enderroc, aquest encara no s'hagi produït, i tot al contrari, mentrestant, s'hagi promogut un expedient d'expropiació amb la clara finalitat de no complir la decisió judicial.

Si en el seu moment es varen construir unes edificacions que ultrapassen la normativa

constructiva vigent, aquests, com diu la decisió judicial invocada, han d'ésser enderrocats en la part que excedeix a dita normativa. No es pot, amb l'ànim exclusivament d'evitar aquest enderroc, treure eficàcia a una sentència ferma, fer trontollar el principi de jurisdicció i de seguretat jurídica previstos en la Constitució, i vulnerant aquests aspectes, fins i tot, procedir a l'expropiació d'una porció de domini privat als particulars que per altra banda han promogut aquella causa jurisdiccional.

Podríem afegir a aquesta cadena d'esdeveniments que, d'aprovar-se l'expedient d'expropiació, els particulars afectats que han promogut la causa quina la sentència de la qual els hi ha reconegut els seus drets, ara, endemés de veure com la sentència no s'executa, i haver de suportar el perjudici que els va instar a endegar el judici, hagin de satisfer una plusvàlua en l'aplicació del procediment d'expropiació. Òbviament, tot plegat resulta d'una excessiva perversitat.

Per altra banda, també detectem una altra greu mancança que és el fet que la memòria explicativa de l'expropiació manca de tota fonamentació o motivació. De fet, per a justificar la utilitat pública, se'ns diu lacònicament que el projecte mereix la declaració d'utilitat pública i que resulta necessària l'ocupació total o parcial dels béns compresos en el projecte, passant d'immediat a detallar, concretar els béns o superfícies afectats i l'abast de l'afectació.

L'Administració no disposa d'una potestat expropiatòria abstracta que faculti que aquesta pugui portar-se a terme a lliure arbitri de l'Administració. En el nostre ordenament jurídic s'exigeix que sigui una causa justificada i, òbviament, com venim recordant, que existeixi en dita finalitat la utilitat pública o necessitat d'ocupació. La declaració legal genèrica d'utilitat pública ha de ser concretada, segons estableix la nostra Llei d'expropiació, per un acte exprés, en aquest cas, del Ple del Consell General que reconegui i constati, justament, que en el supòsit concret, estem davant efectivament d'una declaració d'utilitat pública, susceptible de legitimar la imposició del sacrifici que l'expropiació imposa als particulars.

Per les raons ja exposades, insistim que en la nostra opinió, no hi ha causa d'utilitat pública en l'expedient que analitzem.

Moltes gràcies

El Sr. síndic general:

El Govern vol intervenir ara o al final?

Al final?

Doncs, pel Grup Liberal té la paraula el Sr. Càndid Naudi.

El Sr. Càndid Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, avui, Srs. consellers, amb aquest expedient d'expropiació assistim al que se'n diu la cerimònia de la confusió. Per aclarir aquest confús debat existent en aquesta Cambra, profusament mencionat als mitjans de comunicació, cal recordar que els articles 7 i 15 de la Llei d'expropiació, atribueixen al Consell General l'examen de l'expedient d'expropiació per acordar en Ple, en el seu cas, la declaració d'utilitat pública i de necessitat d'ocupació o adquisició Declaracions, aquestes, que únicament poden ser aprovades pel Consell General.

L'expedient d'expropiació iniciat pel Comú d'Escaldes-Engordany, relatiu a l'eixamplament del carrer de la urbanització de la partida dels Vilars part baixa, que connecta amb la carretera secundària número 300, carretera dels Vilars, i l'informe raonat tramès pel Govern al Consell General, juntament amb totes les peces de l'expedient, incloses les observacions i les impugnacions rebudes, justifiquen plenament, a criteri del Grup Parlamentari Liberal, la declaració d'utilitat pública de l'obra projectada i la necessitat d'ocupació i d'adquisició dels terrenys afectats.

La comesa del Consell General és, doncs, avui ben clara i limitada a la seva funció, i en aplicació del principi de legalitat, s'ha de cenyir al que la llei disposa, sense que li escaigui entrar en altres consideracions estranyes a l'expedient d'expropiació.

Lectura feta de l'expedient i del complet informe raonat tramès pel Govern, en què es manifesta favorable a l'expropiació demanada pel Comú d'Escaldes-Engordany, en resulta clara la utilitat pública de l'obra projectada, i la necessitat d'ocupació dels terrenys afectats per la mateixa.

L'article 27 de la Constitució permet l'expropiació de béns i drets per causa d'interès públic, mitjançant la justa indemnització i d'acord amb el procediment establert per la Llei.

La Llei d'expropiació, del 3 de desembre de 1993, regula l'expropiació reiterant el criteri d'interès públic que ha de ser-ne la causa atribuïnt, en tot cas, al Consell General, la declaració concreta d'utilitat pública de l'obra projectada.

La causa d'interès públic i la utilitat pública de l'obra són qüestions que s'han de valorar i constatar en cada cas, però no hi ha dubte que la causa d'interès públic i la utilitat pública de l'obra són indiscutibles, quan es tracta de la realització o millora d'un servei o

obra pública que constitueix una competència d'una administració pública, i aquest és el cas de la construcció o de l'eixamplament d'un vial per dues raons bàsiques.

En primer lloc, perquè la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, article 4.1, els atribueix com a competència pròpia, la gestió de les infraestructures viàries, així com la construcció i la millora de les vies públiques urbanes. I En segon lloc, perquè la mateixa Llei d'expropiació conté implícit l'interès públic a efectes d'expropiació per a la construcció o l'eixamplament de vials, quan regula de forma específica aquest supòsit expropiatori en el seu títol cinquè.

Tractant-se, doncs, d'un vial públic de competència comunal, no pot ser objecte de discussió l'existència d'un interès públic, legitimador d'una acció expropiatòria. La titularitat pública del bé i la seva destinació a l'ús per al públic en general, són elements concloents en aquest cas. Com també ho són addicionalment, les previsions del Pla d'ordenació i urbanisme parroquial en curs de redacció, on es preveu l'ordenació urbanística de la unitat d'actuació corresponent a la zona, amb la previsió d'un vial que ha de tenir 8 metres d'amplada en tot el seu traçat.

D'acord amb aquestes consideracions, no hi ha cap inconvenient en aprovar un procediment expropiatori a iniciativa del Comú d'Escaldes-Engordany, amb la finalitat d'eixamplar el vial perquè passi a tenir l'amplada esmentada de 8 metres en tota la seva extensió. Aquesta iniciativa té com a referència clara l'exercici d'una competència comunal, no contradiu el règim urbanístic vigent, i és coherent amb les previsions del futur Pla d'ordenació i urbanisme parroquial.

Abans de continuar, Sr. Casals, li diré que nosaltres no volem afavorir a ningú, respectem l'Estat de dret, i acceptem les decisions judicials. I per reafirmar-li això, li diré el que segueix.

Cal precisar que les sentències relatives a la demolició a què es refereix l'oposició i el present expedient d'expropiació, no poden fer perdre de vista la seva separació i la seva compatibilitat. Certament, les sentències han anul·lat una llicència d'obres, i contenen un manament d'enderrocament de part de les edificacions. Tot això com a causa de l'amplada insuficient del carrer. Però, això no exclou que el comú pugui iniciar un procediment expropiatori per a l'eixamplament del vial.

Les sentències no prohibeixen ni directament ni indirectament aquesta possibilitat, i es tracta, com ja s'ha dit, d'una actuació adoptada en ús de les atribucions que l'ordenament jurídic atorga a

l'Administració pública comunal, competència sobre vials públics i exercici de la potestat expropiatòria.

L'actuació expropiatòria no pot considerar-se, doncs, com una acció d'incompliment de les sentències, per dues raons que semblen força òbvies.

En primer lloc, perquè l'expropiació no contradiu les sentències. Aquestes declaren la nul·litat d'una llicència i contenen un mandat d'enderrocaments d'uns edificis. Per contra, l'acció expropiatòria té una finalitat específica, i objectivament no incompatible amb aquelles. Com és la de realitzar unes obres d'eixamplament del carrer, iniciativa que no prohibeix, en cap cas, les sentències i que es troba emparada per les lleis administratives.

En segon lloc, perquè l'execució de les sentències no té, en aquest cas, com a destinatària l'Administració. Es tracta d'una qüestió que afecta la propietat de l'immoble i els tribunals, tal com es desprèn dels articles 100 i 101 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal.

Finalment, cal tenir present que l'expropiació no paralitza per si mateixa l'execució, perquè, com ja s'ha dit abans, les decisions sobre l'execució corresponen als tribunals.

S'aprecia, doncs, la concurrència d'un interès públic objectiu de l'expropiació, difícilment discutible quan es tracta d'una obra d'eixamplament d'un carrer públic, segons detalla l'informe raonat del Govern, especialment quan així està projectat en el Pla d'ordenació i urbanisme parroquial en curs d'aprovació; i beneficia a tothom per la millora de la capacitat vial que significa.

Per totes aquestes raons, el Grup Parlamentari Liberal considera que l'obra projectada pel Comú d'Escaldes-Engordany mereix la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació i d'adquisició dels terrenys afectats, i hi votarà favorablement.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

El Govern?

Sr. ministre d'Ordenament Territorial teniu la paraula.

El Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Com és ben sabut, l'article 2 de la Llei d'expropiació disposa que "els expedients d'expropiació forçosa poden ser iniciats pel Govern i pels comuns". En el present cas, l'expedient d'expropiació que avui se sotmet a la consideració del Consell General, ha

estat iniciat pel Comú d'Escaldes-Engordany, i té per objecte l'eixamplament del carrer de la urbanització de la partida del Vilars part baixa, que connecta amb la carretera secundària número 300, anomenada carretera dels Vilars.

Tractant-se d'un expedient d'expropiació iniciat per un comú en exercici de les competències que té legalment atribuïdes, l'actuació del Govern s'ha ajustat estrictament a les prescripcions dels articles 9 i 13 de la Llei d'expropiació.

I així, en primer lloc, s'ha verificat l'existència en l'expedient dels documents a què es refereix l'article 9 de la Llei d'expropiació, concretament la memòria explicativa fixant la finalitat, l'objecte i l'abast de l'expropiació; i raonant els motius pels quals el projecte mereix la declaració d'utilitat pública, i resulta necessària l'ocupació de les superfícies de terreny afectades, els plànols i altres documentacions que a criteri del Comú d'Escaldes-Engordany abona la pretensió d'expropiació, amb el resultat que en l'expedient hi figura tota la documentació fixada per la Llei.

D'altra banda, complint la comesa que l'article 10 de la Llei d'expropiació encomana al Govern, l'expedient s'ha sotmès a informació pública per dues vegades, dins els terminis fixats per la Llei, mitjançant la corresponent publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, i la notificació personal als propietaris afectats, a fi que poguessin consultar l'expedient i efectuar les observacions i al·legacions oportunes. Cosa que han fet, permetent corregir alguns errors materials que hi figuraven.

Finalment, complint les disposicions de l'article 13 de la mateixa Llei, el Govern ha tramès al Consell General totes les peces de l'expedient, incloses les observacions i les impugnacions rebudes, juntament amb l'informe raonat en el què es proposa l'aprovació de la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació.

Correspon avui al Ple del Consell General l'examen de l'expedient, i l'aprovació, si escau, de la declaració d'utilitat pública demanada pel Comú d'Escaldes-Engordany.

Per la seva part, el Govern, que ja s'ha pronunciat com ho disposa la vigent Llei d'expropiació, emet el corresponent informe raonat que és favorable a l'expropiació demanada pel Comú d'Escaldes-Engordany.

No repetiré les consideracions que consten en l'informe raonat del que tenen coneixement tots els Srs. consellers generals, per haver estat publicat en el Butlletí del Consell General número 57, del 15 de novembre del 2004, i al que em remeto íntegrament.

Recordaré, no obstant, que ben lluny d'algunes manifestacions que s'han pogut escoltar per part d'alguns membres de l'oposició, el Govern no creu que amb l'expedient d'expropiació s'estigui produint cap trencament dels principis, i postulats de l'Estat de dret; i encara menys cap enfrontament amb els òrgans de l'Administració de Justícia, que mereixen tot el respecte i reconeixement per part del Govern, que ha acatat sempre les seves decisions, com no podria ser d'altra manera, en aplicació dels principis de separació de poders configurats per la nostra Constitució.

L'esforç d'intentar fer-ho veure així, i per intentar enterbolir les relacions institucionals és, al nostre criteri, ben estèril. Perquè d'una simple lectura de l'informe raonat del Govern se'n desprèn una senzilla i simple realitat, que consisteix en un expedient d'expropiació que no té, ni pot tenir, cap més abast del que la Llei d'expropiació li atorga, que és la declaració d'utilitat pública de l'eixamplament d'un vial i la necessitat d'ocupació dels béns afectats per l'eixamplament: un bocí de terreny de 3,20 metres quadrats, -3,20 metres quadrats-, propietat del Sr. Josep Vidal Escoll, i una llenca de terreny de 32, 20 metres quadrats, sí senyors, 32,20 metres quadrats, propietat del Sr. Josep Guilan González.

Concretament, en primer lloc, la causa *expropiandi* existeix i consisteix, precisament, en l'eixamplament del carrer de la Urbanització dels Vilars, part baixa, que connecta amb la carretera secundària dels Vilars. D'altra banda, el Comú gaudeix de la competència necessària per a l'inici de l'expedient en virtut de l'article 2 de la Llei d'expropiació. També el comú gaudeix, igualment, de la competència sobre la matèria per sol·licitar l'expropiació, tant en mèrits de l'article 79 de la Constitució, que reconeix i garanteix als comuns el seu funcionament sota el principi d'autogovern, com de l'article 80 de la Constitució, que en l'àmbit de l'autonomia administrativa atribueix als comuns competències en matèria d'urbanisme i vies públiques. I per acabar, el Comú té, igualment, competències en mèrits de la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, que en el seu article 4 atribueix als comuns competències relatives a les infraestructures viàries i de serveis, i la millora de les vies públiques urbanes.

Disposicions concordants amb l'article 67 de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, segons el qual, són instruments d'ordenació dels comuns, els plans d'ordenació i urbanisme parroquials que han de contenir entre altres extrems, el traçat i les característiques de la xarxa viària, i les seves servituds. Aquest referent a la Constitució, a la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, i a la Llei general d'ordenació del territori i

urbanisme constitueixen, a criteri del Govern, autèntics títols competencials específics i adequats per a la declaració d'utilitat pública que el Comú d'Escaldes-Engordany ens demana. I per aquesta raó, d'acord amb l'informe raonat ja emès pel Govern en compliment de l'article 13 de la Llei d'expropiació, es proposa al Consell General l'aprovació de la declaració pública demanada, i la necessitat d'ocupació dels terrenys afectats, sense necessitat d'altres consideracions, que serien, totes elles, espúries i alienes a l'expedient d'expropiació.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Passem a altres intervencions dels grups parlamentaris.

Sí, Sr. Francesc Casals, pel Grup Socialdemòcrata, teniu la paraula.

El Sr. Francesc Casals:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, en primer lloc, nosaltres no discutim, ni jo he discutit en la meua intervenció ni les competències dels comuns, ni que la sentència mana ordenar eixamplar cap carrer, ni ho prohibeixi, que això està clar per a tothom.

A mi el que m'agradaria, abans de continuar explicant, és que tothom que ha de votar avui, a demés de l'informe raonat i del demés, hi anés en aquell carrer, i s'adonaria precisament del que ha dit vostè, Sr. ministre, que estem parlant de 3 metres per un costat i 6 per l'altre; estem parlant d'una amplada de 20-25 centímetres. Què vull dir?

El Pla d'urbanisme no està aprovat. Per tant, urgència per eixamplar un carrer, que a demés no va enlloc, i els dies que estarà a portar enlloc més que a les vivendes afectades i a casa dels veïns. Casualitat! Les tres sentències diuen que hi ha unes vivendes, allà, que són il·legals, i són il·legals pel fet que el carrer no fa l'amplada que ha de fer. I ara, resulta que, de cop i volta, el Comú d'Escaldes-Engordany li ha nascut l'emergència d'eixamplar aquell carrer, perquè serà 20 centímetres més ample, que ara no hi són.

Això Sr. ministre i Sr. Naudi, els arguments que heu donat i, evidentment, l'informe ja l'hem llegit i demés, però això no s'ho creu ningú. Vostès tenen la majoria. Aprovaran l'expedient i no en parlarem més. Però utilitat pública en aquell cas no la pot demostrar a ningú. Aquell carrer, el Comú d'Escaldes encara no ha aprovat definitivament com serà, perquè el Pla d'urbanisme no està aprovat, i

amb la necessitat de vials que tenim a Escaldes és curiós que abans d'aprovar el Pla d'urbanisme, engeguem l'expropiació d'aquell carrer que haurà resolt tots els problemes, quan no surt enlloc només que en aquelles vivendes.

Per això us demano, a les senyores i senyors consellers que no ho coneixen, que pugin i s'ho mirin, i veuran que no hi ha absolutament cap més utilitat que la d'anul·lar les tres sentències que manen enderrocar unes vivendes, que s'han d'enderrocar perquè el carrer fa 7,80 metres i no en fa 8. Utilitat de passar-hi millor que ara no existeix, i ho podran constatar. Utilitat que aquest vial porti a un altre lloc tampoc no existeix, i també ho podran constatar.

Per tant, em reitero en l'afirmació que he fet en nom del meu grup parlamentari. Aquí tenim unes sentències judicials que ens manen una feina, i estem prenent avui una mesura exclusivament destinada a què aquella mesura d'enderroc no es compleixi, -exclusivament destinada. I aquí som al Parlament d'Andorra, al Consell General, i no som -amb tot el respecte -al Cos de Bombers, quan es crema el Comú d'Escaldes o el Ministeri d'Ordenament Territorial. Repeteixo el que he dit en la meua intervenció, en nom del meu grup parlamentari, a nosaltres això ens sembla una burla a la separació de poders, no devem ser els únics, perquè hi ha alguna veu de la Justícia, -oficiosament-, que s'ha manifestat, i si ho vol fer oficialment, evidentment, ja ho farà, i allà no hi ha més utilitat que la de legalitzar aquelles vivendes.

Per tant, ja dic, com sempre, vostès són 17, avui curiosament són una dotzena, però és igual, són els suficients per aprovar l'expedient i tirar endavant. Jo no penso discutir gaires hores, però és una evidència que tothom coneix, que no hi ha més utilitat en aquell carrer que la privada, de legalitzar, i a sobre a les costelles d'aquell que legalment s'ha queixat perquè s'ha vist perjudicat. Doncs, no només es queixa, sinó que a més l'expropiarem a ell, i amb diners públics eixamplarem un carrer per legalitzar, doncs, una construcció que tres instàncies seguides han declarat il·legal.

Jo imagino, -no hi sóc ni al Tribunal de Batlles, ni al Superior, ni al Constitucional-, però imagino que el Comú d'Escaldes, aquests arguments de l'informe raonat, abans d'arribar on som, que és al Consell General, com que li han caigut tres plets, un darrera de l'altre, suposo que devia portar aquesta documentació, i cap instància judicial no l'ha considerat aquesta utilitat pública. És curiós, però bé, com que sou la majoria, també deveu tenir la veritat absoluta i deveu ser els únics.

Jo repeteixo, per favor, pugeu a mirar aquell carrer, ja haurem votat avui, vol dir que no hi ha cap compromís, i veureu quina utilitat pública hi ha en eixamplar-lo d'un pam per banda.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Mixt alguna intervenció?

Sí, Sr. Jordi Mas, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Mas:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Molt breument, només per dir que nosaltres hem presentat una esmena a la totalitat sobre l'efecte que ha explicat el company Josep Ribera, però que en cap cas tenim la confusió que el comú pot instaurar els expedients d'expropiació al Consell, tal com està previst en la legislació vigent. Per tant, respectem plenament el que és la competència de cada comú per poder entaular l'expedient d'expropiació.

Però només volia ressaltar alguna cosa més que ja s'ha dit, també, que és el vial públic. Nosaltres hem fet referència, explícitament, a l'acceptació del vial públic per poder presentar l'expedient d'expropiació, i aquest vial, amb la informació que hem vist dins de la documentació, no ha estat acceptada totalment, sinó que el comú va fer una acceptació, -jo diria-, subordinada, a què es fessin les infraestructures necessàries encara que no s'hagués fet mai.

Aquesta és una situació que ens ve a completar la nostra posició en l'expedient d'expropiació. I ja no entraré en més valoracions de tribunals, sinó que, únicament, a la vista de la documentació que se'ns presenta, no tenim el mateix criteri que ha tingut el Govern amb aquest expedient.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Liberal alguna intervenció?

Sí, Sr. Guillem Valdés teniu la paraula.

El Sr. Guillem Valdés:

Sí, gràcies Sr. síndic.

A veure, després d'escoltar les diferents intervencions que hi han hagut a nivell parlamentari, jo avui he d'admetre la meua gran sorpresa pels arguments esgrimits. I m'han sorprès, no pas perquè no fossin previsibles, perquè, evidentment, al contrari són els mateixos arguments

i advertències que hem anat recollint a la premsa diària durant els últims dies.

El que no lliga, i aquí xoco amb vostè, Sr. Casals, és que aquests tipus d'arguments només cauen dins d'aquesta Sala, dins del Parlament. Del que avui es tracta, senyors, és d'un expedient d'expropiació presentat per un comú en un context, -en això hi estem d'acord-, força complicat. Són vostès els que insisteixen, i ho han fet durant els últims dies a nivell de premsa, en parlar de judicis, instàncies i recursos dels quals, com a parlamentaris, hauríem de quedar al marge, els uns i els altres. Ja ho anunciava el Sr. Bartumeu fa una estona, vostè ho acaba de repetir ara. El respecte a l'acceptació o no de decisions de la Justícia. Escolti la decisió de la Justícia l'hem acatat sempre, en un sentit o en un altre. A diferència de vostès, que fa menys d'una setmana criticàven durament una sentència de la Fiscalia sobre una presumpta denúncia sense fonament de malversació de cabals públics.

En qualsevol cas, li recordo que el recurs d'empara al que vostè ha fet al·lusió, no implica, en cap cas, el Consell General. És un recurs que demana que s'executi una sentència judicial, al qual, insisteixo, penso que el Consell General s'ha de quedar completament al marge, i ser respectuós, com vostè molt bé deia, de la separació de poders.

En tot cas, insisteixo molt, que no es tracta aquí ni d'atacs a la separació de poders, ni de connivència de poders públics. És tracta, simplement, de pronunciar-se sobre la utilitat pública del projecte d'un vial públic, -públic-, Sr. Ribera, de competència comunal.

Dins de l'àmbit judicial, entenem que només hi ha dos moments adequats per iniciar un expedient d'expropiació. El primer hagués estat el més afortunat, ho reconec, abans de l'inici dels recursos, i l'altre és un cop clos tot el procediment judicial. El tema tracta d'una causa que ja està jutjada. Per tant, és la situació en la qual ens trobem, i respecta, més que qualsevol altre cas, la separació de poders i el respecte a les institucions judicials. No som, doncs, nosaltres, en cap cas, els que atemptem a la separació de poders.

El Sr. síndic general:

Ha acabat Sr. Valdés?...

El Sr. Guillem Valdés:

He acabat de beure.

Nosaltres ens limitem a fer el que s'espera del Parlament senyors. És a dir, repeteixo, pronunciar-se sobre la utilitat pública del projecte d'un vial públic

de competència comunal, projecte, que sigui dit de pas, si no m'equivoco, està reconegut en una sentència ferma del Tribunal Superior del 1990, -ni 99, ni 2001, ni 2004-, 1990. Tot el que sigui apartar-se d'aquest objectiu, és per a nosaltres una extralimitació pura i simple de les nostres competències, i un càlcul polític arriscat.

Aquesta és, senyors, la quarta esmena a la totalitat que debatem avui. Des d'un punt de vista polític entenem, però no aplaudim, evidentment, les tres primeres, i penso que qualsevol ciutadà pot entendre en plena precampanya, que votin en contra de la Llei de la CASS, del pressupost...

El Sr. síndic general:

Si us plau, Sr. Valdés, esteu sortint de la qüestió.

Us demano de centrar-vos sobre la qüestió que estem debatent.

El Sr. Guillem Valdés:

Estem en el debat d'expropiació del vial...

El Sr. síndic general:

Sí, però els tres temes anteriors ja estan tancats.

El Sr. Guillem Valdés:

D'acord.

El Sr. síndic general:

Sí, Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sr. síndic, si continuen aquestes violacions reiterades del Reglament del Consell, si continueu admeten que els grups parlamentaris tinguin doble i triple torn d'intervenció, i tant aviat parli l'un com l'altre, nosaltres ens retirarem de la Sala i us deixarem fer aquest simulacre que voleu intentar fer, sols i tranquils.

El Sr. síndic general:

El Sr. Valdés ha intervingut en el torn de rèplica que corresponia al Grup Parlamentari Liberal. L'únic és que ja li he fet l'observació sobre la desviació que feia sobre el tema que estàvem tractant.

Doncs, Sr. Guillem Valdés, si vol acabar, si us plau?

El Sr. Guillem Valdés:

Sí, si em permet Sr. Bartumeu, acabaré directament sobre el tema, i no parlaré d'illes de pirates, ni d'acceptacions de decisions judicials. Anirem directament al tema que ens porta avui, que és un expedient d'expropiació d'un simple vial comunal, sobre el qual vostès ens volen desviar l'atenció dels ciutadans, que seria una irresponsabilitat i una evasió de les nostres competències.

Llavors, dins d'aquest context penso que és necessari i oportú que expressi la meua opinió humil de parlamentari, Sr. Bartumeu.

El Sr. síndic general:

Suposo que s'està expressant en nom del Grup Liberal?

El Sr. Guillem Valdés:

Sí, evidentment, amb el permís del Sr. president.

El Sr. síndic general:

Sí, si us plau, endavant.

El Sr. Guillem Valdés:

En tot cas, el Grup Parlamentari Liberal, el que ens costa d'entendre són comentaris que acabem de sentir, que es vulgui portar el propi Parlament, dins el terreny rellescós, de valorar l'oportunitat d'utilitat pública en funció del context i/o del Comú que la demana.

Aquest càlcul, Srs. de l'oposició, no és la primera vegada que el fan, i si miren honestament enrere, entendran que fer aquest tipus d'oposició continuant esforçant-se per judicialitzar la política, completament aliens a l'interès públic i a una vintena llarga de famílies, a les quals, i dit de pas, els hi rellesca tanta esgrima parlamentària, entendran, doncs, deia, que no és aquesta la millor manera de servir els nostres ciutadans, que esperen dels seus parlamentaris menys discursos, i en definitiva, la defensa que el sentit comú més elemental recomanaria.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

L'havia demanat abans que per al·lusions. El Sr. Guillem Valdés, cada vegada s'aparta del paper que li han escrit, acostuma a equivocar-se fort, no? Ha dit una solemne aberració constitucional, que no és el primer que la diu. Ha dit que nosaltres ens havíem oposat a una decisió de la Justícia. El Sr. Valdés hauria d'assumir la seva ignorància i no fer intervencions com aquestes. Perquè la Fiscalia, ho sap tothom, i sobretot tothom que té obligació de conèixer la Constitució, no és cap òrgan judicial. La Fiscalia és una institució, que a més a més no ha pres cap més resolució que la d'arxivar una denúncia, no ha fet cap sentència. I havia demanat únicament la paraula per restablir la veritat.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Sr. Francesc Casals teniu la paraula pel Grup Socialdemòcrata.

El Sr. Francesc Casals:

Gràcies Sr. síndic.

Jo vull intervenir sobre el fons de l'assumpte.

El Sr. Valdés ens intenta tornar a explicar que és absolutament casual que hi hagi un edifici en litigi a Escaldes, que s'engegui un procediment d'expropiació per eixamplar 20 centímetres un carrer que no té sortida amb una certa urgència, i m'està dient que això és casual que aquell edifici estigui en aquell carrer.

Escolti, si vostè s'ho creu, allà vostè. Però no ens intenti convèncer, ja li he dit abans, aquí sou una colla i teniu la majoria. Però no em vingui amb aquests arguments.

Després, per què ara aquest procediment d'expropiació, si això és tal com vostè em diu? I això és una competència del Comú d'Escaldes. És clar, i la Llei diu que ho portin, la declaració d'utilitat pública al Consell, i que el Consell ja ho mirarà amb els seus criteris, m'imagino, no?

El criteri d'aquest grup parlamentari és que hi ha únicament utilitat privada, i que aquesta mesura serveix exclusivament a treure el gravamen que hi ha sobre dos plantes de dos edificis, que amb 20 centímetres més, desapareix la il·legalitat, i aquelles persones a les quals segur que els hi rellesca l'esgrima parlamentària, -m'ha dit?-, segur que els hi patina, que tenen una altra preocupació. Jo ja n'he parlat en la meua intervenció, no crec que se'ls hagi

d'indemnitzar només amb el que els hi va costar. Per cert, aquella gent els he rebut... els vam rebre a la seu del nostre partit fa uns dies, -una delegació-, i entre altres coses ens van dir que l'única informació rellevant que han rebut sobre aquest tema per part dels liberals era per dir-los-hi que el PS tenia intenció de fer no sé què al Constitucional, una intoxicació però potent... no, no... no hi és ja en el Partit Liberal. Acaba de plegar vostè? Doncs, no s'ho espolsi que som tots plegats. L'única informació que diuen haver rebut per part de vostès és aquesta. I que se'ls hagi d'indemnitzar, evidentment que se'ls ha d'indemnitzar, i amb aquesta mesura evitarem que se'ls indemnitzi.

Per tant, no hi ha utilitat pública, hi ha utilitat privada d'aquell que hauria de pagar i no vol fer-ho. Repeteixo, si s'ha encès el Comú d'Escaldes, i s'ha encès el Ministeri, doncs, que apagui el foc algú altre, però que no demanin als parlamentaris de fer-ho. Que no és la nostra feina.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció?

Sí, pel Grup Mixt, Sr. Patrick García teniu la paraula.

El Sr. Patrick García:

Sí, perdó, jo només volia fer una precisió, perquè el Sr. Guillem Valdés insisteix molt en el fet que és públic, i la sentència de la Sala Administrativa de data del 9 de març del 2001 sobre el Comú d'Escaldes-Engordany ho diu molt clar. El Comú d'Escaldes no va acceptar el camí públic, sinó que va manifestar l'acceptació subordinada on es fessin una sèrie d'infraestructures que no s'han fet mai, acceptava la condició que si es fes no era acceptar-ho, i doncs, no és de domini públic. Doncs, la utilitat pública, com diuen els companys del Grup Socialdemòcrata, i hem dit des del Grup Mixt, no està justificada.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Per part del Grup Liberal alguna intervenció?

Sí, Sr. Guillem Valdés teniu la paraula.

El Sr. Guillem Valdés:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Més que res per al·lusió directa, perquè les intervencions d'ara ja no eren gaire dins de l'àmbit parlamentari, sinó que eren bastant personals, diria jo.

A veure, sobre els meus coneixements en matèria jurídica, segurament que no arriben als seus, Sr. Bartumeu, en tot cas. Venint d'un grup polític, en què el concepte de la cordialitat parlamentària s'il·lustra en demandes reiterades de dimissions de ministres, com avui mateix, o denúncies sense fonament per prevaricació o malversació de cabals públics...

El Sr. síndic general:

Si us plau!

El Sr. Jaume Bartumeu:

Perdoni Sr. síndic, vol fer aplicar el Reglament, o el nostre grup parlamentari marxarà, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Perdoneu Sr. Bartumeu, és el que estava fent... si us plau! Si us plau! Srs. consellers, us demano una mica de tranquil·litat.

Sr. Guillem Valdés, vostè vol contestar a unes al·lusions, quedí's sobre la qüestió que havia iniciat la vostra intervenció. No vagi en cap altra intervenció perquè això no és contestar a les al·lusions que se li han fet sobre la vostra competència jurídica. Doncs, es limita a això, si us plau, si intervé per al·lusions, i no intervé en el fons de la qüestió, si us plau.

El Sr. Guillem Valdés:

Per facilitar-li la feina a vostè, abans el Sr. Bartumeu, parlava de sensibilitats cutànies diferents, no anirem més enllà, perquè el debat no anava per aquí.

En tot cas, sí que hi havia una part de fons en el discurs del Sr. Casals quan parlava de l'oportunitat. Jo li he dit en el meu discurs o sinó no ho ha sabut llegir. El tema d'entrar dins de l'oportunitat de cada una de les expropiacions d'un ens que té la competència per poder incloure un expedient d'expropiació, és un terreny que ens sembla rel·liscós.

No vaig més enllà.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Sí, Sr. Francesc Casals, pel Grup Socialdemòcrata.

El Sr. Francesc Casals:

Si us plau, Sr. síndic, només sobre aquest últim punt. Sr. Valdés, és clar que discreparem, però vostè és conseller general, ha estat conseller de comú, s'ha encarregat d'obres públiques, i vostè m'explicarà quants expedients d'expropiació ha obert per eixamplar de 20 centímetres carrers sense sortida, que casualment donen en un edifici que si aquells 20 centímetres desapareixen, queden legalitzats.

Ja m'ho explicarà en una altra estona.

El Sr. síndic general:

Alguna intervenció més?

S no hi ha més intervencions, doncs, procedirem a la votació, votant sí o no a les esmenes.

Sr. secretari general si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sra. Clara Pintat Rossell : No

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sr. Josep Ribera Ambatlle : Sí

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Óscar Rossell Margalef : No

M. I. Sr. Guillem Valdés Alemany : No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sra. Olga Areny Sánchez : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre : Sí

M. I. Sr. Jordi Daban Alsina : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Patrick García Ricart : Sí

M. I. Sr. Marcel Llovera Massana : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Jordi Mas Torres : Sí

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M. I. Sr. Cándid Naudi Mora : No

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : No

El Sr. síndic general:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte, si us plau?

El Sr. Esteve López:

9 sí; i 12 no.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, declaro desestimades les esmenes a la totalitat, i per tant, l'aprovació de la declaració d'utilitat pública de l'expedient d'expropiació.

Passem al punt número 5 de l'ordre del dia.

5. Examen i aprovació, si escau, de l'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en relació a l'Informe 1/2004 del Tribunal de Comptes en relació amb les despeses electorals relatives a les eleccions comunals celebrades el 14 de desembre del 2003.

L'Informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí número 64/2004, del 6 de desembre.

Per exposar l'informe intervé el Sr. Marc Pintat Forné, nomenat ponent per part de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost.

Sr. Marc Pintat teniu la paraula.

El Sr. Marc Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

El passat 22 de setembre del 2004, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost em va nomenar ponent a la vista de l'informe emès pel Tribunal de Comptes en relació amb les despeses electorals relatives a les eleccions comunals celebrades el 14 de desembre del 2003.

A resultes de les reunions mantingudes en Comissió per analitzar la documentació presentada pel Tribunal de Comptes, va ser elaborat l'informe que s'ha publicat al Butlletí del Consell General número 64/2004, i que al dia d'avui tinc l'honor de presentar en nom de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost, davant d'aquesta Il·lustre Cambra.

Analitzat l'informe tramès pel Tribunal de Comptes, constatem:

Primer. Que els comptes de les 17 candidatures presentades en les darreres eleccions comunals no presenten indicis aparents d'irregularitats, ni pel que fa a les imposicions ni per l'origen de les mateixes, així com tampoc pel que fa a la tipologia de despeses realitzades i validades, i per tant, els comptes s'ajusten a la legalitat vigent.

A la vista dels estats financers i de la documentació que els dona suport, i que ha estat posada a la disposició del Tribunal de Comptes per totes les

candidatures, s'ha constatat una gran disparitat en la forma de presentar les comptabilitats per part de les diferents candidatures. A fi d'unificar els criteris en vistes a aconseguir una presentació el màxim d'homogènia, i a manca d'una regulació més específica aplicable al cas, recomanem la utilització del Pla general de comptabilitat pública, com a norma de referència.

Segon. Una vegada aprovat el present informe pel Ple del Consell General, es trameti al Govern a fi que aquest disposi del pagament de les subvencions previstes per la Llei qualificada de finançament electoral.

Tercer. Considerant l'aplicació de la Llei qualificada de finançament electoral, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost vol deixar constància del següent:

D'una banda, que de la fiscalització prevista, se'n desprèn que vistos els diferents informes a elaborar, a saber: informe de la Junta Electoral, informe del Tribunal de Comptes i informe del Consell General, el procediment previst pel pagament de les subvencions resulta massa extens, i això produeix un retard en l'atorgament d'aquestes, doncs, en espera de les subvencions, les candidatures es veuen obligades al pagament d'interessos bancaris. Seria convenient trobar la forma d'alleguerir la càrrega o d'abreujar el sistema.

D'altra banda, a la lectura de la Llei qualificada de finançament electoral, la Comissió observa que en cap moment no queda establert a la Llei que la candidatura d'àmbit nacional i/o candidatures d'àmbit parroquial presentades pels partits polítics i/o coalicions, hagin de tenir un sol administrador electoral per totes elles.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost proposa al M. I. Consell General que fent seves les remarques formulades, aprovi l'informe i comuniqui al Govern l'opinió de la Comissió i la del Consell General expressada en el present document.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Sí, Sr. Josep Dallerès, pel Grup Socialdemòcrata, teniu la paraula.

El Sr. Josep Dallerès:

Sí, gràcies Sr. síndic.

La meua intervenció es refereix tan sols a la proposta que ha fet la comissió sobre la modificació de la Llei

qualificada de finançament electoral. Proposta que va ser aprovada per unanimitat per la Comissió, i que possiblement, suposem, passi el mateix ara aquí al Consell. Perquè tal modificació pogués ser adoptada de manera a ser efectiva en les properes eleccions, caldria que la proposició de llei fos signada i presentada per la totalitat dels grups amb expressa renúncia a la presentació d'esmenes, així mateix pel Govern, que el Govern renunciés al termini per emetre criteri. Altrament no quedarien prou dies per poder-la tramitar correctament. Si fos així, es podria votar en el moment que passés el pressupost el mes de gener. Per part del Grup Socialdemòcrata i en base al que es va negociar en Comissió, estariem d'acord a què es fes així.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció?

Sí, pel Grup Mixt, Sr. Jordi Mas teniu la paraula.

El Sr. Jordi Mas:

Gràcies.

Els consellers del Grup Mixt donen plenament suport a la proposta que acaba de fer el company Josep Dallerès, perquè entenem com a única forma per poder aportar el que a la Comissió vam aprovar per unanimitat. Per tant, estariem disposats a renunciar a tot termini d'esmenes, ni a la fomentació d'esmenes.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Liberal cap intervenció?

Sí, Sr. Marc Pintat teniu la paraula.

El Sr. Marc Pintat:

Sí, en nom del Grup Parlamentari Liberal ens adherim a la proposta del Sr. Dallerès.

El Sr. síndic general:

Sr. cap de Govern, heu demanat d'intervenir. Teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Per dir que, efectivament, el Govern renunciarà o renuncia, ja des d'ara, a emetre el seu criteri i adherint-se totalment a la proposta que fan els tres grups d'aquesta Cambra. I a més a més, coneixent el

text proposat o l'esbós de text que és perfectament defensable, i crec que és una bona iniciativa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció? Cap intervenció?

Bé, si no hi ha més intervencions, i a la vista d'aquestes, proposo l'aprovació per assentiment dels comptes electorals relatius a les eleccions comunals celebrades el 14 de desembre del 2003.

D'acord?

Doncs, queden aprovats.

Acabat l'ordre del dia previst, i atès que s'ha presentat una pregunta urgent, passarem tot seguit, tal com ho preveu l'article 130.2 del Reglament, a la substantiació de la pregunta.

Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 23 de desembre del 2004, relativa a la documentació sobre "L'estudi del risc d'inundació a la xarxa fluvial d'Andorra" lliurada pel Govern als comuns l'any 2003, amb declaració d'urgència.

Ha estat registrada amb el número 1295-A i publicada en el Butlletí número 69/2004, del 24 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Francesc Casals.

Teniu la paraula.

El Sr. Francesc Casals:

Gràcies Sr. síndic.

Havent constatat que, en la documentació sobre "L'estudi del risc d'inundació a la xarxa fluvial d'Andorra" lliurada pel Govern als comuns l'any 2003, no hi figura la memòria intitulada "Anàlisi i proposta de mesures preventives",

Pregunto:

Si és voluntària aquesta omisió, per part del Govern? I si ho és, quin n'és el motiu? I si té el Govern la intenció de completar amb aquest document la documentació lliurada als comuns?

El Sr. síndic general:

Respon pel Govern el Sr. ministre d'Ordenament Territorial.

Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

La documentació lliurada pel Govern a tots els comuns l'any 2003, consta de la cartografia de zones inundables amb indicacions de les alçades d'aigua, amb un període de retorn de 100 anys.

La motivació va ser donar a conèixer als comuns, a efectes de planificació, les zones inundables de la seva parròquia.

El document "Anàlisi i proposta de mesures preventives" és un document que forma part, a l'igual que la cartografia de zones inundables de l'estudi de risc d'inundacions de la xarxa fluvial d'Andorra, elaborat per les empreses Ecotècnic, Hidrolac i Albger Georisc, i que va ser lliurat en la seva totalitat al Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

L'apartat a què fa referència "Anàlisi i proposta de mesures preventives" no ha estat validat de forma global pel Govern. Entre altres, per les motivacions següents. No es té en compte la realització d'obres de correcció i protecció a la conca del Valira, per definir i delimitar les àrees susceptibles de ser inundades.

No es classifica la perillositat de les àrees inundables dels diferents escenaris amb un doble barem d'alçada de la làmina d'aigua i la velocitat de la mateixa. Els estudis han estat efectuats amb un model unidimensional i règim permanent en la seva totalitat.

Per aquests motius el Govern signa l'1 de juliol del 2004 un contracte de col·laboració amb el Centre internacional de mètodes numèrics d'enginyeria, organisme vinculat a la Universitat politècnica de Catalunya i sota els auspicis de l'UNESCO, especialitzat en la recerca i en el desenvolupament de modelitzacions numèriques en enginyeria.

Aquest Conveni del qual es va lliurar còpia, permetrà desenvolupar una proposta de zonificació i reglament d'ús de les àrees inundables. Igualment, el model numèric de la xarxa a desenvolupar és de caràcter dinàmic. Per exemple, es podran efectuar simulacions de les possibles conseqüències de realitzacions d'obres de canalització, i si repercuten negativament en altres indrets del riu.

Per tant, abans de prendre la decisió d'efectuar obres d'infraestructura de caràcter local per a prevenir el risc d'inundacions és important conèixer si la

realització de les mateixes tindran un efecte secundari negatiu aigües avall.

El sistema que el Centre internacional de mètodes numèrics està elaborant, permetrà una presa de decisions més conseqüent, tenint en compte la necessitat de disminució del risc, els possibles efectes negatius de la infraestructura i els efectes al medi ambient.

La persona responsable del conveni per part del Centre internacional de mètodes numèrics és el doctor Manel González Valentí, catedràtic en enginyeria hidràulica de la Universitat Politècnica de Catalunya, i també forma part de l'equip el doctor Jordi Coromines Dolcet, catedràtic d'enginyeria del terreny. Un cop es disposi del model numèric i de les conclusions d'aquest estudi, es podran prendre les mesures de caràcter global que afecten a la xarxa fluvial d'Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Per la rèplica teniu la paraula Sr. Francesc Casals.

El Sr. Francesc Casals:

Gràcies.

Jo només vull explicar el motiu de la pregunta, que pot semblar que no vingui a res, no?

D'una banda és degut a què no tenia més ocasió de preguntar-ho, i abans de deixar el càrrec volia tranquil·litzar-me.

I l'altra, que és veritat, precisament perquè el Sr. ministre, doncs, va tenir la gentilesa, fa unes setmanes, de fer-nos arribar al grup parlamentari tota la documentació, els 3 plec de cartografia, els 3 llibrets que l'acompanyen de números i gràfiques, i aquesta memòria explicativa; com que jo sóc profa en l'assumpte, vaig anar directament a la memòria de la literatura, i com que hi vaig trobar un parell de pàgines o tres, que hi havia coses que em van preocupar -per entendre'ns-, doncs, el primer reflex, com que sabia que aquesta documentació la tenien els comuns, era d'anar a parlar almenys amb un parell de cònsols, amb els que tinc, potser, més fàcil contacte, que són Andorra la Vella i Encamp, no?

I la meva sorpresa és que tenen tota la cartografia, tenen totes les dades, però no tenen la memòria. És clar, aquesta memòria, -el Sr. ministre no em desmentirà-, bé que n'ha encarregat alguna de més completa, però aquesta memòria dóna les claus necessàries per interpretar tota l'altra pila de documents, els mapes i les dades. És clar, allò va ser tramès als comuns, si ho vaig entendre bé, perquè

se'n prengui coneixement i ho puguin traspasar als plans d'urbanisme, si no ja m'ho desmentirà. És impossible que facin aquesta feina amb aquells documents sense la memòria explicativa.

Per tant, la meua pregunta és, en tot cas, llavors, perquè vau entregar la cartografia i no aquesta memòria. Però no és qüestió de mala fe, és que fa de mal entendre-ho. Perquè una cosa sense l'altra no té absolutament cap significat. I els responsables d'aplicar això als plans d'urbanisme, amb tota la bona voluntat no és el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, sinó que són els comuns. I per tant, entenc que són ells que han de tenir tota aquesta documentació.

Per tant, la meua pregunta és, en tot cas, com és que van lliurar una part de la documentació i l'altra no?

Entenc perfectament el que m'ha contestat, de què teniu un estudi en marxa, però mentrestant els comuns, teòricament, se suposa que amb aquella documentació havien de fer una feina que no és possible que la facin.

El Sr. síndic general:

Per la dúplica teniu la paraula Sr. ministre.

El Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, li provaré d'explicar.

Primerament, els comuns, la documentació que se'ls hi entrega de la cartografia de les zones inundables, és la documentació que ells necessiten per grafiar sobre els plans d'urbanisme les zones possibles inundables. La diferència que tenim sobre la cartografia amb la zonificació és quin ús poden fer de les zonificacions o de la zona inundable. A les zones inundables, en la immensa majoria de les zones inundables que tenim en aquest país, és qüestió de protecció. L'estudi que a nosaltres se'ns entrega en aquell moment, no dóna cap solució de què es pot fer a les zones que es consideren inundables.

És per això que nosaltres anem una mica més lluny. Els comuns, ells del seu costat grafien ja les zones inundables. Vol dir que en aquelles zones inundables ben precises que surten a la cartografia, cada vegada que es donarà un permís de construir quan els plans, -ja ho dic bé-, quan els plans d'urbanisme estiguin aprovats, haurà de tenir una relació amb l'estudi definitiu de zonificació. L'estudi definitiu de zonificació, el primer que se'ns proposa com és, com ja li he dit, unidimensional. Nosaltres no és que no ens el creiem, però el trobem minso, i demanem una informació complementària. I que cada vegada que

arribin els estudis complementaris de les zones que s'estudien, les entreguem als comuns que en tenen la necessitat. En aquest moment els comuns tenen les seves zonificacions, els seus plans d'urbanisme tenen les zones inundables plasmades.

Vol dir que això era el més important, és que les zones inundables quedin plasmades.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Passem a l'apartat de repreguntes.

Alguna repregunta?

Sí, Sr. Francesc Casals.

El Sr. Francesc Casals:

Gràcies Sr. síndic.

Sí que és minsa la informació, perquè entre altres coses, aquesta memòria diu el que no diu la cartografia, també a part de les zones inundables que només s'ha estudiat la crescuda dels tres valires, i que rius tant importants en aquest sentit com el Madriu, el Riu d'Os, o d'altres, no estan estudiats.

Jo en la meva repregunta li diré, Sr. ministre, que em sembla que els comuns això ho han de saber, si han d'aplicar aquella documentació. També ens diu que hi ha mesures de política forestal per evitar la brossa als rius i per evitar l'erosió; ens diu que un aiguat de les característiques de l'any 82, aquesta vegada seria molt pitjor; ens diu tota una sèrie de coses que jo penso que els comuns les han de saber.

Però bé, l'última repregunta és si em pot dir un termini per aquest estudi que està encarregat, per saber si, en tot cas, els comuns poden comptar-hi abans d'aprovar definitivament els seus plans d'urbanisme. Insisteixo que és essencial que coneguim tant les zones inundables com el perill de crescuda dels rius, abans d'acabar de dir definitivament on es pot i on no es pot construir.

El Sr. síndic general:

Sí, Sr. ministre teniu la paraula per contestar.

El Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, els comuns amb les indicacions que tenen en aquest moment, poden acabar els plans d'urbanisme tranquil·lament. Perquè com li he dit al principi, tenen les zones inundables, i a part d'aquestes zones inundables se'ls hi dona una altra indicació importantíssima, que és: les alçades d'aigua amb

període de retorn de 100 anys. Vol dir, no el 82. Sobre la de 100 anys, o la de 500 anys que es considera, agafem la de 100 anys, que és com es fan els estudis. Jo no sóc un especialista en inundacions, i molt menys en enginyeria hidràulica. I s'agafa el punt de 100 anys. Vol dir que el nivell de les aigües del retorn dels 100 anys ja està plasmat sobre els plans d'urbanisme.

Vol dir que sí que els comuns poden tenir i tindran molta més informació, però amb la informació que tenen en aquest moment, els plans d'urbanisme els poden completar i els estan completant. Hi ha comuns que em consta que estan a punt d'aprovar-los.

Al principi, quan em deia: quan tindrem resultats d'aquest estudi? Doncs, miri, d'aquest estudi començarem a tenir resultats... contractualment l'estudi dura exactament, i li diré, -si trobo la pàgina-, tindrem l'estudi hidràulic de la situació actual i validació de la crescuda del 82, el que vostè em deia, el tindrem l'1 de juliol del 2005 acabat; i l'estudi hidràulic de les propostes d'actuació i la normativa i reglamentació en aquelles zones ben particulars, no en totes, exclusivament en aquelles ben particulars, que són, ja li puc dir, molt poques, les tindrem l'1 d'abril del 2006.

Què passarà entre l'1 de juliol del 2005 i l'1 d'abril del 2006? Molt simple. Als indrets on hi haurà risc, el Govern farà, com en els plans que s'han fet, per exemple en zones d'allaus, o com en les zones o en els riscos geològics, es treure la pròpia cartografia de les zones a risc.

En aquest moment, amb les cartografies inundables és suficient, en aquest moment. No deixa de ser que el Govern tindrà molta més informació, i continuem aquests estudis, aquest i d'altres, en zones de risc, com en aquest cas tenim els hidràulics i en podem tenir d'altres.

Quan vostè em parla de torrents, la problemàtica dels torrents és una mica particular. La problemàtica dels torrents, els comuns ja tenen tota la indicació, perquè són riscos d'arrossegaments, d'arrossegalls, i els arrossegalls entren dins dels riscos geològics, que són diferents dels hidràulics. Dificilment jo li puc explicar, però li dic, els torrents com poden ser, -no el torrent de la Comella-, part del riu de Pal, riu d'Arinsal i altres entren dins de la cartografia de tot el que són arrossegalls.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Alguna altra repregunta?

Sí, Sr. Francesc Casals.

El Sr. Francesc Casals:

Només és sobre això últim, Sr. ministre, jo no li he parlat de torrents, i quan li parlo del Madriu, vostè sap millor que jo, la tinguda que té, i que el problema és de crescuda a més de què pugui arrossegar alguna cosa. I aquí no està documentat. Per tant... però bé, si vostè em diu que al juliol i a l'abril, l'última repregunta que li faig, és si vostè es compromet o el seu successor al ministeri o al que li toqui, a fer-ho passar als comuns. Perquè repeteixo, vostè em pot dir el que li sembli, però... no, no... és que...

(Se senten veus)

El Sr. síndic general:

Si us plau!

El Sr. Francesc Casals:

... pot ser un servidor, pot ser vostè, jo que sé. A veure, Sr. ministre, hi ha el compromís, com a mínim, d'entregar-ho als comuns? És que als grups parlamentaris això ens fa molta gràcia llegir-ho, però no en fem res, no tenim cap competència sobre això.

El Sr. síndic general:

Sí, Sr. ministre teniu la paraula.

El Sr. Jordi Serra:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, ara és molt tard, però bé, ja li explicaré.

Miri, la competència, no és una competència del comú, és una competència del Govern. Quan nosaltres tenim una competència, -sobretot la Llei d'ordenament del territori, ho porta molt clarament en els seus diferents articles-, nosaltres ho entregarem, al més aviat possible, als comuns, i encara més quan estem parlant de zones de risc.

Perquè com vostè comprendrà, la responsabilitat al moment de construir un immoble, doncs, aquesta responsabilitat no la volem tenir nosaltres, ni molt menys. Vol dir que des del moment que jo tingui la informació de què la zona A, B, C, D, o la que sigui, o el torrent del Madriu o el que digui l'estudi, té una perillositat diferent, doncs, com vostè comprendrà, a corre-cuita aquella carta sí que no s'estarà massa dies al despatx, i a corre-cuita se n'anirà als comuns que, llavors, la pilota la traspasem a la teulada dels comuns.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Sr. Josep Dallerès haviu demanat la paraula.

El Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Jo no m'he llegit aquest document, però sí que he estat un cert nombre d'anys al Comú d'Encamp, i la pregunta aniria en el sentit, pel que entenc: per què una documentació, doncs, es dona partida? Em sembla molt bé que si el Govern ha trobat falles, ha trobat que hi falta un complement, a mi em sembla que fóra lògic que es pogués trametre aquesta documentació o aquesta memòria, que teòricament forma part del mateix bloc, als comuns acompanyada d'una carta dient que hi falta un complement, que es tingui en compte. Però, agafo el cas que més conec, que és la Parròquia d'Encamp. A Encamp, precisament, no és el riu Valira el que posa més problemes normalment, quan hi ha problemes d'aigua. És justament el que baixa dels Cortals.

A mi em sembla que és una informació que fóra bo que els comuns hi fos. I no sé, jo em situo en l'època que estava al comú, reconec que no m'hagués agradat gaire d'assabentar-me que no se'ns envia tota la documentació, amb els punts que, en tot cas, s'hauria de posar o... escolteu, aquest informe val el que val, necessito un element de complementarietat, però em sembla, no sé, demano si realment no fóra bo, sobretot estant al final de la legislatura com estem, que com a mínim hi hagués un mínim d'informació que s'hagués passat, complementant els elements aquests.

El Sr. síndic general:

Sr. ministre d'Ordenament Territorial teniu la paraula.

El Sr. Jordi Serra:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Miri, això ja li he contestat al principi, però li tornaré a explicar.

Primerament vostè, i agafant la segona part del seu comentari, vostè em parla del riu dels Cortals, -si mal no me'n recordo-, i les seves crescudes. Doncs, bé, miri, aquest riu ja ha sortit al Butlletí Oficial, i ha sortit com a arrossegall. Perquè jo li admeto que el riu del Madriu no ha sortit com a arrossegall, però aquest que vostè em parla, sí. Vol dir que el Comú d'Encamp té tota la informació necessària, amb aquest i d'altres rius i torrents.

Allò que vostè em demanava si és necessari trametre als comuns l'informe que nosaltres no li passem, doncs, miri, no és necessari. Perquè de què els hi servirà als redactors del Pla d'urbanisme de tenir una informació que nosaltres, des del Ministeri amb els nostres propis tècnics, la considerem molt insuficientment.

Llavors què fa el Ministeri? Encarrega al més ràpidament possible, i vostè no pot entendre les dificultats en què ens trobem per tenir tècnics en hidràulica, perquè n'hi ha poquíssims, poquíssims, en aquests temes molt precisos. I sobretot, que puguin arribar a fer les modelitzacions; perquè una cosa és arribar i començar en un país petit com Andorra a tirar de ratlla vermella amunt i avall, i l'altra cosa és que la modelització ens doni un control i una seguretat del que francament és inundable, del que no és inundable, de quin tipus d'inundació és, si és una inundació d'arrossegall, o és una inundació únicament d'una puja del riu, quina velocitat té el riu en aquell indret, quins són els efectes que pot tenir en un punt de vista d'una construcció?

Tots aquests punts, això és el que vol el Pla redactor dels plans d'urbanisme. Cosa que això no li podíem donar. I com no li podíem donar, el que no podem fer és passar una informació que, en un punt de vista, nosaltres la considerem errònia pels plans d'urbanisme. I el que necessiten els plans d'urbanisme i el que necessiten els comuns són, sobretot, les zones inundables, i sobretot, el que li deia, què els hi donem a més de les zones inundables? Els hi donem les alçades d'aigua. Vol dir que això és el principal.

Perquè amb l'altre, si ens haguessin donat les velocitats de l'aigua, i si ens haguessin donat les forces de l'aigua estaria d'acord amb vostè, però no ens donen ni la força ni la velocitat de l'aigua. Vol dir que no ens serveix de res calcular estructures o calcular mitjans de protecció, de canalització o altres.

Espero que li hagi sabut contestar, perquè ja li dic francament, jo no en sé més d'hidràulics ni de plans de riscos hidràulics com aquest que estem parlant.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Alguna altra repregunta?

Potser una última repregunta Sr. Dallerès.

El Sr. Josep Dallerès:

Jo, tot això que m'ha explicat, em sembla molt bé. M'ha dit que el Comú d'Encamp i tots els altres

comuns, suposo, tenen, doncs, la documentació, però la pregunta era molt més senzilla: demanava si formava part de la mateixa documentació, si és un bloc de documentació? El que em costa d'entendre és que una part sigui bona i l'altra no. És únicament això. Era o no era el mateix bloc d'informació fet per la mateixa gent o no?

El Sr. síndic general:

Sí, Sr. ministre d'Ordenament Territorial teniu la paraula.

El Sr. Jordi Serra:

Sí, gràcies.

Era fet per la mateixa gent, no en el mateix moment. Una cosa era la zonificació, les zones inundables, i l'altra cosa... perdoni... una cosa eren les zones inundables, doncs, la cartografia, i de l'altre costat era la zonificació; es va demanar més tard i els resultats que en van sortir, com ja li he explicat, hem hagut de demanar més informació perquè no hi havia, hi faltaven, hi mancaven molts detalls necessaris per a la protecció.

No, -i repeteixo-, no la publicació dels plans d'urbanisme. No hi té res a veure. La publicació dels plans d'urbanisme ja la tenen sobre la seva cartografia.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Alguna altra repregunta?

Bé, doncs, si no hi ha més repreguntes, s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

(Són les 22.55h)

ANNEX

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 27 de desembre del 2004

Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 23 de desembre del 2004, relativa a la documentació sobre “L’estudi del risc d’inundació a la xarxa fluvial d’Andorra” lliurada pel Govern als comuns l’any 2003, amb declaració d’urgència. (Reg. Núm. 1295-A).

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877